

ក្រសួងអប់រំយុវជន និងកីឡា
 MINISTRY OF EDUCATION YOUTH AND SPORTS
វិទ្យាស្ថាន វ៉ាន់ដា
 VANDA INSTITUTE

របាយការណ៍ស្រាវជ្រាវបញ្ចប់ការសិក្សា
ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់

ការធ្វើសវនកម្មផ្ទៃក្រៅលើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ
អេ អឹម ខេ កូដឆ្នាំ២០២២

THE EXTERNAL AUDITING TO FINANCIAL
 STATEMENT OF A M K MICRO FINANCE IN (2022)

ជំនាញ្ញៈ សវនកម្ម
រៀបរៀងដោយ៖ សុគត ពន្លឺ
អត្តលេខ៖ MVI20/013
ឆ្នាំសិក្សា ៖ ឆ្នាំ២០២២ - ២០២៤

ក្រសួងអប់រំយុវជន និងកីឡា
MINISTRY OF EDUCATION YOUTH AND SPORTS
វិទ្យាស្ថាន វ៉ាន់ដា
VANDA INSTITUTE

របាយការណ៍ស្រាវជ្រាវបញ្ចប់ការសិក្សា
ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់

ការធ្វើសវនកម្មផ្ទៃក្រៅលើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ
អេ អឹម ខេ ក្នុងឆ្នាំ២០២២

THE EXTERNAL AUDITING TO FINANCIAL
STATEMENT OF A M K MICRO FINANCE IN (2022)

ជំនាញ្ច្រះ សវនកម្ម
សាស្ត្រាចារ្យណែនាំ៖ បណ្ឌិត កង ឱម
បេក្ខបណ្ឌិត យ៉ាក ចុន្ទី
ឆ្នាំសិក្សា ៖ ឆ្នាំ២០២២ - ២០២៤

**គណៈកម្មការត្រួតពិនិត្យរបាយការណ៍ស្រាវជ្រាវបញ្ចប់ការសិក្សា
ការធ្វើសវនកម្មផ្ទៃក្រៅលើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ អេ
រើម ខេ កូដឆ្នាំ២០២២**

សាស្ត្រាចារ្យណេនាំ

សាស្ត្រាចារ្យណេនាំ

បេក្ខបណ្ឌិត យ៉ាក វុទ្ធី

បណ្ឌិត កង ឌឹម

គណៈកម្មការអភិវឌ្ឍន៍កម្មវិធីសិក្សា និងស្រាវជ្រាវ
ប្រធាន

ប្រធានមជ្ឈមណ្ឌលស្រាវជ្រាវ

បណ្ឌិត ហ៊ុ គុជគន្ធលីនណា

បណ្ឌិត សេង សំអឿន

នាយកវិទ្យាស្ថាន

បណ្ឌិត ហេង ចាន់ដា

លេខកថា

ក្រោយពីបានសិក្សាថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ជំនាញសវនកម្មនៅវិទ្យាស្ថាន វ៉ាន់ជាសិក្សារយៈពេល២ ឆ្នាំសិក្សារួចមក នាងខ្ញុំបានទទួលនូវចំណេះដឹងជាច្រើនដែលពាក់ព័ន្ធនឹងមុខវិជ្ជាសវនកម្ម គណនេយ្យ ពន្ធ ជាវ និងយល់កាន់តែច្បាស់ថាជំនាញសវនកម្ម គឺជាជំនាញមួយដ៏មានសារៈសំខាន់សម្រាប់តម្រូវការស្ថាប័ន ទាំងអស់ មិនថាស្ថាប័នរដ្ឋ ស្ថាប័នឯកជន ឬអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលឡើយ។ ក្នុងនោះផងដែរ ដើម្បីឱ្យការ សិក្សារបស់និស្សិតកាន់តែស៊ីជម្រៅលើមុខជំនាញរបស់ខ្លួនវិទ្យាស្ថាន ក៏បានបញ្ចូលនូវមុខវិជ្ជាជាច្រើនទៀត ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងកម្មវិធីសិក្សាទៅតាមកម្រិតពីឆ្នាំសិក្សាទីមួយរហូតដល់ឆ្នាំសិក្សាទីពីរដែលជាឆ្នាំបញ្ចប់។

ជាពិសេស នោះគឺមុខវិជ្ជាសវនកម្មដែលក្នុងនាមយើងជាសវនករត្រូវតែមានចំណេះដឹងទាក់ទងទៅ នឹងច្បាប់បទដ្ឋាននានា ក្រមសីលធម៌ក្នុងនាមជាសវនករដែលត្រូវមាននៅពេលចុះទៅធ្វើសវនកម្មនៅស្ថាប័ន ឬក្រុមហ៊ុន ដើម្បីបង្កើនទំនុកចិត្តដល់អ្នកប្រើប្រាស់។ ម្យ៉ាងទៀត នាងខ្ញុំយល់ថាចំណេះដឹងខាងសវនកម្មជា ចំណេះដឹងមួយដ៏មានសារៈសំខាន់ ពីព្រោះពេលបច្ចុប្បន្ននេះវិស័យធនាគារព្រមទាំងមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុនៅកម្ពុជា កាន់តែមានការរីកដុះដាលគួរឱ្យកត់សម្គាល់។ ហេតុនេះហើយ ស្ថាប័ននីមួយៗតែងតែត្រូវការសវនករចុះទៅ សវនកម្មលើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់ស្ថាប័នខ្លួននៅរៀងរាល់ចុងឆ្នាំ។ មួយវិញទៀត ស្របពេលដែលនាង ខ្ញុំមានឱកាសបានសរសេររបាយការណ៍ស្រាវជ្រាវបញ្ចប់ការសិក្សាថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ផងនោះ ទើបនាង ខ្ញុំសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសយកនូវប្រធានបទមួយស្តីអំពី **«ការធ្វើសវនកម្មផ្ទៃក្រៅលើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ របស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ អេ អឹម ខេ ក្នុងឆ្នាំ២០២២»** យកមកធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងចងក្រងជា របាយការណ៍ក្នុងគោលបំណងធ្វើឱ្យអ្នកអាន និងអ្នកស្រាវជ្រាវក្រោយៗទៀតយល់កាន់តែច្បាស់អំពីសវនកម្ម។ នាងខ្ញុំក៏សង្ឃឹមផងដែរថា ក្នុងការរៀបចំនូវរបាយការណ៍ស្រាវជ្រាវមួយនេះ និងបានចូលរួមចំណែកយ៉ាង សំខាន់ក្នុងការស្រាវជ្រាវរបស់និស្សិតជំនាន់ក្រោយៗព្រមទាំងអ្នកដទៃទៀតដែលមានបំណងសិក្សាពីជំនាញ សវនកម្ម។

ជាទីបញ្ចប់ នាងខ្ញុំសូមមេត្តាខន្តីអភ័យទោសពីសំណាក់សាស្ត្រាចារ្យ រាមច្បង និងមិត្តអ្នកអាន នូវរាល់ កំហុសឆ្គងដែលកើតមានដោយអចេតនានៅក្នុងរបាយការណ៍ស្រាវជ្រាវនេះ ហើយនាងខ្ញុំរីករាយ និងទទួល យករាល់ការរិះគន់ក្នុងន័យស្ថាបនា ដើម្បីឱ្យការរៀបចំលើកក្រោយៗទៀតមានភាពល្អប្រសើរ។

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ

នាងខ្ញុំជានិស្សិតថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ ជំនាន់ទី២០ ជំនាញសវនកម្មនៃវិទ្យាស្ថាន វ៉ាន់ដា
សូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងប្រាសច្រវែងចំពោះ៖

លោកឪពុក និងអ្នកម្តាយដែលបានផ្តល់កំណើតហើយខិតខំបីបាច់ថែរក្សាកូន ព្រមទាំងផ្គត់ផ្គង់ដល់
កូនសព្វគ្រប់បែបយ៉ាង និងតែងតែលើកទឹកចិត្តកូនក្នុងការសិក្សាតាំងពីកូនចូលរៀនដំបូងរហូតមកដល់ពេល
នេះ និងបានបង្រៀនកូនឱ្យចេះស្នេហាជាតិមាតុភូមិកម្ពុជា។

នាយក គណៈគ្រប់គ្រង បុគ្គលិក សាស្ត្រាចារ្យនៃវិទ្យាស្ថាន វ៉ាន់ដា ដែលជានិច្ចកាលតែងតែផ្តល់នូវ
ការណែនាំ និងបទពិសោធន៍ល្អៗដល់រូបនាងខ្ញុំរហូតធ្វើឱ្យការសិក្សារបស់ខ្ញុំបានបញ្ចប់ និងទទួលបានជោគជ័យ
គួរជាទីមោទនៈ។

ជាពិសេស ទៀតនោះសាស្ត្រាចារ្យ **បណ្ឌិត កង ឱម** និងសាស្ត្រាចារ្យ **យ៉ាក វុឌ្ឍិ** ដែលលោកបានផ្លៀត
ពេលវេលាដ៏មានតម្លៃ ដើម្បីជួយណែនាំបន្ថែមដល់ការសរសេររបាយការណ៍បញ្ចប់ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់របស់
នាងខ្ញុំឱ្យរឹតតែមានភាពល្អប្រសើរ។

ជាទីបញ្ចប់ នាងខ្ញុំសូមលើកដៃសំពះបួងសួងដល់គុណព្រះរតនត្រ័យ និងវត្ថុស័ក្តិសិទ្ធិក្នុងលោកជួយ
បីបាច់ថែរក្សាដល់លោកអ្នកមានគុណខាងលើឱ្យជួបតែសេចក្តីសុខគ្រប់ប្រការកុំបីអាក់ខានឡើយ។

សូមគោរពជូនពរដល់គុណបុណ្យការជនទាំងអស់សូមជួបប្រទះនូវពុទ្ធពរទាំងបួនប្រការដ៏មហាប្រសើរគឺ៖
អាយុ វណ្ណៈ សុខៈ និងពលៈ កុំបីឃ្លៀងឃ្លាតឡើយ។

អំណះអំណាង

នាងខ្ញុំសូមធានាអះអាង និងទទួលខុសត្រូវទៅលើខ្លឹមសារនៅក្នុងរបាយការណ៍ស្រាវជ្រាវនេះផងដែរ ថា របាយការណ៍ស្រាវជ្រាវនេះ គឺពិតជាស្នាដៃនៃការស្រាវជ្រាវផ្ទាល់របស់នាងខ្ញុំដោយគ្មានពាក់ព័ន្ធជាមួយ សារណា ឬរបាយការណ៍ស្រាវជ្រាវរបស់អ្នកផ្សេងទៀតឡើយ។ ចំពោះទិន្នន័យលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវដែលមាន ក្នុងរបាយការណ៍ស្រាវជ្រាវនេះ គឺថ្មីហើយក៏នៅមិនទាន់មានជនណាម្នាក់យកទៅប្រើប្រាស់នៅក្នុងសារណា ឬរបាយការណ៍ស្រាវជ្រាវរបស់គេឡើយ។

ថ្ងៃ.....ខែ.....ឆ្នាំរោង ឆស័ក ព.ស. ២៥៦៨

ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី.....ខែ.....ឆ្នាំ២០....

ហត្ថលេខា

សុត្រ ពន្លឺ

សេចក្តីសង្ខេបនៃការស្រាវជ្រាវ

បច្ចុប្បន្ននេះវិស័យធនាគារ និងមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុនៅប្រទេសកម្ពុជាកំពុងមានការរីកចម្រើនធ្វើឱ្យស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុមានការរីកសុះសាយយ៉ាងច្រើនសូម្បីតែការធ្វើសវនកម្មទៅលើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុក៏មានការកើនឡើងច្រើនដែរ។ ហេតុនេះ សវនកម្មទៅលើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ គឺមានសារៈសំខាន់ណាស់សម្រាប់ស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុនីមួយៗ។ ដែលធ្វើឱ្យប្រជាពលរដ្ឋខ្លះដែលមិនទាន់បានយល់ច្បាស់អំពីការធ្វើសវនកម្មនេះ ដូចនេះនាងខ្ញុំ ក៏បានសរសេរជារបាយការណ៍នេះឡើង ដើម្បីធ្វើការបង្ហាញឱ្យប្រជាពលរដ្ឋបានយល់ដឹងអំពីការធ្វើសវនកម្មលើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។

របាយការណ៍នេះបានបង្ហាញពី ប្រវត្តិ ទស្សនវិស័យ បេសកកម្ម រចនាសម្ព័ន្ធ ភាគទុនិក ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល និង គណៈគ្រប់គ្រងរបស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ អេ អឹម ខេ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ដើម្បីឱ្យប្រជាពលរដ្ឋបានដឹងពីការធ្វើសវនកម្មរបស់គ្រឹះស្ថាន ហើយសវនកម្មមានច្រើនប្រភេទ ប៉ុន្តែជាទូទៅគេចាត់សវនកម្មជាបីប្រភេទសំខាន់ៗគឺ សវនកម្មលើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ សវនកម្មលើការអនុលោមតាមច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិសវនកម្មលើកិច្ចប្រតិបត្តិការ។

ឆ្លងតាមការសិក្សាស្រាវជ្រាវអំពី ការធ្វើសវនកម្មផ្ទៃក្រៅទៅលើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ អេ អឹម ខេ រួចមក យើងអាចសន្និដ្ឋានបានថាគ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុមានការរីកចម្រើនមកដល់សព្វថ្ងៃនេះដោយសារតែមានការគ្រប់គ្រងនូវរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុបានយ៉ាងល្អ ដែលរួមមានដូចជាការធ្វើសវនកម្មលើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីកែលម្អនូវរាល់ចំណុចខ្វះខាតរបស់គ្រឹះស្ថាន និងធ្វើឱ្យគ្រឹះស្ថានមានការរីកចម្រើនជាលំដាប់ផងដែរ។

មាតិកា

ទំព័រ

អារម្ភកថា	i
សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ	ii
អំណះអំណាង	iii
សេចក្តីសង្ខេបនៃការស្រាវជ្រាវ	iv

ជំពូកទី១: សេចក្តីផ្តើម

១.១ លំនាំបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ	១
១.២ ចំណោទបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ	១
១.៣ គោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវ	២
១.៤ ទំហំ ដែនកំណត់ និងវិសាលភាពនៃការស្រាវជ្រាវ	២
១.៥ វិធីសាស្ត្រនៃការស្រាវជ្រាវ	២
១.៦ សារៈសំខាន់នៃការស្រាវជ្រាវ	៣
១.៧ រចនាសម្ព័ន្ធនៃការស្រាវជ្រាវ	៣

ជំពូកទី២: ការធ្វើសវនកម្មផ្ទៃក្រៅលើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់ធនាគារ

២.១ លក្ខណៈទូទៅនៃការធ្វើសវនកម្មរបស់ធនាគារ	៤
២.១.១ និយមន័យសវនកម្ម	៤
២.១.២ ប្រវត្តិសវនកម្ម	៤
២.១.៣ ប្រភេទសវនកម្ម និងតួនាទី	៧
២.១.៤ ប្រភេទសវនករ	៨
២.១.៥ ស្តង់ដារសវនកម្ម	៩
២.១.៦ កំហុសចេតនា និងអចេតនា	១០
២.១.៧ ខ្នាតនៃកំហុស និងហានិភ័យសវនកម្ម	១១
២.២ នីតិវិធីនៃការធ្វើសវនកម្មលើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់គ្រឹះស្ថាន	១២
២.២.១ និយមន័យរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ	១២
២.២.២ ប្រវត្តិរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ	១៣
២.៣ ផលប្រយោជន៍នៃការធ្វើសវនកម្មលើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់គ្រឹះស្ថាន	១៤
២.៣.១ និយមន័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ	១៤
២.៣.២ ប្រវត្តិរបស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ	១៥
២.៣.៣ ប្រភេទមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ	១៧
២.៣.៤ អត្ថប្រយោជន៍មីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ	១៨

ជំពូកទី៣: ការធ្វើសវនកម្មផ្ទៃក្រៅលើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ អេ អឹម ខេ ក្នុងឆ្នាំ២០២២

៣.១ ស្ថានភាពទូទៅរបស់គ្រឹះស្ថាន អេ អឹម ខេ.....	១៩
៣.១.១ ប្រវត្តិរបស់គ្រឹះស្ថាន អេ អឹម ខេ.....	១៩
៣.១.២ បេសកកម្មនិងទស្សនវិស័យរបស់គ្រឹះស្ថាន អេ អឹម ខេ	២៣
៣.១.៣ រចនាសម្ព័ន្ធរបស់គ្រឹះស្ថាន អេ អឹម ខេ	២៤
៣.១.៤ ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលរបស់គ្រឹះស្ថាន អេ អឹម ខេ.....	២៥
៣.១.៥ គណៈគ្រប់គ្រងរបស់គ្រឹះស្ថាន អេ អឹម ខេ.....	៣០
៣.១.៦ ភាគទុនិក.....	៣២
៣.២ នីតិវិធីនៃការធ្វើសវនកម្មលើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់គ្រឹះស្ថាន	៣៤
៣.២.១ នីតិវិធីនៃការធ្វើសវនកម្ម	៣៤
៣.២.២ ការអនុវត្តនីតិវិធីនៃការធ្វើសវនកម្ម	៣៤
៣.៣ ផលប្រយោជន៍នៃការធ្វើសវនកម្មលើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់គ្រឹះស្ថាន	៣៦

ជំពូកទី៤: ការវិភាគលើចំណុចខ្លាំង និងចំណុចខ្សោយ

៤.១ ការវិភាគលើចំណុចខ្លាំង	៣៨
៤.២ ការវិភាគលើចំណុចខ្សោយ.....	៣៨

ជំពូកទី៥: សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងការផ្តល់អនុសាសន៍

៥.១ សេចក្តីសន្និដ្ឋាន	៣៩
៥.២ ការផ្តល់អនុសាសន៍	៣៩

ឯកសារយោង

ឧបសម្ព័ន្ធ

ជំពូកទី១ សេចក្តីផ្តើម

១.១.លំនាំបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ

កម្ពុជា គឺជាប្រទេសមួយដែលកំពុងតែមានការអភិវឌ្ឍឥតឈប់ឈរ ពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំទៅលើគ្រប់វិស័យរួមមាន វិស័យកសិកម្ម វិស័យផលិតកម្ម វិស័យទេសចរណ៍ វិស័យធនាគារ និងមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុផងដែរ។ ប្រទេសកម្ពុជា ក៏ដូចជាបណ្តាប្រទេសទាំងអស់ទូទាំងពិភពលោកបានជួបនូវវិបត្តិសេដ្ឋកិច្ចយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរដោយសារតែវិបត្តិ Covid-19 អស់រយៈពេលជិត៣ឆ្នាំវាបានធ្វើឱ្យគ្រប់បណ្តាប្រទេសទាំងអស់ព្រមទាំងកម្ពុជាមានបញ្ហាសេដ្ឋកិច្ចធ្ងន់ធ្ងរ ជាហេតុធ្វើឱ្យការប្រកបអាជីវកម្មមួយចំនួនត្រូវបានផ្អាកជាបណ្តោះអាសន្ន។

ទន្ទឹមនឹងនេះ ទម្រង់តែកម្ពុជាបានប្រសើរឡើងវិញពេល គឺថ្នាក់ដឹកនាំព្យាយាមរិះរកគ្រប់មធ្យោបាយដើម្បីស្តារនូវបញ្ហាសេដ្ឋកិច្ចមួយនេះ។ ជាក់ស្តែង បើយើងក្រឡេកមកមើលពីវិស័យគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុយើងឃើញថាវាជាវិស័យមួយដែលជំរុញដល់ដំណើរការសេដ្ឋកិច្ចធ្វើឱ្យមានការរីកចម្រើនតាមរយៈការផ្តល់នូវសេវាកម្មហិរញ្ញវត្ថុ ជាមួយសេវាឥណទាន សេវាប្រាក់បញ្ញើ សេវាសន្សំប្រាក់ សេវាប្រាក់បៀវត្សរ៍ សេវាផ្ទេរប្រាក់ក្នុង និងក្រៅប្រទេសហើយនឹងសេវាច្រើនទៀតដែលចូលរួម ដើម្បីជួយដល់ប្រជាជនខ្មែរឱ្យមានជីវភាពប្រសើរជាងមុនបន្ថែមទៀត។ ក្នុងនោះផងដែរ មានអ្នកវិនិយោគជាច្រើននាក់ទាំងក្នុង និងក្រៅប្រទេសបានកំពុងចាប់ផ្តើមវិនិយោគឡើងវិញលើគ្រប់វិស័យ ជាពិសេសទៅលើមុខជំនួញហើយការធ្វើជំនួយផ្សេងៗ គឺអ្នកវិនិយោគសុទ្ធតែមិនមានដើមទុនទាំងស្រុងគ្រប់គ្រាន់ផ្ទាល់ខ្លួន ដើម្បីដំណើរការទៅលើអាជីវកម្មដែរខ្លួនកំពុងវិនិយោគនោះទេ។ ភាគច្រើនពួកគេតែងតែស្វែងរកនូវប្រភពជំនួយផ្សេងៗគ្នា ដើម្បីមានទុនគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ប្រកបអាជីវកម្មតូច ឬធំ និងមុខជំនួញផ្សេងៗទៀត។

ម្យ៉ាងវិញទៀត គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ អេ អឹម ខេ ជាគ្រឹះស្ថានមួយដែលកំពុងមានការរីកចម្រើនយ៉ាងខ្លាំងនៅប្រទេសកម្ពុជាយើងដែលជួយអភិវឌ្ឍន៍ដល់សេដ្ឋកិច្ចជាតិ និងជួយសម្រួលដល់ប្រជាពលរដ្ឋនៅតាមជនបទដែលមានចំណូលទាបអាចសម្រេចបាននូវគោលបំណងហិរញ្ញវត្ថុរបស់ពួកគាត់ក្នុងការប្រកបមុខរបររបស់ពួកគាត់ ។ ហេតុដូច្នេះហើយ ទើបនាងខ្ញុំសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសយកប្រធានបទ “ ការធ្វើសវនកម្មផ្ទៃក្រៅលើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ អេ អឹម ខេ ក្នុងឆ្នាំ២០២២ ” យកមកធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវ និងរៀបចំជារបាយការណ៍នៅក្នុងការបញ្ចប់ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់ ជំនាញសវនកម្មនៃវិទ្យាស្ថានវ៉ាន់ដា។

១.២.ចំណោទបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ

ជាទូទៅ បញ្ហាគឺអាចនឹងកើតមានឡើងនូវគ្រប់ពេលវេលា និងគ្រប់ទីកន្លែងមិនថាតែការធ្វើអាជីវកម្មស្ថាប័ន អង្គការផ្សេងៗ ដូច្នេះហើយក្នុងនាមជាម្ចាស់ក្រុមហ៊ុនអ្នកគ្រប់គ្រង ឬជាបុគ្គលិកត្រូវតែដឹងថា តើមានបញ្ហាប្រឈមអ្វីខ្លះដែលគេជួបប្រទះនាសព្វថ្ងៃនេះ។ គ្រប់វិស័យនៃអាជីវកម្មទាំងអស់សុទ្ធតែត្រូវស្វែងយល់ពីបញ្ហា រួមទាំងដំណោះស្រាយផងដែរ។ មួយវិញទៀត គ្រប់ធនាគារទាំងអស់ តែងតែមានការធ្វើសវនកម្មរៀងរាល់ឆ្នាំទាំងផ្ទៃក្នុង និងផ្ទៃក្រៅទៅលើប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រង និងទៅលើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំ។ ប៉ុន្តែ វាក៏

នៅតែអាចកើតមានឡើងនូវភាពអសកម្មមួយចំនួនដោយអចេតនារបស់គណនេយ្យករ ដូចជាការប្រើប្រាស់
នូវគណនេយ្យប៉ាន់ស្មាន (Accounting Estimate) ពុំបានត្រឹមត្រូវភាពកំសោយមនុស្សដែលមិនអាចគ្រប់គ្រង
ឱ្យបានគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ។ ហេតុដូច្នេះហើយ ទើបគ្រឹះស្ថានបានធ្វើសវនកម្មផ្ទៃក្នុងរួមទាំងជួលសវនករផ្ទៃក្រៅ
មកធ្វើសវនកម្មទៅលើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់គ្រឹះស្ថានរបស់ខ្លួន ពោលគឺដើម្បីបង្កើននូវភាពជឿទុកចិត្ត
ទៅដល់អ្នកប្រើប្រាស់ខាងក្រៅ ដើម្បីធ្វើការសម្រេចចិត្តខាងផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច (Making Economic Decision) ។
ហេតុដូច្នេះហើយ ទើបនាងខ្ញុំបានសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសយកនូវប្រធានបទមួយគឺ «ការធ្វើសវនកម្មផ្ទៃក្រៅ
លើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ អេ អឹម ខេ ក្នុងឆ្នាំ២០២២» ដោយចង់ដឹងថា៖

១.តើនីតិវិធីនៃការធ្វើសវនកម្មទៅលើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ អេ អឹម ខេ
មានលក្ខណៈដូចម្តេច ?

២.តើការធ្វើសវនកម្មទៅលើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុផ្តល់នូវផលប្រយោជន៍អ្វីខ្លះទៅដល់គ្រឹះស្ថានមីក្រូ
ហិរញ្ញវត្ថុ អេ អឹម ខេ ?

១.៣.គោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវ

របាយការណ៍ស្រាវជ្រាវនេះរៀបរៀងឡើងដោយមានបំណងផ្តោតសំខាន់ទៅលើ៖

- ស្ថានភាពទូទៅរបស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ អេ អឹម ខេ
- នីតិវិធី និងវិធីសាស្ត្រក្នុងការធ្វើសវនកម្មទៅលើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ
- វិភាគទៅលើចំណុចខ្លាំង និងចំណុចខ្សោយរបស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ អេ អឹម ខេ
- សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និង ការផ្តល់អនុសាសន៍

១.៤.ទំហំដែលអំណត់ និងវិសាលភាពនៃការស្រាវជ្រាវ

១.៤.១ ទំហំដែលអំណត់

ដោយផ្អែកលើពេលវេលាទាក់ទងទៅនឹងប្រធានបទនេះ ចំណោទបញ្ហាដែលបានចោទសួរខាងលើគឺ
នាងខ្ញុំបានធ្វើការស្រាវជ្រាវពីគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ អេ អឹម ខេ ដែលមានទីតាំងនៅការិយាល័យកណ្តាល
អគារលេខ ២៨៥ មហាវិថីយោធពលខេមរភូមិន្ទ (ផ្លូវ២៧១) សង្កាត់ទំនប់ទឹក ខណ្ឌចំការមន ភ្នំពេញ។

១.៤.២ វិសាលភាព

គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ អេ អឹម ខេ មានការរីកលូតលាស់យ៉ាងឆាប់រហ័សក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ហើយក៏បានបង្កើតសាខាជាច្រើននៅក្នុងរាជធានី និងគ្រប់ខេត្តក្រុង។ ហេតុនេះហើយ វិសាលភាពនៃការ
សិក្សាស្រាវជ្រាវនេះ គឺលើកយកតែការធ្វើសវនកម្មផ្ទៃក្រៅទៅលើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូ
ហិរញ្ញវត្ថុ អេ អឹម ខេ ក្នុងឆ្នាំ២០២២ តែប៉ុណ្ណោះ។

១.៥ វិធីសាស្ត្រនៃការស្រាវជ្រាវ

សម្រាប់វិធីសាស្ត្រនៃការស្រាវជ្រាវនេះ នាងខ្ញុំបានប្រមូលទិន្នន័យ ព័ត៌មានដែលជាប់ទាក់ទងទៅនឹង
ប្រធានបទយកមកធ្វើការបកស្រាយ និងចងក្រងជាសៀវភៅនេះឡើង។ ការប្រមូលឯកសារបន្ទាប់បន្សំ រួម

មានដូចជា ការណែនាំពីសាស្ត្រាចារ្យ ការស្រាវជ្រាវពីបណ្ណាល័យនៃវិទ្យាស្ថាន វ៉ាន់ដាដែលទាក់ទងទៅនឹងការធ្វើសវនកម្មលើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ និងការស្រាវជ្រាវតាមរយៈប្រព័ន្ធ Internet បន្ថែមទៀតផងដែរ។

១.៥.១ ទិន្នន័យចម្បង

- តាមរយៈប្រព័ន្ធុInternet (www.amkcambodia.com)

១.៥.២ ទិន្នន័យបន្ទាប់មក

- ការស្រាវជ្រាវនៅបណ្ណាល័យ ទាក់ទងនឹងការធ្វើសវនកម្មលើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ
- មតិយោបល់ណែនាំពីសាស្ត្រាចារ្យបណ្ឌិត កង ឱម និង សាស្ត្រាចារ្យ យ៉ាក វុធី

១.៦ សារៈសំខាន់នៃការស្រាវជ្រាវ

ការស្រាវជ្រាវនេះបានផ្តល់នូវសារៈសំខាន់ និងគុណប្រយោជន៍ដូចជា៖

- បង្កើនចំណេះដឹងផ្ទាល់ខ្លួន ដោយផ្សារភ្ជាប់រវាងទ្រឹស្តី និងការអនុវត្តផ្ទាល់
- បង្កើនចំណេះដឹងឱ្យកាន់តែច្បាស់ពីការធ្វើសវនកម្ម
- បង្ហាញពីចំណុចខ្លាំង និងចំណុចខ្សោយរបស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ អេ អឹម ខេ
- បង្កើតជាឯកសារទុកសម្រាប់និស្សិតជំនាន់ក្រោយៗសិក្សាស្រាវជ្រាវបន្ថែម

១.៧ ចេនាសម្ព័ន្ធនៃការស្រាវជ្រាវ

ការសិក្សាស្រាវជ្រាវទៅលើប្រធានបទនៃ (ការធ្វើសវនកម្មផ្ទៃក្រៅលើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ អេ អឹម ខេក្នុងឆ្នាំ២០២២) នាងខ្ញុំសូមបង្ហាញនូវចេនាសម្ព័ន្ធនៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវដែលមានប្រាំដូចខាងក្រោម៖

ជំពូកទី១៖ សេចក្តីផ្តើម បង្ហាញពី លំនាំបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវ ចំណោទបញ្ហានៃការស្រាវជ្រាវគោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវ ទំហំ ដែនកំណត់ និងវិសាលភាពនៃការស្រាវជ្រាវ វិធីសាស្ត្រនៃការស្រាវជ្រាវ។

ជំពូកទី២៖ រំលឹកទ្រឹស្តី និយាយពីនិយមន័យ ទ្រឹស្តី និងប្រវត្តិរបស់គ្រឹះស្ថាន ដែលទាក់ទងនឹងប្រធានបទការធ្វើសវនកម្មផ្ទៃក្រៅលើរបាយហិរញ្ញវត្ថុរបស់គ្រឹះស្ថាន។

ជំពូកទី៣៖ លទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវ ស្ថានភាពទូទៅនៃការធ្វើសវនកម្មផ្ទៃក្រៅលើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរួមមានទាំង ប្រវត្តិរបស់គ្រឹះស្ថាន អេ អឹម ខេ បេសកកម្មនិង ទស្សនវិស័យ រចនាសម្ព័ន្ធរបស់គ្រឹះស្ថានដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងសំណួរដែលបានចោទសួរនៅក្នុងជំពូកទី១។

ជំពូកទី៤៖ ការវិភាគទៅលើចំណុចខ្លាំង និងចំណុចខ្សោយ បង្ហាញពីព័ត៌មានមួយចំនួនដែលបានស្រាវជ្រាវ ដើម្បីធ្វើការវិភាគលើចំណុចខ្លាំង និងចំណុចខ្សោយរបស់ប្រធានបទ។

ជំពូកទី៥៖ សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងការផ្តល់អនុសាសន៍ លើកយកអំពី ចំណុចខ្លាំង និងចំណុចខ្សោយ មកធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងការផ្តល់អនុសាសន៍។

ជំពូកទី២

ការធ្វើសវនកម្មផ្ទៃក្រៅលើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់គ្រឹះស្ថាន

២.១ លក្ខណៈទូទៅនៃការធ្វើសវនកម្ម

២.១.១ និយមន័យសវនកម្ម

សវនកម្ម គឺត្រូវបានធ្វើឡើងដោយពឹងផ្អែកលើវិធីសាស្ត្រជម្រើសដោយចៃដន្យ ដូច្នេះហើយ វាមិនមែនមានន័យថារបាយការណ៍សវនកម្ម គឺមិនមានកំហុសនោះទេ។ ប៉ុន្តែ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយគោលដៅសំខាន់គឺ ធ្វើយ៉ាងណា កាត់បន្ថយកំហុសឆ្គងឱ្យនៅតិចជាងមុន ដើម្បីធ្វើឱ្យប្រព័ន្ធព័ត៌មានដែលបានបង្ហាញអាចជឿទុកចិត្តបាន។ នៅក្នុងផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ និងសវនកម្ម គឺការវាយតម្លៃឯករាជ្យមួយទៅលើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុក្នុងគោលបំណង ដើម្បីបញ្ជាក់អំពីភាពត្រឹមត្រូវដែលបានកត់ត្រាលើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ និងបានបង្ហាញដោយអ្នកគ្រប់គ្រងអង្គការស្ថាប័ន ក្រុមហ៊ុនណាមួយ។

សវនកម្ម គឺជាសកម្មភាពផ្ទៀងផ្ទាត់ទៅនឹងកន្លែងដូចជាការត្រួតពិនិត្យ ឬពិនិត្យដំណើរការ ឬប្រព័ន្ធគុណភាពដើម្បី ធានាបាននូវការអនុលោមការធ្វើសវនកម្មមួយអាចអនុវត្តទៅតាមអង្គការទាំងមូល ឬអាចមានលក្ខណៈជាក់លាក់ចំពោះដំណើរការ និងជំហានផលិត។

២.១.២ ប្រភេទសវនកម្ម

ពាក្យសវនកម្ម ត្រូវបានមកពីពាក្យឡាតាំង សវនកម្ម ដែលមានន័យថា ដើម្បីស្តាប់ ពីព្រោះនៅសម័យបុរាណសវនករបានស្តាប់របាយការណ៍ដោយផ្ទាល់មាត់របស់មន្ត្រីទទួលខុសត្រូវចំពោះម្ចាស់ ឬអ្នកដែលមានអំណាច ហើយបានបញ្ជាក់ពីភាពត្រឹមត្រូវនៃរបាយការណ៍។ ប៉ុន្មានឆ្នាំមកនេះតួនាទីសវនករបានវិវត្តន៍ ដើម្បីផ្ទៀងផ្ទាត់កំណត់ត្រាដែលបានសរសេរ។ ការអនុវត្តសវនករមុនៗទោះបីមិនសូវមានឯកសារច្បាស់លាស់ អំពីអត្ថិភាពនៃសវនកម្មក៏ដោយសវនកម្មត្រូវបានគេរកឃើញថា មាននៅក្នុងអារ្យធម៌ចិនអេហ្ស៊ីបបុរាណ និងក្រិកក្នុងទម្រង់នៃសកម្មភាពត្រួតពិនិត្យបុរាណ។ សកម្មភាពនៃការត្រួតពិនិត្យគឺត្រូវបានរកឃើញនៅក្នុងប្រទេសក្រិកបុរាណហាក់ដូចជាប្រហាក់ប្រហែលទៅ និងសវនកម្មសម័យបច្ចុប្បន្ន។

ខាងក្រោមនេះជាប្រវត្តិដែលទាក់ទង និងសវនកម្ម៖

លោក Luca Pacioli ដែលត្រូវបានគេស្គាល់ថាជាឪពុកនៃគណនេយ្យកើត នៅឆ្នាំ1446 នៅ Sansepolcro គឺជាកន្លែងដែលគាត់បានទទួលនូវការអប់រំពីមុនរបស់គាត់ដែលត្រូវបានគេស្គាល់ថាជាការអប់រំអាបាកូ។ ចំណេះដឹងដែលគាត់ទទួលបាន គឺផ្ដោតលើចំណេះដឹងដែលតម្រូវដោយឈ្មួញ។ ពេលកំពុងធ្វើការជាគ្រូបង្រៀនដល់កូនប្រុសទាំងបីរបស់ពាណិជ្ជករគាត់បានបន្តការសិក្សាផ្ទាល់ខ្លួនរបស់គាត់នៅទីក្រុ Venice ក្នុងឆ្នាំ 1464 ហើយក្នុងអំឡុងពេលនេះគាត់បានសរសេរសៀវភៅដំបូងរបស់គាត់ស្តីពីគណនេយ្យ។ បន្ទាប់មកគាត់បានសរសេរសៀវភៅសិក្សា abbaco ដ៏ទូលំទូលាយជាភាសាដើមសម្រាប់សិស្សរបស់គាត់ដែលកំពុងសិក្សាពីគាត់ក្នុងកំឡុងឆ្នាំ 1477និង 1478។ បន្ទាប់មកគាត់បានចាប់ផ្ដើមបង្រៀននៅកម្រិតសាកលវិទ្យាល័យក្នុងប្រទេសអ៊ីតាលី ហើយគាត់ក៏បានបង្រៀនតាមចំនួនសាកលវិទ្យាល័យនៅក្នុងប្រទេសអ៊ីតាលី រួមទាំង

¹ វិទ្យាស្ថានវ៉ាន់ដា: របាយការណ៍បញ្ចប់ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រជាន់ខ្ពស់របស់និស្សិតជំនាន់ទី១៩ MA19/008 ទុយ ភេនា(ទំព័រ៤)

² www.khpages.com @9-10-23)

Perugia ដែលកាន់ទីមួយ។ ធ្វើជាប្រធានផ្នែកគណិតវិទ្យា និងរួមចំណែកចំណេះដឹងរបស់គាត់ដល់សិស្ស
 របស់គាត់។ នៅឆ្នាំ 1494 សៀវភៅដំបូងរបស់គាត់ស្តីពី Summa de arithmetica, geometria និង proportioni
 et proportionalita បានទទួលការបោះពុម្ពនៅទីក្រុង Venice ក្នុងប្រទេសអ៊ីតាលី។ វាជាពេលដែលគាត់ទទួល
 បានការទទួលស្វាគមន៍ដ៏ធំសម្រាប់ការងាររបស់គាត់ដែលសរសេរទៅលើធរណីមាត្រ នព្វន្ឋ និង សមាមាត្រ
 គណិតវិទ្យា។ បន្ទាប់មកនៅឆ្នាំ 1497 គាត់បានទទួលការអញ្ជើញឱ្យបន្តការងាររបស់គាត់នៅទីក្រុង Milan ពី
 Lodovico Sforza do da Vinci។ នៅពេលដែល Louis XII នៃប្រទេសបារាំងបានដណ្តើមយកទីក្រុងនេះ
 ហើយបណ្តេញអ្នកឧបត្ថម្ភរបស់ពួកគេចេញ វាក៏ជាពេលដែល Pacioli និង Leonardo ត្រូវចាកចេញពីទីក្រុង
 Milan ក្នុងឆ្នាំ 1499។ នៅឆ្នាំ 1517 Pacioli បានស្លាប់នៅអាយុ 70 ឆ្នាំនៅ Sansepolcro ជាកន្លែងដែលគាត់
 បានចំណាយពេលភាគច្រើន។ ពេលវេលារបស់គាត់នៅឆ្នាំចុងក្រោយនៃជីវិតរបស់គាត់។

ការរួមចំណែករបស់ Luca Pacioli ក្នុងគណនេយ្យត្រូវបានផ្តល់កិត្តិយសដោយគណនេយ្យករជុំវិញ
 ពិភពលោកដែលបានប្រមូលផ្តុំគ្នានៅ San Sepulcro ដែលជាកូមិអ៊ីតាលី ដើម្បីគោរពវិញ្ញាណក្ខន្ធរបស់ពួកគេ
 ចំពោះសៀវភៅរបស់គាត់ដែលបានបោះពុម្ពលើគណនេយ្យពីរដង។ សៀវភៅគណនេយ្យដំបូងដែលត្រូវបាន
 បោះពុម្ពនៅឆ្នាំ 1494 គឺផ្អែកលើផ្នែកចំនួនប្រាំនៅក្នុងចំណងជើងសៀវភៅគណិតវិទ្យារបស់គាត់ដែលគាត់បាន
 បង្ហាញ អ្វីគ្រប់យ៉ាងអំពីនព្វន្ឋ ធរណីមាត្រ និងសមាមាត្រ ។ រហូតមកដល់សតវត្សទី 16 សៀវភៅនេះត្រូវបាន
 សរសេរនៅលើគណនេយ្យបានបម្រើជាសៀវភៅសិក្សាតែមួយគត់ គឺស្តីអំពីគណនេយ្យនៅជុំវិញពិភពលោក
 ហើយដោយសារតែការរួមចំណែកដ៏សំខាន់នេះ Luca Pacioli គឺមិនមានការសង្ស័យថាជាបិតាគណនេយ្យ។
 គាត់មិនបានបង្កើតនូវប្រព័ន្ធនេះទេ ប៉ុន្តែគាត់បានពិពណ៌នាអំពីវិធីសាស្ត្រដែលត្រូវបានប្រើដោយឈ្មួញនៅទី
 ក្រុង Venice កំឡុងសម័យក្រុមហ៊ុន Renaissance របស់អ៊ីតាលី។ ប្រព័ន្ធដែលគាត់បានណែនាំនៅក្នុង
 សៀវភៅគណនេយ្យរបស់គាត់ភាគច្រើន គឺវដ្តគណនេយ្យដែលល្បីល្បាញនៅក្នុងពិភពគណនេយ្យទំនើប។
 Luca Pacioli បានណែនាំពីការប្រើប្រាស់ទិន្នន័យប្តូរត្រី និងសៀវភៅកត់ត្រាក្នុងប្រព័ន្ធគណនេយ្យ ហើយបាន
 ព្រមានថា គណនេយ្យករមិនត្រូវដេករហូតដល់ឥណពន្ធស្មើនឹងឥណទាន។ សៀវភៅកត់ត្រាដែលគាត់បាន
 ណែនាំគឺផ្អែកលើទ្រព្យសកម្មដែលទទួល និងសារពើភ័ណ្ឌ បំណុល ដើមទុន ចំណាយ និងគណនីចំណូល។
 Friar Luca ក៏បានបង្ហាញពីធាតុដែលក្រុមហ៊ុនអាចប្រើប្រាស់សម្រាប់ចុងឆ្នាំរបស់ពួកគេ ហើយគាត់បានស្នើ
 ឱ្យបញ្ចូលសមតុល្យសាកល្បងសម្រាប់សៀវភៅដែលមានតុល្យភាព។ លោកក៏បានណែនាំប្រធានបទយ៉ាង
 ទូលំទូលាយរាប់ចាប់ពីក្រុមសីលធម៌គណនេយ្យដល់គណនេយ្យតម្លៃ។ បញ្ជីគណនេយ្យដែលបានស្នើឡើង
 របស់គាត់ និងធាតុបិទបញ្ចប់ឆ្នាំមានភាពល្បីល្បាញខ្លាំង ដែលពួកវាត្រូវបានប្រើប្រាស់យ៉ាងទូលំទូលាយនៅ
 ក្នុងអង្គការឧស្សាហកម្ម និងហិរញ្ញវត្ថុនៅក្នុងពិភពទំនើប។ នាសព្វថ្ងៃនេះគ្មានស្ថាប័នណាមួយអាចព្រងើយ
 កន្តើយចំពោះប្រព័ន្ធគណនេយ្យ និងសៀវភៅកត់ត្រាដែលបានស្នើឡើងរបស់គាត់ ហើយបន្ទាប់មកបង្ហាញ
 សមតុល្យនៃឥណពន្ធ និងឥណទានដើម្បីទទួលបានលទ្ធផលដែលចង់បានសម្រាប់អង្គការ។ នៅពេលដែល
 គាត់បានបោះពុម្ពសៀវភៅរបស់គាត់ស្តីពីគណនេយ្យគាត់មានអាយុ 49 ឆ្នាំក្នុងឆ្នាំ 1494 បានត្រឡប់ទៅទី

ក្រុង Venice សម្រាប់ការបោះពុម្ពផ្សាយដ៏ល្អឆ្លាតវៃនៃសៀវភៅទី 5 របស់គាត់នៅលើ Geometria, Summa de Arthmetica, Proportioni et Proportionalita។ សៀវភៅនេះត្រូវបានសរសេរនៅលើធរណីមាត្រ អ្វីគ្រប់យ៉ាងអំពីនព្វន្ឋ និងសមាមាត្រ។ នៅក្នុងសៀវភៅនេះ គាត់ក៏បានបង្ហាញពីការណែនាំអំពីចំណេះដឹងគណិតវិទ្យាដែលបានសរសេររួចហើយ ហើយការកត់ត្រា គឺជាប្រធានបទគណនេយ្យដ៏សំខាន់បំផុតមួយដែលមាននៅក្នុងសៀវភៅនេះ។ គាត់ថែមទាំងបានបង្ហាញជំពូកជាលាយលក្ខណ៍អក្សរខ្លីៗចំនួន36 ជំពូក ស្តីពីការរក្សាគណនេយ្យ ដែលគាត់ផ្តល់ការណែនាំចាំបាច់ក្នុងការធ្វើអាជីវកម្ម និងផ្តល់ឱ្យពាណិជ្ជករនូវព័ត៌មានដ៏មានតម្លៃស្តីអំពី គណនេយ្យដោយមិនមានការពន្យារពេលណាមួយទាក់ទងនឹងទ្រព្យសម្បត្តិ និងបំណុលរបស់គាត់។ Luca Pacioli ក៏បានណែនាំព័ត៌មានលម្អិតជាច្រើនអំពីបច្ចេកទេសនៃការធ្វើសៀវភៅដែលត្រូវបានធ្វើតាមនៅក្នុងអត្ថបទ និងនៅក្នុងវិជ្ជាជីវៈសម្រាប់បួនសតវត្សបន្ទាប់។ បន្ទាប់មក ប្រវត្តិវិទូគណនេយ្យ Henry Rand Hatfield បានប្រកែកថា ការងាររបស់ Pacioli មានសក្តានុពលខ្លាំង សូម្បីតែនៅពេលបោះពុម្ពនៅពេលវាត្រូវបានបោះពុម្ពដំបូងក្នុងខែវិច្ឆិកា 10, 1494។ ឥឡូវនេះគោលការណ៍គណនេយ្យក្រោមបន្ទាត់របស់គាត់គឺត្រូវបានប្រើប្រាស់ដោយអ្នកអនុវត្តន៍គណនេយ្យផ្សេងៗនៅក្នុងគណនេយ្យឧស្សាហកម្មនិងសេវាកម្មគណនេយ្យសម្រាប់អង្គការមិនរកប្រាក់ចំណេញ។ បច្ចេកទេសគណនេយ្យត្រូវបានបង្ហាញ មានប្រសិទ្ធភាពខ្លាំងសម្រាប់វិនិយោគិន ក្រុមហ៊ុនអាជីវកម្ម ស្ថាប័នផ្តល់ប្រាក់កម្ចី និងអ្នកប្រើប្រាស់ព័ត៌មានហិរញ្ញវត្ថុទាំងមូលត្រូវដំណាក់បំណុលគេ Luca Pacioli សម្រាប់តួនាទីដ៏មិនគួរឱ្យជឿ និងសំខាន់របស់គាត់ក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍គណនេយ្យ។ កេរ្តិ៍ដ៏ណែលរបស់ Luca Pacioli ដោយសារតែ ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងគណនីពីរដងរបស់គាត់នៅក្នុងគណនេយ្យអង្គការអាចធ្វើតាមប្រតិបត្តិការពីអាជីវកម្មមួយ ទៅអាជីវកម្មមួយទៀតដែលផ្តល់ទិសដៅត្រឹមត្រូវដល់ពួកគេក្នុងផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ។

ប្រវត្តិសវនកម្មនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលអនុម័តថ្ងៃទី៣ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០០ ជំពូកទី៩ បានចែងពីការបង្កើតសវនកម្មផ្ទៃក្នុង។ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទបានបង្កើតនាយកដ្ឋានសវនកម្មផ្ទៃក្នុង តាមរយៈអនុក្រឹត្យលេខ១០៥ អនក្របក ចុះថ្ងៃទី២២ ខែសីហា ឆ្នាំ.២០០៥ និងបានចាប់ផ្តើមប្រតិបត្តិការតាម ប្រកាសលេខ១១៦ កសក.ប ចុះថ្ងៃទី២០ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៦ ស្តីអំពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅ. របស់ការិយាល័យចំណុះនាយកដ្ឋានសវនកម្មផ្ទៃក្នុងនៃ ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។ ប្រកាសនេះបានកំណត់នូវតួនាទី ភារកិច្ចសិទ្ធិ អំណាច និងកាតព្វកិច្ចរបស់នាយកដ្ឋានសវនកម្មផ្ទៃក្នុង ជាពិសេស គឺការអនុវត្តសវនកម្មផ្ទៃក្នុងដោយឯករាជ្យអនុលោមតាមស្តង់ដារ និងក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈនៃសវនកម្មផ្ទៃក្នុងការពិនិត្យប្រព័ន្ធផ្ទៃក្នុងរបស់សវនដ្ឋាន និងផ្តល់នូវការធានាភាពសមស្របនៃកម្មវត្ថុតាមបណ្តាផ្នែក អំពីប្រសិទ្ធភាពនៃកិច្ចប្រតិបត្តិការ និងភាពទទួលខុសត្រូវភាពសមស្របតាមបណ្តាច្បាប់បទប្បញ្ញត្តិគោលនយោបាយនីតិវិធី និងការចាត់ចែងដែលត្រូវអនុវត្តរបស់ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ។ នាយកដ្ឋានសវន

ដើម្បីទទួលបាននូវរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុមួយគួរជាទីទុកចិត្តដូចក្រុមប្រឹក្សាភិបាលបានអនុម័តមុន ឬនៅ? រួចចេញរបាយការណ៍សវនកម្មផ្ទៃក្រៅដែលមានលក្ខណៈយ៉ាងដូចខាងក្រោម

- ❖ Qualified Opinion
- ❖ Unqualified Opinion
- ❖ Disclaim Opinion
- ❖ Adverse Opinion

ជូនអ្នកប្រើប្រាស់ផ្ទៃក្រៅ ដើម្បីធ្វើការសម្រេចចិត្តខាងផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច (Making Economic Decision)

- សវនកម្មផ្ទៃក្រៅ ៖ External Auditor
- គោលនយោបាយ និង នីតិវិធីគណនេយ្យ ៖ Accounting Policies & Procedures
- របាយការណ៍សវនកម្មផ្ទៃក្រៅ ៖ External Audit Report
- អ្នកប្រើប្រាស់ផ្ទៃក្រៅ ៖ External Users (Bank...)
- របាយការណ៍សវនកម្មផ្ទៃក្រៅមាន៤ប្រភេទគឺ៖

1. Qualified Opinion ៖ ពិតជាស្របតាមស្តង់ដារគណនេយ្យមែន (Accounting Standard) ប៉ុន្តែលើកលែងគណនីមួយចំនួន។
2. Unqualified Opinion ៖ ពិតជាស្របតាមស្តង់ដារគណនេយ្យមែន (Accounting Standard)
3. Disclaim Opinion ៖ មិនហ៊ានថាស្រប ឬមិនស្របតាមស្តង់ដារគណនេយ្យទេ។
4. Adverse Opinion ៖ មិនស្របតាមស្តង់ដារគណនេយ្យទាំងស្រុង។

ខ. តួនាទីសវនកម្ម

សវនកម្មផ្ទៃក្នុង (Internal Audit) គឺជាសេវាសវនកម្មស្ថិតនៅក្នុងអង្គភាព តួនាទីសំខាន់គឺ៖

- ❖ សវនកម្មលើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ (Financial Statement Audit)
- ❖ សវនកម្មប្រតិបត្តិការ/គ្រប់គ្រង (Operational/Management Audit)
- ❖ សវនកម្មច្បាប់ និង លិខិតបទដ្ឋាននានា (Compliance Audit)

សវនកម្មផ្ទៃក្រៅ (External Audit) គឺជាសេវាសវនកម្មឯករាជ្យមិនស្ថិតក្នុងអង្គភាពឬសហគ្រាសណាឡើយ។ តួនាទីសំខាន់គឺ៖

- ❖ សវនកម្មលើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ (Financial Statement Audit)
- ❖ សវនកម្មប្រតិបត្តិការ/គ្រប់គ្រង (Operational/Management Audit)
- ❖ សវនកម្មច្បាប់ និង លិខិតបទដ្ឋាននានា (Compliance Audit)

២.១.៤ ប្រភេទសវនករ

សវនករមានពីរប្រភេទគឺ៖

១.សវនករផ្ទៃក្រៅ (External Auditors) ៖ មានសញ្ញាបត្រ CPA វិទ្យាស្ថានកម្ពុជាបណ្តុះបណ្តាលគណនេយ្យអាជីព និងអាជ្ញាប័ណ្ណត្រូវរៀនបញ្ចប់ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រគណនេយ្យហើយត្រូវប្រឡងចូលសិក្សាបន្តទៀត។ វិទ្យាស្ថានកម្ពុជាដែលបណ្តុះបណ្តាល CPA មានឈ្មោះថា KICPAA (Kampuchea Institute Certified Public Accountant and Auditor)។

- CPA មានសិទ្ធិចុះហត្ថលេខា លើរបាយការណ៍សវនកម្ម (Audit Report)
- CPA អាចត្រូវបានផ្តល់អាជ្ញាប័ណ្ណឱ្យដល់រូបវន្តបុគ្គលក៏បានអាចផ្តល់ឱ្យក្រុមហ៊ុន CPA ក៏បាន។

សវនករផ្ទៃក្រៅមិនមែនជាអ្នកទទួលខុសត្រូវលើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុនោះឡើយ គឺអតិថិជនទេ ដែលជាអ្នកទទួលខុសត្រូវ។ ចំណែកឯ CPA គ្រាន់តែជាអ្នកអះអាង និងបញ្ចេញយោបល់លើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុតែប៉ុណ្ណោះ។

២.សវនករផ្ទៃក្នុង (Internal Auditors) ៖ មានសញ្ញាបត្រ CIA វិទ្យាស្ថានបណ្តុះបណ្តាលសវនកម្មផ្ទៃក្នុង IIA (Institute of Internal Auditor) គឺជាវិទ្យាស្ថានបណ្តុះបណ្តាលសវនកម្មផ្ទៃក្នុង។ ជាអ្នកធ្វើការនៅក្នុងក្រុមហ៊ុនស៊ីប្រាក់ខែក្រុមហ៊ុន។

សវនកម្មទៅលើប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុង គោលបំណងធ្វើឱ្យសម្រេចបាននូវ 4Es ៖

- ❖ Efficiency ៖ ប្រើឱ្យមានប្រសិទ្ធិភាព
- ❖ Effectiveness ៖ ប្រើឱ្យអស់លទ្ធភាព
- ❖ Economy ៖ សន្សំសំចៃខ្ពស់
- ❖ Embrace ៖ ភាពអូកអើននឹងគ្នា

២.១.៥ ស្តង់ដារសវនកម្ម

សវនករ ពេលធ្វើសវនកម្ម ត្រូវប្រកាន់ខ្ជាប់នូវស្តង់ដារសវនកម្ម។ នៅក្នុងពិភពលោកមានប្រព័ន្ធសវនកម្មអន្តរជាតិមានពីរគឺ៖

- **US GAAS** US Generally Accepted Audit Standard ស្តង់ដារសវនកម្មនេះ រៀបចំឡើងដោយ US SAB (US Standard Auditing Board) ហើយដែលស្ថិតនៅក្រោម AICPA
- **IAAS** International Auditing and Assurance Standards IAAS រៀបចំ និង កំណត់ដោយ **IAASB** ដែលពីមុនមានឈ្មោះថា IAPC (International Auditing Practice Committee)
  - **ISAs** International Standard on Auditing 36 Standard) (ស្តង់ដារអន្តរជាតិ ស្តីពីសវនកម្ម)
  - **ISREs** International Standard on Reviews Engagement (ស្តង់ដារអន្តរជាតិ ស្តីពី កិច្ចសន្យានៃការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញ។
  - **ISAEs** International Standard on Assurance Engagement (ស្តង់ដារអន្តរជាតិ ស្តីពី កិច្ចសន្យានៃការអះអាង)
  - **ISRSs** International Standard on Related Services (ស្តង់ដារអន្តរជាតិ ស្តីពី សេវាទាក់ទិន)
  - **ISQCs** International Standards on Quality Controls 1 Standard) (ស្តង់ដារអន្តរជាតិស្តីពី ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុងគុណភាពសម្រាប់ក្រុមហ៊ុនសវនកម្ម)។

នៅប្រទេសកម្ពុជា ស្តង់ដារសវនកម្មកម្ពុជាមានឈ្មោះហៅថា CIAAS (Cambodia International Auditing and Assurance Standards) CIAAS មានទ្រង់ទ្រាយ និងក្រោមរូបភាព IAAS។ រៀបចំ និងកំណត់ដោយ NAC (National Accounting Council)។ អ្នករៀបចំរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ (Preparer) ត្រូវរៀបចំរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ ដោយប្រកាន់ខ្ជាប់នូវស្តង់ដារគណនេយ្យ (Accounting Standard)។ ពេលសវនករចុះតាមដាន ឆែកឆេរ ប្រមូលភស្តុតាង រួចវាយតម្លៃលើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ ក៏ត្រូវប្រកាន់ខ្ជាប់ស្តង់ដារសវនកម្មរបស់ខ្លួនដែរ (Auditing Standard) ។ ប្រសិនបើមិនប្រកាន់ខ្ជាប់ស្តង់ដារសវនកម្ម (Auditing Standard) ទេ អាចត្រូវរងនូវការប្តឹងពីអ្នកប្រើប្រាស់ (Users) ពីបទធ្វេសប្រហែសស្រាល (Ordinary Negligence) ធ្វេសប្រហែសធ្ងន់ (Gross Negligence) ឬ ចូលរួមធ្វើកំហុសដោយចេតនា (Fraud)។

២.១.៦ កំហុសចេតនា និងអចេតនា

របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ (Financial Statement) គឺត្រូវឃ្លាតចាកអំពីហានិភ័យ (Risk) ទាំងឡាយ។ ហានិភ័យនេះ កើតចេញពីកំហុសអចេតនា និងចេតនា ពីអ្នកគ្រប់គ្រង។ ជាទូទៅបើអ្នកគ្រប់គ្រងធ្វើតាមស្តង់ដារគណនេយ្យ គឺពុំមានកំហុសរបៀបនេះកើតឡើងឡើយ។ ប៉ុន្តែ កំហុសខ្លះ គឺវាកើតឡើងដោយជៀសមិនផុត ប៉ុន្តែទោះបីជាអ្នកគ្រប់គ្រងចង់បញ្ជៀសវា ក៏មិនអាចបញ្ជៀសឱ្យផុតបានដែរ។ កំហុសដែលកើតមានឡើង មានដូចតទៅ៖

- មិនធ្វើតាមស្តង់ដារគណនេយ្យ (Accounting Standard)
- មានដែនកំណត់គណនេយ្យ (Accounting limitation)
- ❖ **កំហុសអចេតនា (Error)** គឺជាកំហុសដែលកើតឡើងដោយមិនដឹងខ្លួន ឬជាកំហុសដែលអ្នកគ្រប់គ្រងជៀសមិនផុត ទោះបីជា អ្នកគ្រប់គ្រងចង់បញ្ជៀសវា ក៏មិនអាចបញ្ជៀសឱ្យផុតបានដែរ។

➤ **ឧទាហរណ៍**

- ការគណនាលេខខុស (បូក ដក គុណ ចែក)
- ការប្រើគណនេយ្យប៉ាន់ស្មាន (Accounting Estimate) ពុំបានត្រឹមត្រូវ
- ភាពកំសាយរបស់មនុស្ស (Human Weakness)
- ❖ **កំហុសចេតនា (Fraud)** កំហុសចេតនា គឺជាកំហុសដោយបំពាន។ កំហុសទាំងនោះរួមមាន៖
- ក្រឡែការពិត មិនមានសាច់រឿងនេះសោះ តែបង្កើតឱ្យមាន (Falsify)
- មិនបង្ហាញ (Misstatement) ឬលុបបំបាត់ (Omission) ព្រឹត្តិការណ៍ ឬព័ត៌មានសំខាន់ដោយចេតនា
- មានចេតនា មិនអនុវត្តន៍តាមស្តង់ដារ (Non-Compliance With Accounting Standard)

២.១.៧ ខ្នាតនៃកំហុស និង ហានិភ័យសវនកម្ម

- **ខ្នាតនៃកំហុស(កំហុសអចេតនា Error)**

- **Immaterial** បើសិនជា សវនករ រកឃើញ Error មានលក្ខណៈ Immaterial សវនករផ្តល់ព័ត៌មានទៅ គណនេយ្យករ ឱ្យធ្វើការកែប្រែ (Error Correction) ដោយផ្ទាល់ក៏បាន។ បន្ទាប់មកសវនករ ធ្វើរបាយការណ៍ ផ្ទៃក្នុង (Internal Report) ជូនអ្នកគ្រប់គ្រងដើម្បីជ្រាបជាដំណឹង។

- **Material** បើសិនជាសវនកររកឃើញ Error មានលក្ខណៈ:Material សវនករអាចផ្តល់ព័ត៌មានទៅ គណនេយ្យករ ឱ្យធ្វើការកែតម្រូវ (Error Correction) ដោយផ្ទាល់ក៏បាន។ បន្ទាប់មកទៀត សវនករក៏ធ្វើ របាយការណ៍ផ្ទៃក្នុង (Internal Report) ជូនទៅ Audit Committee ឬ Other Group With Equivalent Authority and Responsibility ដើម្បីជ្រាបជាដំណឹង។

➢ **ខ្នាតនៃកំហុស(កំហុសចេតនា Fraud)**

- **Immaterial** បើសិនជាសវនកររកឃើញ Fraud មានលក្ខណៈ: Immaterial សវនករផ្តល់ព័ត៌មានទៅ គណនេយ្យករឱ្យធ្វើការកែតម្រូវ (Fraud Correction) ដោយផ្ទាល់ក៏បាន។ បន្ទាប់មក សវនករធ្វើរបាយការណ៍ ផ្ទៃក្នុង (Internal Report) ជូនទៅ Audit Committee ឬ Other Group With Equivalent Authority and Responsibility ដើម្បីជ្រាបជាដំណឹង។

- **Material** បើសិនជាសវនកររកឃើញ Fraud មានលក្ខណៈ:Material សវនករអាចផ្តល់ព័ត៌មានទៅ គណនេយ្យករឱ្យកែតម្រូវ (Fraud Correction) ដោយផ្ទាល់ក៏បាន។ បន្ទាប់មកទៀត សវនករបានធ្វើរបាយ- ការណ៍ផ្ទៃក្នុង (Internal Report) ជូនទៅ Audit Committee ឬ Other Group With Equivalent Authority and Responsibility ដើម្បីជ្រាបជាដំណឹង។

➢ **ហានិភ័យសវនកម្ម (Audit Risk)**

ហានិភ័យសវនកម្ម (Audit Risk) គឺជាហានិភ័យសវនកម្មទាំងឡាយណាដែលបានបង្កប់នៅក្នុង របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុហើយដែលធ្វើឱ្យសវនករត្រូវតែរុករកឱ្យឃើញ ដើម្បីកាត់បន្ថយវាឱ្យនៅរួមតូចតាមវិធី សាស្ត្រផ្សេងៗសម្រាប់ជាប្រយោជន៍ទៅដល់ការសម្រេចចិត្តផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចទៅដល់អ្នកប្រើប្រាស់ (Economic Decision Benefit)។ ហានិភ័យសវនកម្ម គឺជាភាសារបស់សវនករជាអ្នកនិយាយ។ ជាទូទៅ សវនករកំណត់ ហានិភ័យសវនកម្ម ៥% នោះវាមានន័យថាទុកចិត្ត៩៥% លើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុហើយបើសវនករកំណត់ ហានិភ័យសវនកម្ម១០% មានន័យថា ទុកចិត្ត៩០% លើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុដែលអាចទទួលបានជាទូទៅ មិនអាចលើសពី១០%ឡើយ។ ក្នុងការអនុវត្តជាក់ស្តែង សវនករតែងតែកំណត់ហានិភ័យសវនកម្ម ១% ៥% និង១០%។ ជាទូទៅ ហានិភ័យសវនកម្ម (Audit Risk) កើតចេញពី៣ប្រភព៖

1. ហានិភ័យមានប្រភពពីក្រៅអង្គភាព (Inherent Risk)
  - ហានិភ័យសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោក (Global Economic Risk)
  - ហានិភ័យសេដ្ឋកិច្ចប្រទេស (Country Economic Risk)
  - ហានិភ័យសេដ្ឋកិច្ចវិស័យឧស្សាហកម្ម (Industry Economic Risk)
  - ហានិភ័យសេដ្ឋកិច្ចរបស់អង្គភាព (Entity Economic Risk)

- 2. ហានិភ័យមានប្រភពពីប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុងអង្គភាព (Control Risk)
- 3. ហានិភ័យមានប្រភពពីក្នុងអង្គភាពស្ថិតក្នុងទឹកបាំង (Detection Risk)

➤ **សមីការសវនកម្ម (Audit Risk Model)**

ហានិភ័យសវនកម្មនេះ បើយើងពិនិត្យមួយភ្លែត ហាក់បីដូចជា កើតឡើងពីបន្សំនៃហានិភ័យទាំង៣។ តែ តាមពិតពុំដូច្នោះទេ គឺវាកើតឡើងតាមរយៈការផ្គុំចូលគ្នា ជាលក្ខណៈផលគុណ។

$$AR = IR * CR * DR \quad DR = AR / IR * Cr$$

២.២ នីតិវិធីនៃការធ្វើសវនកម្មលើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់គ្រឹះស្ថាន

២.២.១ និយមន័យរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ

របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ គឺជារបាយការណ៍បង្ហាញពីស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុ និងស្ថានភាពនៃការអនុវត្ត ហិរញ្ញវត្ថុ របស់អង្គភាពមួយ។

របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ គឺជារបាយការណ៍ដែលរៀបចំឡើងដោយផ្អែកទៅលើវិធីសាស្ត្រគណនេយ្យ មានន័យថា ការរៀបចំរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុគឺពឹងផ្អែកទាំងស្រុងទៅលើការកត់ត្រាទិន្នន័យរបស់គណនេយ្យ នៅក្នុងបណ្តាសៀវភៅផ្សេងៗ។

របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ ឆ្លុះបញ្ចាំងពីស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុរបស់ក្រុមហ៊ុនមួយ ដូចជា ចំណូល ចំណាយ ទ្រព្យសកម្ម ទ្រព្យអសកម្ម លំហូរ និងសាច់ប្រាក់ចូល ឬចេញ។ ដូច្នោះ យើងអាចដឹងពីចំណុចខ្លាំង ចំណុច ខ្សោយ និងសក្តានុពលរបស់ក្រុមហ៊ុនតាមរយៈរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់វា។

❖ **របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុមានចំនួន ៤ គឺ ៖**

- **របាយការណ៍តុល្យការ (Balance Sheet)** ៖ ជារបាយការណ៍ដែលរាយការណ៍នូវទ្រព្យសកម្ម បំណុល និងដើមទុនម្ចាស់របស់ក្រុមហ៊ុនអាជីវកម្មក្នុងកាលបរិច្ឆេទជាក់លាក់មួយ ។ តារាងតុល្យការ គឺជាតារាងមួយ ដែលគេរៀបចំឡើងនៅក្នុងការិយបរិច្ឆេទ បង្ហាញពីទ្រព្យសកម្ម បំណុល និងមូលធនម្ចាស់ពិតប្រាកដ ដែល មាននៅក្នុងក្រុមហ៊ុន។
- **របាយការណ៍លទ្ធផល (Income Statement)** ៖ បង្ហាញនូវគ្រប់ផលចំណូល និងបន្ទុកចំណាយ និង បង្ហាញនូវលទ្ធផលជាប្រាក់ចំណេញ ឬខាតបង់របស់ក្រុមហ៊ុនក្នុងអំឡុងពេលជាក់លាក់មួយ។ ប្រសិនបើ ចំណូលធំជាងចំណាយ មានន័យថាចំណេញសុទ្ធ ប៉ុន្តែបើចំណូលតូចជាងចំណាយមានន័យថាខាតសុទ្ធ ។
- **របាយការណ៍ដើមទុនម្ចាស់ (Statement of Owners Equity)** ៖ គឺជារបាយការណ៍មួយដែលបង្ហាញ បម្រែបម្រួលកើតឡើង ឬថយចុះនៃដើមទុនម្ចាស់ សម្រាប់អំឡុងពេលជាក់លាក់មួយ ។ ទ្រព្យម្ចាស់ គឺជាការ អះអាងរបស់ម្ចាស់លើទ្រព្យសកម្មរបស់ក្រុមហ៊ុនវា គឺជាប្រយោជន៍ម្ចាស់លើទ្រព្យសកម្មរបស់ក្រុមហ៊ុនបន្ទាប់

⁴ www.facebook.com (29-10-23)
⁵ WordPress.com (29-10-23)
⁶ WordPress.com (29-10-23)

ពីដកនូវបំណុលចេញ ។ ទ្រព្យម្ចាស់ត្រូវគេហៅថា ទ្រព្យសកម្មសុទ្ធ (Net Assets)ដែរ ។ ការវិនិយោគរបស់ម្ចាស់ និងចំណូលបង្កើតដើមទុនម្ចាស់ ។ ហើយដើមទុនម្ចាស់នោះថយចុះ ដោយសារការដកទុនរបស់ម្ចាស់ និងបន្ទុកចំណាយឥទ្ធិពលនៃការឡើង ឬថយចុះនៃទុនម្ចាស់ ។

• របាយការណ៍លំហូរសាច់ប្រាក់ (Statement of Cash Flow) ៖ មានវិធីពីរយ៉ាងដើម្បីបង្កើតលំហូរសាច់ប្រាក់គឺ៖

- 1. វិធីសាស្ត្រផ្ទាល់
- 2. វិធីសាស្ត្រមិនផ្ទាល់

គោលបំណងដ៏សំខាន់របស់របាយការណ៍លំហូរសាច់ប្រាក់គឺ ផ្តល់ព័ត៌មានអំពី Cash receipts, Cash Payment, Net Change in Cash បណ្តាលមកពីសកម្មភាពវិនិយោគ និងសកម្មភាពហិរញ្ញប្បទានរបស់ក្រុមហ៊ុនក្នុងរយៈពេលមួយ ។ របាយការណ៍លំហូរសាច់ប្រាក់ចាត់ទុកជា Cash receipts, Cash Payment ស្ថិតក្នុងសកម្មភាពប្រតិបត្តិការ សកម្មភាពវិយោគ និងសកម្មភាពហិរញ្ញប្បទាន ។

របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ គឺជារបាយការណ៍ដែលសង្ខេបអំពីដំណើរការនៃគណនេយ្យ។ វាបានកំណត់អំពីភាពខ្លាំង និងភាពខ្សោយនៃអាជីវកម្ម។ របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុនៃអាជីវកម្មរាប់បញ្ចូលនូវរបាយការណ៍ចំណូល តារាងតុល្យការ ប្រាក់ចំណូលកាត់ទុក និងលំហូរសាច់ប្រាក់ជាដើម។ អាជីវកម្មភាគច្រើនគឺត្រូវការរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ ព្រោះវាបានប្រាប់អំពីលទ្ធផលនៃប្រតិបត្តិការរបស់ធនាគារ ឬស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុ និងលំហូរសាច់ប្រាក់ក្នុងធនាគារ ឬក្រុមហ៊ុនមួយ។

២.២.២ ប្រវត្តិរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ

របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ គឺជារបាយការណ៍មួយប្រភេទដោយរៀបចំឡើងដោយផ្អែកទៅតាមវិធីសាស្ត្រគណនេយ្យ ដើម្បីបង្ហាញអំពីស្ថានភាពរបស់ក្រុមហ៊ុនមួយនៅពេលកំណត់ជាក់លាក់មួយ។ របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ គឺវាយការណ៍រាល់សកម្មភាពដែលទាក់ទងទៅនឹងការប្រើប្រាស់ព័ត៌មានហិរញ្ញវត្ថុ ហើយវាក៏បង្ហាញអំពីលទ្ធផលមួយ ដែលក្រុមហ៊ុនសម្រេចបាននូវក្នុងពេលវេលាជាក់លាក់ណាមួយ។ វាក៏ជាមធ្យោបាយមួយនៃការបញ្ជូននៃរូបភាពពិតនៃចំណេញ ខាត និងស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុទៅអ្នកចាត់ចែង និងអ្នកខាងក្រៅដែលមានចំណាប់អារម្មណ៍។ គេប្រើប្រាស់របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីបង្ហាញពីគោលបំណង និងដំណើរការដែលកើតមានឡើងនៅក្នុងអង្គភាពហើយវា គឺជាឧបករណ៍មួយសម្រាប់វាស់វែង និងវាយតម្លៃលើដំណើរការនៃស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុរបស់អង្គភាពសម្រាប់ធ្វើការព្យាករណ៍ និងធ្វើផែនការយុទ្ធសាស្ត្ររបស់អង្គភាពសម្រាប់ពេលអនាគត។ គោលបំណងនៃរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ គឺផ្តល់ព័ត៌មានអំពីស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុការប្រើប្រាស់ព័ត៌មាន និង ការប្រែប្រួលនៃស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុរបស់អង្គភាពមួយដែលមានប្រយោជន៍សម្រាប់អ្នកប្រើប្រាស់ទូទៅក្នុងការធ្វើការសម្រេចចិត្តផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច។ របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ នេះក៏បានបង្ហាញអំពីលទ្ធផលនៃការគ្រប់គ្រងធនធានរបស់អង្គភាពនៅក្នុងការិយបរិច្ឆេទមួយផងដែរ ពោលគឺបានផ្តល់ព័ត៌មានហិរញ្ញវត្ថុដែលមានប្រយោជន៍ដល់អ្នកវិនិយោគ និងការរកភាពមិនច្បាស់លាស់នៃចលនាសាច់ប្រាក់ និងទង្វើផ្សេងៗរបស់អ្នកគ្រប់គ្រង។ ដើម្បីសម្រេចបាននូវគោលបំណងទាំងនេះ របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ គឺត្រូវផ្តល់នូវព័ត៌មានអំពីអង្គភាពដូចខាងក្រោមនេះ៖

- ✓ ទ្រព្យសកម្ម

- ✓ បំណុល
- ✓ មូលធន
- ✓ ចំណូល ចំណាយ និងរួមទាំងចំណេញខាត
- ✓ លំហូរសាច់ប្រាក់របស់អង្គភាព
- ✓ ការប្រែប្រួលមូលធន

នៅខែមេសាឆ្នាំ ១៩៨៤ GASB បង្កើតឡើងជាស្ថាប័នកំណត់ស្តង់ដារគណនេយ្យប្រើសម្រាប់ស្ថាប័នរដ្ឋ និងរដ្ឋបាលមូលដ្ឋាននៅសហរដ្ឋអាមេរិក។ BOD ត្រូវបានបង្កើតឡើងជាក្រុមប្រតិបត្តិការទី២ នៃមូលនិធិគណនេយ្យហិរញ្ញវត្ថុហៅកាត់ថា FAF ។ FAF ត្រូវបានរៀបចំឡើងក្នុងឆ្នាំ ១៩៧២ ជាអង្គការឯកជនឯក-រាជ្យដែលមានការទទួលខុសត្រូវក្នុងការត្រួតពិនិត្យរដ្ឋបាលហិរញ្ញវត្ថុនៃ GASB ,FASAC និង GASAC ។ ជាងរយៈពេល៣៦ឆ្នាំមកហើយដែល GASB ត្រូវបានទទួលស្គាល់ថាជាស្ថាប័នរៀបចំរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់រដ្ឋាភិបាលដែលមានអាយុកាលវែងជាងគេនៅក្នុងសហរដ្ឋអាមេរិកស្តង់ដាររបស់វា ត្រូវបានទទួលស្គាល់ថាជា GAAP សម្រាប់ប្រើប្រាស់នៅក្នុងជួររដ្ឋាភិបាលសម្រាប់ថ្នាក់មូលដ្ឋានក៏ដូចជាអង្គភាពផ្សេងៗដែលវា គឺត្រូវបានទទួលស្គាល់ដោយអ្នកប្រើប្រាស់របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ ព្រមទាំងរបាយការណ៍ដ៏ទៃទៀតសម្រាប់ធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវរបាយការណ៍គណនេយ្យនៃរដ្ឋាភិបាលរបស់ពួកគេទាំងនោះ។

២.៣ ផលប្រយោជន៍នៃការធ្វើសវនកម្មលើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់គ្រឹះស្ថាន

២.៣.១ និយមន័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ

មីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ជាគ្រឹះស្ថានដែលមានការផ្តល់សេវាកម្មប្រាក់សន្សំ ប្រាក់បញ្ញើ និងផ្តល់សេវាកម្មប្រាក់កម្ចីខ្នាតតូច និងខ្នាតមធ្យមទៅឱ្យប្រជាជនក្រីក្រ និងអ្នកដែលខ្វះដើមទុន ឬបង្កើតមុខរបររួមបញ្ចូលទាំងអ្នកដែលល្អហើយនឹងធ្វើឱ្យខ្លួនឯង ដើម្បីឱ្យពួកគាត់មានជីវភាពប្រសើរឡើង⁷។

មីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ គឺជាតម្រូវការផ្តល់នូវសេវាហិរញ្ញវត្ថុដល់សហគ្រិន ឬមុខជំនួញខ្នាតតូច និងធុរកិច្ច ឬមុខរបរតូចតាច ដែលមានកង្វះខាតក្នុងការចូលដល់ធនាគារកិច្ច និងសេវាពាក់ព័ន្ធនានា អាស្រ័យដោយតម្លៃប្រតិបត្តិការខ្ពស់ ។ ក្រសួងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ បានធ្វើសកម្មភាពក្នុងវិស័យនេះ ដូចជា បានអនុវត្តន៍គម្រោងឥណទានជនបទ និងកម្មវិធីឥណទានដែលសហការជាមួយដៃគូនៅខេត្តកំពង់ចាម ពោធិ៍សាត់ កំពត សៀមរាប កោះកុង បាត់ដំបង តាកែវ បន្ទាយមានជ័យ និងខេត្តស្វាយរៀង⁸។

មីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ គឺជាប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុទាំងឡាយណា នៅក្នុងសេដ្ឋកិច្ចដែលជួយចាប់បន្ស៊ី រវាងការសន្សំរបស់មនុស្សម្នាក់ជាមួយនឹងការវិនិយោគរបស់មនុស្សម្នាក់ផ្សេងទៀតដែលមានលក្ខណៈទ្រង់ទ្រាយតូច។ ប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុផ្សេងៗដែលនឹងជួយសម្របសម្រួលដល់អ្នកខ្ចី និងអ្នកសន្សំ⁹។

២.៣.២ ប្រវត្តិគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ

⁷ Blogger bmcnfi.blogspot.com (29-10-23)
⁸ www.khsearch.com (29-10-23)
⁹ Weebly student10.weebly.com (29-10-23)

ប្រវត្តិនៃមីក្រូហិរញ្ញប្បទានអាចត្រូវបានតាមដានរហូតដល់ពាក់កណ្តាលទសវត្សរ៍ ឆ្នាំ 1800 នៅពេលដែលទ្រឹស្តី Lysander Spooner កំពុងសរសេរអំពីអត្ថប្រយោជន៍ពីឥណទានតូចៗដល់សហគ្រិន និងកសិករដែលជាមធ្យោបាយនាំប្រជាជនចេញពីភាពក្រីក្រ។ ប៉ុន្តែវាគឺនៅចុងបញ្ចប់នៃសង្គ្រាមលោកលើកទី ២ ជាមួយនឹងផែនការ Marshall ដែលគំនិតនេះមានផលប៉ះពាល់យ៉ាងខ្លាំង។ ការប្រើប្រាស់ពាក្យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុនាពេលបច្ចុប្បន្ននេះមានបុសគល់នៅក្នុងទសវត្សរ៍ឆ្នាំ 1970 នៅពេលនោះដែលអង្គការដូចជា Grameen Bank of Bangladesh ជាមួយអ្នកគ្រួសត្រាយផ្នែកមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ Mohammad Yunus ដែលជាកន្លែងចាប់ផ្តើម និងបង្កើតឧស្សាហកម្មទំនើបនៃមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ។ អ្នកដែលគ្រួសត្រាយផ្លូវទៅក្រៅនៅក្នុងវិស័យនេះគឺ Akhtar Hameed Khan ។ នៅពេលនោះ លក្ខណៈនៃគំនិតផ្តួចផ្តើមមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុបានណែនាំការច្នៃប្រឌិតថ្មីៗជាច្រើនទៅក្នុងវិស័យនេះ។ សហគ្រាសគ្រួសត្រាយជាច្រើនបានចាប់ផ្តើមពិសោធន៍ជាមួយការផ្តល់ប្រាក់កម្ចីដល់ប្រជាជនដែលខ្វះខាត។ មូលហេតុចម្បងដែលមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុមានចុះកាលបរិច្ឆេទក្នុងទសវត្សរ៍ឆ្នាំ 1970 គឺថាកម្មវិធីអាចបង្ហាញថាមនុស្សអាចរឹងមាំទៅលើការសងប្រាក់កម្ចីរបស់ពួកគេ ហើយវាអាចផ្តល់សេវាហិរញ្ញវត្ថុដល់ប្រជាជនក្រីក្រតាមរយៈសហគ្រាសដែលមានមូលដ្ឋានលើទីផ្សារដោយគ្មានការឧបត្ថម្ភ Shorebank គឺជាធនាគារមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុដែល និងអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍ដំបូងគេដែលបានបង្កើតឡើងក្នុងឆ្នាំ 1974 នៅទីក្រុង Chicago ។

ប្រវត្តិវិទូសេដ្ឋកិច្ចនៅ Yale ដែលមានឈ្មោះថា Timothy Guinnane បាននឹងកំពុងធ្វើការស្រាវជ្រាវខ្លះៗអំពីចលនាធនាគារភូមិរបស់ Friedrich Wilhelm Raiffeisen នៅប្រទេសអាល្លឺម៉ង់ ដែលបានចាប់ផ្តើមនៅឆ្នាំ 1864 ហើយនៅឆ្នាំ 1901 ធនាគារបានឈានដល់កសិករនៅជនបទចំនួន 2 លាននាក់។ Timothy Guinnane មានន័យថា រួចហើយវាត្រូវបានបង្ហាញថា មីក្រូឥណទានអាចឆ្លងកាត់ការធ្វើតេស្តពីទាក់ទងនឹងការសងត្រឡប់របស់ប្រជាជន និងលទ្ធភាពក្នុងការផ្តល់សេវាហិរញ្ញវត្ថុ ដល់ប្រជាជនក្រីក្រ។ អង្គការមួយផ្សេងទៀត ចលនាប្រជានិយម caisse ធ្វើឡើងដោយ Alphone និង Dorimène Desjardins ក្នុង Quebec ក៏មានការព្រួយបារម្ភអំពីភាពក្រីក្រ ហើយបានឆ្លងកាត់ការសាកល្បងទាំងពីរនោះ។ ចន្លោះពីឆ្នាំ 1900 ដល់ឆ្នាំ 1906 នៅពេលដែលពួកគេបង្កើតក្រុមហ៊ុនដំបូងគេ ពួកគេក៏បានអនុម័តនូវច្បាប់គ្រប់គ្រងពួកគេនៅក្នុងសភាកេបិពួកគេបានប្រប៉ូយនឹងទ្រព្យសម្បត្តិឯកជនរបស់ពួកគេហើយច្បាប់ជាដឹងច្បាស់ អំពីគំនិតអំពីមីក្រូឥណទាន។

សព្វថ្ងៃនេះ ធនាគារពិភពលោកបានប៉ាន់ប្រមាណថាមនុស្សជាង 16 លាននាក់ត្រូវបានបម្រើដោយស្ថាប័នមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុប្រហែល 7000 នៅទូទាំងពិភពលោក។ អ្នកជំនាញ CGAP មានន័យថា គ្រួសារប្រហែល 500 លានទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍ពីប្រាក់កម្ចីតូចៗទាំងនេះ ដែលធ្វើឱ្យអាជីវកម្មថ្មីអាចធ្វើទៅបាន។ នៅក្នុងការជួបជុំមួយនៅឯកិច្ចប្រជុំកំពូលមីក្រូក្រេឌីតក្នុងទីក្រុងវ៉ាស៊ីនតោន ឌីស៊ី គោលដៅគឺឈានដល់ 100 លាននាក់នៃប្រជាជនក្រីក្របំផុតរបស់ពិភពលោកតាមរយៈឥណទានពីមេដឹកនាំពិភពលោក និងស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុធំៗ។ ឆ្នាំ 2005 ត្រូវបានប្រកាសថាជាឆ្នាំអន្តរជាតិនៃមីក្រូក្រេឌីតដោយក្រុមប្រឹក្សាសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមនៃអង្គ

ការសហប្រជាជាតិ ក្នុងការអំពាវនាវឱ្យផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ និងអគារ "ចាក់ប្រេង" ដល់ស្ថាប័នសហគ្រិនដ៏រឹងមាំរបស់ប្រជាជនក្រីក្រនៅជុំវិញពិភពលោក¹⁰។

❖ ឆ្នាំអន្តរជាតិនៃមីក្រូក្រេឌីតមាន 5 គោលដៅ៖

- វាយតម្លៃ និងលើកកម្ពស់ការរួមចំណែករបស់មីក្រូហិរញ្ញវត្ថុដល់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ
- ធ្វើឱ្យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុមើលឃើញកាន់តែច្បាស់សម្រាប់ការយល់ដឹងជាសាធារណៈជាផ្នែកមួយដ៏សំខាន់នៃស្ថានភាពអភិវឌ្ឍន៍

- ការផ្សព្វផ្សាយគួរតែរួមបញ្ចូលវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ
- បង្កើតប្រព័ន្ធគាំទ្រសម្រាប់ការទទួលបានសេវាកម្មហិរញ្ញវត្ថុប្រកបដោយនិរន្តរភាព
- គាំទ្រភាពជាដៃគូយុទ្ធសាស្ត្រដោយការលើកទឹកចិត្តដល់ភាពជាដៃគូ និងការច្នៃប្រឌិតថ្មី ដើម្បីកសាង

និងពង្រីកការផ្សព្វផ្សាយ និងភាពជោគជ័យនៃមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់ទាំងអស់គ្នា។ សាស្ត្រាចារ្យផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច Muhammad Yunus និងជាស្ថាបនិកធនាគារ Grameen បានទទួលរង្វាន់ណូបែលឆ្នាំ 2006 សម្រាប់ការខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់គាត់។ សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មានពី nobelprize.org ចែងថា៖ "គណៈកម្មាធិការណូបែលនាំវេសបានសម្រេចចិត្តផ្តល់រង្វាន់ណូបែលសន្តិភាពសម្រាប់ឆ្នាំ 2006 ដោយបែងចែកជាពីរផ្នែកស្មើគ្នាទៅដល់ធនាគារ Muhammad Yunus និង Grameen សម្រាប់ការខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់ពួកគេដើម្បីបង្កើតអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមពីខាងក្រោម។ សន្តិភាពយូអង្វែងមិនអាចសម្រេចបានទេ លុះត្រាតែមានក្រុមប្រជាជនច្រើនរកវិធី ដើម្បីកាត់ចេញពីភាពក្រីក្រ។ ឥណទានខ្នាតតូចគឺជាមធ្យោបាយមួយ។ អភិវឌ្ឍន៍ពីខាងក្រោមក៏បម្រើដល់ការជំរុញលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ និងសិទ្ធិមនុស្សផងដែរ។ លោក Muhammad Yunus បានបង្ហាញខ្លួនឯងថាគឺជាអ្នកដឹកនាំដែលបានគ្រប់គ្រង ដើម្បីបកប្រែនូវចក្ខុវិស័យទៅជាសកម្មភាពជាក់ស្តែងសម្រាប់ជាប្រយោជន៍ដល់មនុស្សរាប់លាននាក់ មិនត្រឹមតែនៅក្នុងប្រទេសបង់ក្លាដែសប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែក៏មាននៅក្នុងប្រទេសជាច្រើនទៀតផងដែរ។ ការផ្តល់ប្រាក់កម្ចីដល់ប្រជាជនក្រីក្រដោយគ្មានសន្តិសុខហិរញ្ញវត្ថុបានលេចឡើងជាកំនិតដែលមិនអាចទៅរួចនោះទេ។ ចាប់តាំងពីការចាប់ផ្តើមតិចតួចកាលពី 3 ទសវត្សរ៍មុន Yunus មានដំបូង និងសំខាន់បំផុតតាមរយៈធនាគារ Grameen បានបង្កើតឥណទានខ្នាតតូចទៅជាឧបករណ៍ដ៏សំខាន់ដែលមិនធ្លាប់មាននៅក្នុងការតស៊ូប្រឆាំងនឹងភាពក្រីក្រធនាគារ Grameen គឺជាប្រភពនៃកំនិត និងគំរូសម្រាប់ស្ថាប័នជាច្រើនក្នុងវិស័យឥណទានខ្នាតតូចដែលបានផុសឡើងនៅជុំវិញពិភពលោក។ មនុស្សម្នាក់ៗនៅលើផែនដីមានទាំងសក្តានុពល និងសិទ្ធិក្នុងការរស់នៅសមរម្យ។ នៅទូទាំងវប្បធម៌ និងអរិយធម៌ ធនាគារ Yunus និង Grameen បានបង្ហាញថា សូម្បីតែជនក្រីក្របំផុតនៃអ្នកក្រក៏អាចធ្វើការដើម្បីនាំមកនូវការអភិវឌ្ឍរបស់ពួកគេផងដែរ។ ឥណទានខ្នាតតូចបានបង្ហាញថាជាកម្លាំងរំដោះដ៏សំខាន់នៅក្នុងសង្គម ដែលជាពិសេសស្ត្រីត្រូវតែស៊ូប្រឆាំងនឹងស្ថានភាពសង្គម និងសេដ្ឋកិច្ចដែលគាបសង្កត់។ កំណើនសេដ្ឋកិច្ច និងលទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យនយោបាយមិនអាចសម្រេចបាននូវសក្តានុពលពេញលេញរបស់ពួកគេទេ លុះត្រាតែស្ត្រីពាក់កណ្តាលនៃមនុស្សជាតិចូលរួមដោយស្មើភាពជាមួយបុរស។ ចក្ខុវិស័យរយៈពេលវែងរបស់ Yunus គឺការលុបបំបាត់

¹⁰ history-of-microfinance (29-10-23)

ភាពក្រីក្រនៅក្នុងពិភពលោក។ ចក្ខុវិស័យនោះមិនអាចត្រូវបានដឹងដោយមធ្យោបាយនៃឥណទានខ្នាតតូចតែ ម្នាក់ឯងនោះទេ។ ប៉ុន្តែ Muhammad Yunus និង Grameen Bank បានបង្ហាញថា ក្នុងការបន្តកិច្ចខិតខំប្រឹង ប្រែងដើម្បីសម្រេចបានឥណទានខ្នាតតូចត្រូវតែដើរតួយ៉ាងសំខាន់។

២.៣.៣ ប្រភេទនៃមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ

ប្រភេទនៃមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ នេះគឺជាប្រភេទមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុផ្សេងៗគ្នា៖

❖ ឥណទានខ្នាតតូច (Microcredit)

មីក្រូក្រេឌីតគឺជា ផ្នែកមួយនៃឧស្សាហកម្មមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុធំជាងដែលផ្តោតលើ ការផ្តល់ជូនបុគ្គលដែល មានប្រាក់ចំណូលទាបជាមួយនឹងឥណទាន ការសន្សំ ការធានារ៉ាប់រង និងសេវាកម្មហិរញ្ញវត្ថុផ្សេងទៀតដែល អាចធ្វើទៅបាន។ ពាក្យថា មីក្រូនៅក្នុងមីក្រូក្រេឌីតវាបង្ហាញពីចំនួនលុយតិចតួចដែលអាជីវកម្មខ្លី ឬសន្សំ។ ហេតុផលនៅពីក្រោយនេះ អាចជាភាពខុសគ្នា រវាងតម្លៃនៃការផ្តល់ប្រាក់កម្ចីខ្នាតតូចនៅតំបន់ជនបទ និង តម្លៃនៃការផ្តល់ប្រាក់កម្ចីធំនៅក្នុងតំបន់ទីក្រុងអភិវឌ្ឍន៍។ បុគ្គលដែលមានប្រាក់ចំណូលទាបនៅតំបន់ជនបទ អាចត្រូវការប្រាក់តិចតួចតាមរយៈមីក្រូក្រេឌីត។ ជាឧទាហរណ៍ កសិករអាចត្រូវការថវិកាតិចតួចដើម្បីទិញ គ្រាប់ពូជសម្រាប់រដូវ។ ក្នុងករណីនេះ គ្រឹះស្ថានមីក្រូឥណទានអាចផ្តល់ជូនកសិករនូវខ្សែឥណទានតូចៗ និង កម្ចីខ្នាតតូច។

❖ ប្រាក់កម្ចីខ្នាតតូច (Microloans)

សហគ្រិន ឬបុគ្គលជាច្រើនអាចត្រូវការប្រាក់កម្ចីតិចតួច ដើម្បីចាប់ផ្តើមអាជីវកម្មរបស់ពួកគេ។ ប្រាក់ កម្ចីខ្នាតតូច គឺជាកម្ចីរយៈពេលខ្លីក្នុងបរិមាណតិចតួច ដែលស្ថាប័នមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុផ្តល់ជូនដល់បុគ្គលម្នាក់ៗ។ បុគ្គលដែលទទួលបានប្រាក់កម្ចីខ្នាតតូចអាចធ្វើការដោយខ្លួនឯង ក្រុមហ៊ុនផលិត ពាណិជ្ជករ ឬអ្នកលក់វាយខ្នាត តូច សហគ្រិនស្ត្រី និងបុគ្គលដែលមានប្រាក់ឈ្នួលអប្បបរមា ឬតិចជាងនេះ។ ប្រាក់កម្ចីខ្នាតតូចអាចមាន ប្រយោជន៍ក្នុងសកម្មភាពផ្សេងៗទាក់ទងនឹងអាជីវកម្ម ដូចជាការចាប់ផ្តើមអាជីវកម្មខ្នាតតូចថ្មី បើកប្រាក់ខែ ដល់បុគ្គលិកដែលទើបតែងតាំងថ្មី និងរក្សាលំហូរសាច់ប្រាក់។ គោលបំណងសំខាន់នៃការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន ដល់មីក្រូកម្ចីគឺដើម្បីលើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចសង្គម និងគាំទ្រដល់ការចាប់ផ្តើមអាជីវកម្មថ្មី។

❖ ធានារ៉ាប់រងខ្នាតតូច (Microinsurance)

ធានារ៉ាប់រងខ្នាតតូច គឺអាចកំណត់គោលដៅបុគ្គលនៅក្នុងវិស័យក្រៅផ្លូវការហើយនឹងមានសម្រាប់ អ្នកដែលមានប្រាក់ចំណូលទាបផងដែរ។វាអាចមានកម្មវិធីជាតិមួយចំនួនដែលបំពេញតម្រូវការក្នុងស្រុក និង ស្ថិតនៅក្រោមប្រភេទនៃធានារ៉ាប់រងខ្នាតតូច។ វាគឺជាការអនុវត្តដែលស្ថាប័នបានផ្តល់នូវការធានារ៉ាប់រងដែល អាចបែងចែកការធានារ៉ាប់រងបែបប្រពៃណីជាលក្ខខណ្ឌតូចៗជាច្រើន។ ធានារ៉ាប់រងខ្នាតតូចមានប្រយោជន៍ ក្នុងព្រឹត្តិការណ៍តែមួយដង ដូចជាការធ្វើដំណើរមួយថ្ងៃ ឬតម្រូវការសុខភាពបន្ទាន់។បុគ្គលនិងអាជីវកម្មដែល មានទ្រព្យសកម្មមួយចំនួនអាចទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍ពីការធានារ៉ាប់រងខ្នាតតូចដោយសារវាផ្តល់ការធានា រ៉ាប់រងដល់ពួកគេ។ អ្នកផ្តល់សេវាធានារ៉ាប់រងខ្នាតតូចជាច្រើនក៏គ្របដណ្តប់ហានិភ័យអាជីវកម្មផងដែរ ដូចជា ការបាត់បង់ដំណាំសម្រាប់ប្រតិបត្តិការកសិកម្ម។

❖ ការសន្សំខ្នាតតូច (Micro savings)

គណនីសន្សំខ្នាតតូច គឺជាគណនីសន្សំដែលអនុញ្ញាតឱ្យបុគ្គល និងអាជីវកម្មសន្សំប្រាក់ក្នុងចំនួនតិច ឬបង្កើន។ បុគ្គលជាច្រើនមានប្រាក់ចំណូលទាបអាចពិបាកក្នុងការសន្សំប្រាក់។ ការសន្សំខ្នាតតូចអនុញ្ញាតឱ្យ ពួកគេដកការលំបាកដែលពួកគេជួបប្រទះក្នុងការសន្សំ។ ការប្រាក់លើប្រភេទគណនីសន្សំទាំងនេះ គឺអាច ប្រែប្រួលអាស្រ័យលើកត្តាផ្សេងៗ។ ការសន្សំខ្នាតតូចអាចផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍ជាច្រើនដូចជាថ្លៃសេវាអវត្តមាន នៃលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យសម្រាប់ការដាក់ប្រាក់អប្បបរមា និងអនុញ្ញាតឱ្យដកប្រាក់អាចបត់បែនបាន។ ស្ថាប័នជា ច្រើនផ្តល់នូវការសន្សំខ្នាតតូចតាមរយៈកម្មវិធីសន្សំទូរស័ព្ទ។

២.៣.៤ អត្ថប្រយោជន៍នៃមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ

អត្ថប្រយោជន៍នៃមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុមាន៖

- ផ្តល់ភាពងាយស្រួល (Provides accessibility)
- ផ្តល់ការសងប្រាក់កម្ចីកាន់តែប្រសើរ (Offers better loan repayment)
- ផ្តល់ឱកាសសិក្សា (Provide education opportunities)
- បើកលទ្ធភាពសម្រាប់ការវិនិយោគនាពេលអនាគត (Opens possibilities for future investments)
- បង្កើតឱកាសការងារ (Creates job opportunities)
- កាត់បន្ថយបន្ទុកហិរញ្ញវត្ថុ (Reduces financial burden)

ជំពូកទី៣

ការធ្វើសវនកម្មផ្ទៃក្រៅលើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ អេ អឹម ខេ ក្នុងឆ្នាំ២០២២

៣.១ ស្ថានភាពទូទៅរបស់គ្រឹះស្ថាន អេ អឹម ខេ

៣.១.១ ប្រវត្តិរបស់គ្រឹះស្ថាន អេ អឹម ខេ

គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ អេ អឹម ខេ ក៏អិលស៊ី មានប្រភពកើតចេញមកពីកម្មវិធីឥណទានខ្នាតតូច និងសន្សំរបស់អង្គការ ខុនស៊ើន វើលវ៉ាយ (Concern Worldwide) ដែលបានបង្កើតដំបូងក្នុងដើមឆ្នាំ១៩៩០។ ក្នុងឆ្នាំ ២០០២ អង្គការ ខុនស៊ើន វើលវ៉ាយ បានសម្រេចចិត្តបង្កើតគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុដាច់ដោយឡែកមួយ ស្ថិតក្រោមឈ្មោះថា អង្គមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា (AMK) ដែលបន្ទាប់មកត្រូវបានគេស្គាល់ និងបានចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្មជា "គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ អេ អឹម ខេ ក៏អិលស៊ី"។ ការផ្លាស់ប្តូរក្នុងឆ្នាំ ២០០២ នេះ

គឺស្របគ្នានឹងការប្រែប្រួលចំពោះច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិរបស់កម្ពុជាក្នុងការគ្រប់គ្រងវិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ក៏ដូចជាការវិវត្តក្នុងទីផ្សារវិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ។ ក្នុងខែកក្កដា ឆ្នាំ ២០០៣ គ្រឹះស្ថាន អេ អឹម ខេ បានចាប់ផ្តើមប្រតិបត្តិការដោយឯករាជ្យផ្តាច់ចេញពីអង្គការ ខុនស៊ើន ហើយបន្ទាប់មកក៏បានទទួលអាជ្ញាប័ណ្ណមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុពីធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាក្នុងឆ្នាំ ២០០៤ ដើម្បីផ្តល់សេវាមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុពាសពេញផ្ទៃប្រទេសកម្ពុជា។ មកដល់ត្រឹមឆ្នាំ ២០០៥ គ្រឹះស្ថាន អេ អឹម ខេ ទទួលបានប្រាក់ចំណេញប្រតិបត្តិការរបស់ខ្លួនដំបូង ហើយក៏ទទួលបានការអនុម័តទទួលថវិកាជាបំណុលពីខាងក្រៅជាលើកដំបូងនិងបានបង្កើតឱ្យមានយន្តការគ្រប់គ្រងលទ្ធផលការងារសង្គម។ នៅក្នុងឆ្នាំបន្ទាប់ គ្រឹះស្ថាន អេ អឹម ខេ មានកំណើនយ៉ាងឆាប់រហ័សនៅក្នុងអាជីវកម្មស្នូលរបស់ខ្លួន ដោយបានពង្រីកបណ្តាញសាខាទៅកាន់គ្រប់ខេត្តក្រុងនៅក្នុងប្រទេស។ គិតត្រឹមឆ្នាំ ២០០៩ គ្រឹះស្ថានបានប្រតិបត្តិការក្នុងគ្រប់ខេត្តក្រុងនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ហើយបានក្លាយខ្លួនជាគ្រឹះស្ថាន ផ្តល់កម្ចីធំជាងគេបង្អស់នៅកម្ពុជា បើយើងគិតទៅលើចំនួនអតិថិជនប្រាក់កម្ចី។

ក្នុងឆ្នាំ ២០១០ គ្រឹះស្ថាន អេ អឹម ខេ បានចាប់ផ្តើមធ្វើការកែសម្រួលយុទ្ធសាស្ត្រ ពីអាជីវកម្មដែលផ្តោតតែទៅលើការផ្តល់ឥណទាននៅតាមជនបទ ក្លាយទៅជាគ្រឹះស្ថានមួយដែលផ្តល់សេវាមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុទូលំទូលាយជាងមុន។ យុទ្ធសាស្ត្រនេះ ព្រោះយើងចង់ឃើញ អេ អឹម ខេ ជាគ្រឹះស្ថានដែលផ្តល់នូវសេវាមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុសម្បូរបែបជូនដល់ប្រជាជនក្រីក្រ ក៏ដូចជាបន្តជួយពួកគាត់កែលម្អជីវភាពរស់នៅរបស់ខ្លួន។ ដើម្បីសម្រេចគោលដៅនេះ ក្នុងឆ្នាំ ២០១០ គឺជាឆ្នាំដែលជោគជ័យមួយដោយ អេ អឹម ខេ ទទួលបានអាជ្ញាប័ណ្ណពីធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាថាជាគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុទទួលប្រាក់បញ្ញើ (MDI)។

ក្នុងអំឡុងឆ្នាំ ២០១១ និង ២០១២ ជាមួយនឹងការអនុម័តយល់ព្រមពីធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា គ្រឹះស្ថាន អេ អឹម ខេ បានចាប់ផ្តើមផ្តល់ជូននូវផលិតផលដាក់ប្រាក់បញ្ញើសន្សំទៅដល់គ្រួសារដែលមានចំណូលទាបតាមរយៈបណ្តាញភ្នាក់ងារ អេ អឹម ខេ។ សេវាកម្មនេះផ្តោតជាពិសេសលើគ្រួសារណាដែលពុំអាចមានលទ្ធភាពទទួលបានសេវាកម្មពីធនាគារ ឬគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុទទួលប្រាក់បញ្ញើ។

ក្នុងឆ្នាំ ២០១១ គ្រឹះស្ថាន អេ អឹម ខេ បានដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់នូវសេវាផ្ទេរប្រាក់ក្នុងស្រុករបស់ខ្លួននៅគ្រប់សាខា និងភ្នាក់ងារ ជាមួយកម្រៃសេវាដែលមានភាពប្រកួតប្រជែងនៅលើទីផ្សារ។ ក្នុងឆ្នាំ ២០១៣ អេ អឹម ខេ បានដាក់ដំណើរការម៉ាស៊ីន អេដឹម/ស៊ីឌីអឹម (ATMs/CDMs) នៅគ្រប់សាខារបស់ខ្លួន។

ក្នុងឆ្នាំ ២០១៤ អេ អឹម ខេ បានចាប់ផ្តើមផ្តល់នូវសេវាធានារ៉ាប់រងសុខភាព និងគ្រោះថ្នាក់បុគ្គល (ដោយសហការជាមួយក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រងឯកជនធំបំផុតនៅកម្ពុជា) ដែលភ្ជាប់ទៅនឹងអតិថិជនរបស់ខ្លួនជាដំណាក់កាលសាកល្បង ដែលបន្ទាប់មកត្រូវបានពង្រីកសេវានេះទូទាំងប្រទេសក្នុងឆ្នាំ ២០១៥។ ជាង ៨០% នៃអតិថិជនរបស់ អេ អឹម ខេ បច្ចុប្បន្នទទួលបានសេវាធានារ៉ាប់រងនេះ និងប្រមាណ ២៥% បានទិញសេវាធានារ៉ាប់រងបន្ថែមសម្រាប់ស្វាមីភរិយាដៃគូរបស់ពួកគេ។ ក្នុងឆ្នាំដដែលនោះ គ្រឹះស្ថាន អេ អឹម ខេ បានចាប់ផ្តើមផ្តោតសំខាន់ទៅលើវិស័យឌីជីថលផងដែរ។ គម្រោងដំបូងនៅក្នុងអាជីវកម្មរបស់យើង គឺការផ្តល់កម្ចីតាមរយៈឌីជីថល។ អេ អឹម ខេ បានអភិវឌ្ឍន៍ប្រព័ន្ធកម្ចីតាមបែបឌីជីថលដោយខ្លួនឯងដែលអាចឱ្យមន្ត្រីឥណទានធ្វើការងារផ្តល់កម្ចីនៅតាមភូមិជាមួយអតិថិជនរបស់ខ្លួនតាមរយៈតាប្លេត (Tablet) ចល័ត។ បច្ចុប្បន្ន ប្រព័ន្ធនេះមិនត្រឹមតែផ្តល់នូវព័ត៌មានល្អប្រសើរជាងមុនប៉ុណ្ណោះទេ វាថែមទាំងធ្វើឱ្យមន្ត្រីរបស់យើង

ងាយស្រួលក្នុងដំណើរការផ្តល់កម្ចីនៅក្នុង អេ អឹម ខេ ដែលប្រការនេះ អាចកាត់បន្ថយការចំណាយ និងឆ្លើយតបចំពោះសេចក្តីត្រូវការរបស់អតិថិជនប្រសើរជាងមុន។

ក្នុងឆ្នាំ២០១៩/២០២០អេ អឹម ខេ បានដាក់បញ្ចូលប្រព័ន្ធធនាគារស្នូលថ្មីរបស់ខ្លួន និងប្រព័ន្ធស្វីច (SWITCH) ដែលអាចឱ្យ អេ អឹម ខេ អនុវត្តន៍ប្រព័ន្ធដីជីថលរបស់ខ្លួនកាន់តែប្រសើរជាងមុន និងឆ្លើយតបទៅនឹងការផ្លាស់ប្តូរដ៏ឆាប់រហ័សក្នុងទីផ្សារ។ ប្រព័ន្ធថ្មីនេះ បានដាក់ឱ្យដំណើរការនៅថ្ងៃទី ១ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១៩ នៅគ្រប់សាខា និងតំបន់ប្រតិបត្តិការទាំងអស់របស់គ្រឹះស្ថាន។ ចាប់តាំងពីពេលនោះមក អេ អឹម ខេ បានដាក់ឱ្យដំណើរការផលិតផលដីជីថលថ្មីមួយចំនួន ដូចជា៖ កម្មវិធីធនាគារចល័តរបស់ អេ អឹម ខេ, អេ អឹម ខេ ធេ (ការទូទាត់តាមរយៈលេខកូដយូអេ) កម្មវិធីលើទូរស័ព្ទចល័តណែនាំអតិថិជនដោយធ្វើសមាហរណកម្មជាមួយភាគីទីបី ដើម្បីធ្វើការសាកល្បងសំណើសុំកម្ចីជាលក្ខណៈដីជីថលដោយប្រើប្រាស់ chatbot លើសពីនេះ អេ អឹម ខេ បានធ្វើសមាហរណកម្មយ៉ាងពេញលេញជាមួយប្រព័ន្ធបាតង (ដែលជាបច្ចេកវិទ្យាប្តូរធន អនុវត្តន៍ដោយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ដែលអនុញ្ញាតឱ្យធនាគារផ្សេងៗដែលមានអាជ្ញាប័ណ្ណអាចប្រើប្រាស់បាន) កម្ពុជាស៊ែរ ស្វិច (Cambodia Share Switch), ការទូទាត់ប្រាក់រហ័ស, និងបានធ្វើសមាហរណកម្មជាមួយអ្នកទូទាត់ប្រាក់ជាង ៣០០ ទីតាំងនៅកម្ពុជា។ អេ អឹម ខេ បានដាក់ដំណើរការសេវាផ្ទេរប្រាក់ក្រៅប្រទេសដំបូងរបស់ខ្លួន ដោយមានលេខស្វីវី (Swift) និងដៃគូផ្សេងៗដូចជា ធនាគារ ខេ ប៊ី, អេ អឹម យូ, ធុន (Thunes), យូញ៉េនដេ (Unionpay) ។ ក្នុងគ្រាដែលប្រទេសកម្ពុជា រួមគ្នាប្រយុទ្ធនឹងការរីករាលដាលនៃវីរុសកូវីដ១៩ គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ អេ អឹម ខេ នៅតែបន្តផ្តល់សេវាហិរញ្ញវត្ថុជូនអតិថិជនរបស់យើងប្រកបដោយការទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ និងចូលរួមចំណែកក្នុងការអនុវត្តវិធានការ និងការណែនាំនានារបស់ក្រសួងសុខាភិបាល។ គ្រឹះស្ថានបានដាក់ចេញវិធានការការពារសុខុមាលភាពអតិថិជន ព្រមទាំងបុគ្គលិករបស់ខ្លួនផងដែរ ជាពិសេស អេ អឹម ខេ បានណែនាំអតិថិជនរបស់ខ្លួនឱ្យប្រើប្រាស់សេវាហិរញ្ញវត្ថុតាមរយៈកម្មវិធីទូរស័ព្ទដៃ AMK Mobile App ដើម្បីចូលរួមចំណែកអនុវត្តន៍តាមគោលការណ៍ណែនាំគម្លាតសង្គម របស់ក្រសួងសុខាភិបាល។

លោក គា បូរាណ ប្រធាននាយកប្រតិបត្តិនៃគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ អេ អឹម ខេ បានលើកឡើងថា “យើងនៅតែបន្តផ្តល់សេវាកម្មល្អជូនដល់អតិថិជនប្រកបដោយស្មារតីទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ដោយគាំទ្រ អនុវត្តន៍នូវវិធានការនានាដែលចេញដោយក្រសួងសុខាភិបាល ដើម្បីបង្ការ និងទប់ស្កាត់ការរីករាលដាលនៃជំងឺឆ្លងនេះ។ ជាក់ស្តែងដើម្បី ជៀសវាងការជួបគ្នាដោយផ្ទាល់ អេ អឹម ខេ បានដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់នូវកម្មវិធីទូរស័ព្ទដៃ AMK Mobile App ដែលអាចឱ្យអតិថិជនធ្វើការទូទាត់ទំនិញ បង់វិក្កយបត្រ ទឹក ភ្លើង សំរាម បញ្ចូលកាត ទូរស័ព្ទ ផ្ទេរប្រាក់ ត្រួតពិនិត្យសាច់ប្រាក់នៅក្នុងគណនីរបស់ខ្លួន ក៏ដូចជាធ្វើប្រតិបត្តិការផ្សេងៗនៅគ្រប់ទីកន្លែង និងពេលវេលា។

តាមប្រវត្តិសាស្ត្ររបស់ខ្លួន គ្រឹះស្ថាន អេ អឹម ខេ បានធ្វើការប្តេជ្ញាចិត្តសម្រេចគោលដៅសង្គម ហើយក្របខណ្ឌគ្រប់គ្រងលទ្ធផលសង្គមបានគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ ដើម្បីគ្រឹះស្ថាន អេ អឹម ខេ នៅតែបន្តផ្តោតសំខាន់លើបេសកកម្មរបស់ខ្លួនក្នុងការជួយគាំទ្រដល់ប្រជាជនកម្ពុជាដែលមានចំណូលទាបជាច្រើននៅកម្ពុជា។

គិតត្រឹមឆ្នាំ ២០២១ អេ អឹម ខេ មានអតិថិជនសរុបជិត ១ លាននាក់ ជាមួយនឹងការិយាល័យប្រតិបត្តិការចំនួន ១៥០កន្លែង និងភ្នាក់ងារជិត ៧,០០០កន្លែង នៅទូទាំងប្រទេស។ អេ អឹម ខេ មានផលិតផល និង

សេវាកម្មជាច្រើនកំពុងផ្តល់ជូនអតិថិជន ដូចជាសេវាប្រាក់កម្ចី ប្រាក់សន្សំ សេវាផ្ទេរប្រាក់ក្នុង និងក្រៅប្រទេស សេវាធានារ៉ាប់រងខ្នាតតូច សេវាទូទាត់វិក្កយបត្រ សេវាបើកប្រាក់បៀវត្សរ៍ សេវាបង់រំលស់ ម៉ាស៊ីនដក និងដាក់ ប្រាក់ដោយស្វ័យប្រវត្តិ (ATMs/CDMs) ជាពិសេស គឺ AMK Mobile ប្រតិបត្តិការធនាគារលើទូរស័ព្ទដៃអាច ធ្វើការទូទាត់ថ្លៃទឹក ភ្លើង សំរាម បញ្ចូលកាតទូរស័ព្ទ និងបង់វិក្កយបត្រថ្លៃទំនិញផ្សេងៗតាមរយៈការស្កេន KHQR វេលុយទៅមករវាងធនាគារក្នុងស្រុកផ្សេងៗ តាមរយៈប្រព័ន្ធទូទាត់បាតង និងសេវាផ្សេងៗជាច្រើន ទៀត។ គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ អេ អឹម ខេ ភីអិលស៊ី ត្រូវបាន ធនាគារ ជាតិ នៃ កម្ពុជា ទទួលស្គាល់ ថា ជា គ្រឹះ ស្ថាន មីក្រូហិរញ្ញវត្ថុដែល ធ្វើ ចរាចរណ៍ប្រាក់រៀលខ្មែរច្រើនជាងគេ។ ការប្រកាសទទួលស្គាល់នេះធ្វើឡើង នៅក្នុងទិវាអបអរសាទរការដាក់ឱ្យចរាចរ ប្រាក់ រៀលឡើងវិញគម្រប់ ៣៦ឆ្នាំ (ថ្ងៃទី ២០ ខែមីនា ឆ្នាំ១៩៨០ ដល់ថ្ងៃទី២០ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៦) ដែល ប្រារព្ធធ្វើឡើងនៅថ្ងៃទី២០ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៦ កន្លងទៅនេះ នៅ មជ្ឈមណ្ឌល សហប្រតិបត្តិការ កម្ពុជា-ជប៉ុន (CJCC)។ ទិវានេះរៀបចំឡើងដោយ ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា សហការជាមួយ សមាគមន៍សហគ្រិន វ័យក្មេងកម្ពុជា (YEAC)។ គោលបំណងចម្បងនៃការប្រារព្ធទិវានេះ គឺ ដើម្បីលើក ខ្ពស់នៃការដាក់ឱ្យចរាចរណ៍ប្រាក់រៀលឡើងវិញ ព្រមទាំង ដើម្បីគាំទ្រ និងលើកទឹកចិត្តឱ្យ វិស័យឯក ជនបង្កើនការប្រើប្រាស់ប្រាក់រៀលឡើងវិញ។ ក្នុងប្រតិបត្តិការ អាជីវកម្មរបស់ខ្លួនដោយស្មារតីស្ម័គ្រចិត្ត។ ទិវា នេះ ក៏ជាវេទិកាដ៏សំខាន់មួយសម្រាប់ វិស័យពាក់ព័ន្ធនានា ទាំងឯកជន និង សាធារណៈដើម្បី ស្វែងយល់ ពីសារៈសំខាន់នៃតួនាទីប្រាក់រៀលខ្មែរចំពោះសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គមជាតិក៏ ដូចជាចូលរួមអនុវត្តន៍គោល នយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការជំរុញការប្រើប្រាស់ប្រាក់រៀល។

លោក គា បូរណ ប្រធាននាយកប្រតិបត្តិនៃ គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ អេ អឹម ខេ ភីអិលស៊ី បានមាន ប្រសាសន៍ថា អេ អឹម ខេ មានមោទនភាពបានក្លាយជាគ្រឹះស្ថានដែលធ្វើចរាចរ ប្រាក់រៀលច្រើនជាងគេដែល នេះជាការចូលរួមចំណែក ជាមួយនឹងរាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការលើកទឹកចិត្តប្រើប្រាស់ប្រាក់រៀលដែលសព្វថ្ងៃ នេះមាន ត្រឹមតែ ១០% ប៉ុណ្ណោះ ។ លោកបាន បន្ថែមថា “ការប្រើប្រាស់ប្រាក់រៀលជួយលើកស្ទួយជីវភាព ប្រជាជន និងសេដ្ឋកិច្ចជាតិ”។ លោក គា បូរណ ក៏បានបញ្ជាក់ បន្ថែមថា អេ អឹម ខេ នឹង បន្តប្រឹងប្រែងជំរុញ ការប្រើប្រាស់ប្រាក់រៀលនេះបន្តទៀត។ ព្រោះអតិថិជនរបស់ អេ អឹម ខេ ភាគច្រើនជា ប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្រនៅ តាមជនបទ ដូចនេះពួកគេ ត្រូវការប្រាក់រៀលខ្មែរជាងរូបិយប័ណ្ណបរទេស ។ ក្រៅពីការផ្តល់ប្រាក់កម្ចីជាប្រាក់ រៀលដល់អតិថិជន អេ អឹម ខេ ក៏ផ្តោតទៅលើការប្រមូលប្រាក់សន្សំជាប្រាក់រៀលផងដែរ។ ជាក់ស្តែង ប្រមាណ ជិត ៨០% នៃ កម្ចីរបស់ អេ អឹម ខេ និង ៦៥% នៃ សមតុល្យប្រាក់សន្សំសរុបជាប្រាក់រៀលខ្មែរ គិត ត្រឹមថ្ងៃទី៣១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៥។ គួរបញ្ជាក់ ផងដែរថា អេ អឹម ខេ មិនមែនត្រឹមតែជា គ្រឹះស្ថាន មីក្រូហិរញ្ញ វត្ថុដែលប្រើប្រាស់ប្រាក់រៀលច្រើនជាង គេប៉ុណ្ណោះទេហើយ អេ អឹម ខេ ក៏ជាគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុដែលមាន ចំនួនអតិថិជនច្រើនជាងគេបំផុតផងដែរ។

៣.១.២ បេសកកម្ម និងទស្សនៈវិស័យរបស់គ្រឹះស្ថាន អេ អឹម ខេ បេសកកម្មរបស់គ្រឹះស្ថាន

ផ្តល់សេវាហិរញ្ញវត្ថុប្រកបដោយទំនួលខុសត្រូវ និងសម្បូររបបដល់អតិថិជនគ្រប់រូប ជាពិសេសស្ត្រី និងគ្រួសារដែលមានចំណូលទាប ដើម្បីជួយសម្រេចបំណងប្រាថ្នាផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ និងជីវភាព ដែលពួកគាត់ ចង់បាន។

ទស្សនៈវិស័យរបស់គ្រឹះស្ថាន

ទស្សនវិស័យរយៈពេលវែងរបស់ អេ អឹម ខេ គឺដើម្បីសង្គមកម្ពុជា ដែលប្រជាពលរដ្ឋទាំងឡាយមាន ឱកាសគ្រប់គ្រាន់ និងស្មើភាពគ្នាក្នុងសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ច និងសង្គម ដើម្បីធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវជីវភាពរស់នៅ របស់ពួកគេ ហើយអាចជួយជាវិភាគទានយ៉ាងមានប្រយោជន៍ចំពោះការអភិវឌ្ឍប្រទេសជាតិ។

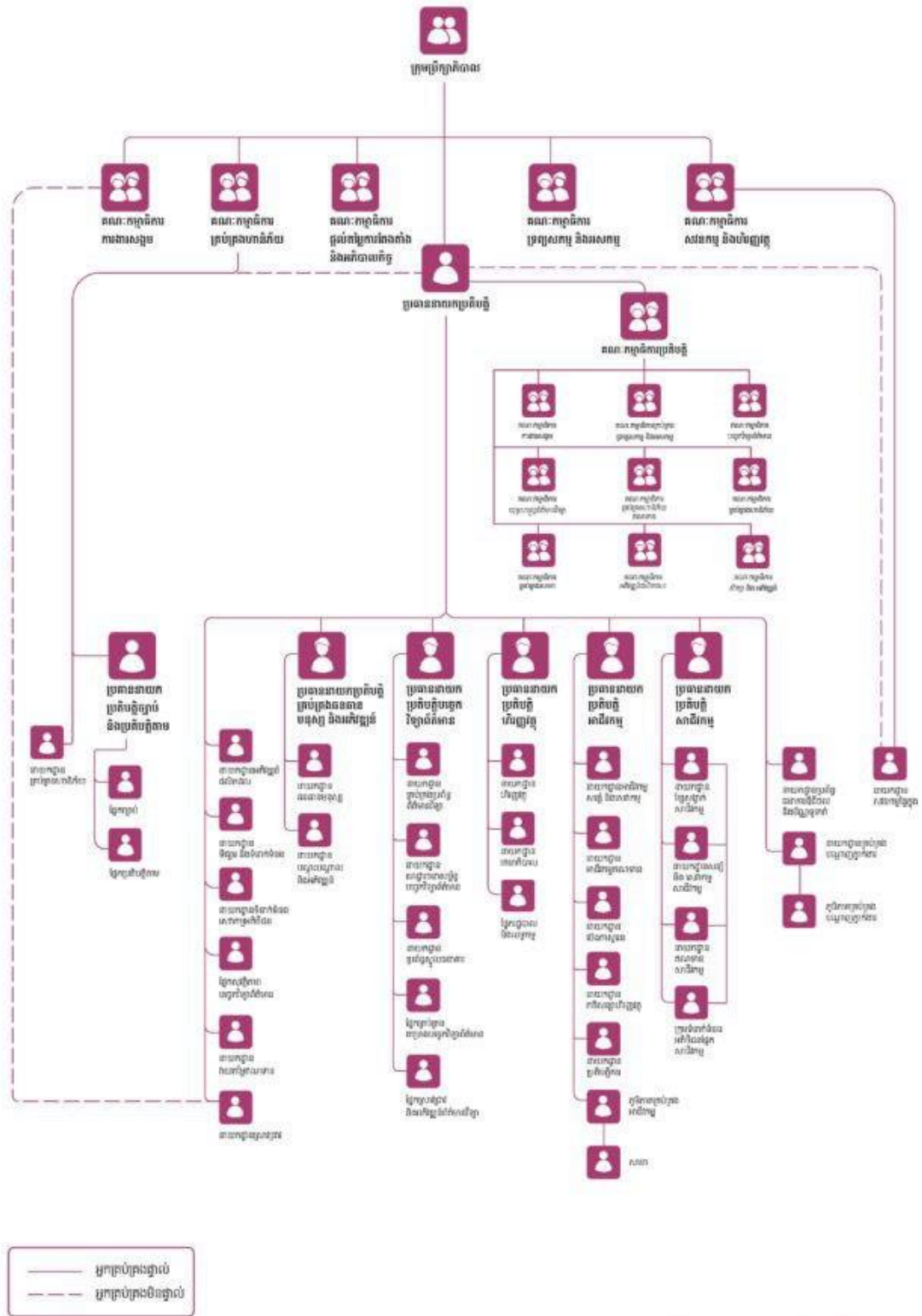
គោលការណ៍ណែនាំ

- ❖ អេ អឹម ខេ នឹងផ្តល់សេវាមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុដល់ប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្រនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ដែលមានវិន័យ ហិរញ្ញវត្ថុរឹងមាំនៅគ្រប់កម្រិត
- ❖ អេ អឹម ខេ ប្តេជ្ញាបើកទូលាយធ្វើឱ្យមានតម្លាភាពគ្រប់ផ្នែកទាំងអស់នៃការគ្រប់គ្រង និងប្រតិបត្តិការ
- ❖ អេ អឹម ខេ ប្តេជ្ញាអភិវឌ្ឍន៍ដំណើរការសេវាកម្ម និងប្រកាន់ខ្ជាប់នូវអត្ថចរិត និងស្តង់ដារដើម្បីធានាឱ្យ បានការបម្រើសង្គម ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ដោយរួមទាំងការការពារអតិថិជន
- ❖ អេ អឹម ខេ គឺជាគ្រឹះស្ថានរៀនសូត្រដែលមានការផ្លាស់ប្តូរ និងការចែករំលែកព័ត៌មានដ៏សមស្រប ដើម្បីរួមចំណែកដល់ការអភិវឌ្ឍបុគ្គលិកការបណ្តុះបណ្តាលចូលរួមចំណែកក្នុងការកែលម្អគោលការណ៍ និង ប្រព័ន្ធ។

៣.១.៣ របៀបសម្តែងរបស់គ្រឹះស្ថាន អេ អឹម ខេ

របៀបសម្តែងគ្រឹះស្ថាន

— អ្នកគ្រប់គ្រងផ្ទាល់
 - - - អ្នកគ្រប់គ្រងជំនាញ

៣.១.៤ ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលរបស់គ្រឹះស្ថាន

ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលតែងតាំងប្រធាននាយកប្រតិបត្តិ (CEO) ដែលធ្វើការជាមួយនឹងគណៈកម្មាធិការប្រតិបត្តិ រួមមាន (C-uit) និងនាយកដ្ឋានសំខាន់ៗផ្សេងទៀត។ គណៈកម្មាធិការនេះ ណែនាំគណៈគ្រប់គ្រងដែលរួម មាននាយកនាយិកានាយកដ្ឋាន និង (C-Suit) ។ គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ អេ អឹម ខេ ក៏បង្កើតគណៈកម្មាធិការ ចំនួន ៥ ដែលរាយការណ៍ជូនក្រុមប្រឹក្សាភិបាល។ គណៈកម្មាធិការទាំងនេះមាន៖

- ❖ គណៈកម្មាធិការវាយតម្លៃការតែងតាំង និងអភិបាលកិច្ច (RNCG)
- ❖ គណៈកម្មាធិការ ទ្រព្យសកម្ម និងបំណុល កម្រិតក្រុមប្រឹក្សាភិបាល (B.ALCO)
- ❖ គណៈកម្មាធិការការងារសង្គម (SPC)
- ❖ គណៈកម្មាធិការសវនកម្ម និងហិរញ្ញវត្ថុ (AFC)
- ❖ គណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងហានិភ័យថ្នាក់ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល (BRC)

លោក JOHN CON-SING YUNG

ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាភិបាល សមាជិកគណៈកម្មាធិការសវនកម្ម និងហិរញ្ញវត្ថុ (“AFC”) សមាជិកគណៈកម្មាធិការការងារសង្គម (“SPC”) និងសមាជិកគណៈកម្មាធិការវាយតម្លៃតែងតាំងនិងអភិបាលកិច្ច (“RNCG”) បច្ចុប្បន្ន

លោក John Con-Sing Yung ជាអភិបាលគ្រប់គ្រងនៃ The Shanghai Commercial and Savings Bank, Ltd.។ លោកធ្លាប់ជាសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាភិបាលអគ្គនាយករងប្រតិបត្តិជាន់ខ្ពស់ និងជាប្រធាននាយកប្រតិបត្តិព័ត៌មានវិទ្យានៃ The Shanghai Commercial and Savings Bank, Ltd. ដែលទទួលបានបន្ទុកផ្នែកបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន ហានិភ័យ អនុលោមភាពប្រតិបត្តិការច្បាប់ការពង្រីកប្រតិបត្តិការក្រៅប្រទេស ពាណិជ្ជកម្មនៅចិនដីគោក និងមានកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយធនាគារសាជីវកម្មសៀងហៃចំនួនបី រហូតដល់ពាក់កណ្តាលឆ្នាំ ២០២១។ លោកក៏កាន់មុខតំណែងជាច្រើននៅក្នុងបុត្រសម្ព័ន្ធ និងក្រុមហ៊ុនដែលពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗទៀតរបស់ The Shanghai Commercial and Savings Bank, Ltd.។ លោក John បានចាប់ផ្តើមអាជីពការងាររបស់ខ្លួននៅក្នុងធនាគារ Chase Manhattan នៅទីក្រុងហុងកុងក្នុងមុខតំណែងជាសិក្ខាកាមថ្នាក់គ្រប់គ្រង ហើយបានបញ្ចប់វិញក្នុងមុខតំណែងជាអ្នកគ្រប់គ្រងក្នុងនាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងហានិភ័យឥណទាន។ បន្ទាប់មកលោកក៏បានចំណាយពេលវេលារបស់ខ្លួនដើម្បីបង្កើតក្រុមហ៊ុន Shenzhen Concord ដែលជាក្រុមហ៊ុនវិនិយោគរួមរវាងក្រុមហ៊ុន Canadian Eastern Finance និងរដ្ឋាភិបាលក្រុង Shenzhen។ ជាច្រើនឆ្នាំក្រោយមកលោក John បានផ្តោតលើការកសាងអាជីវកម្មបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន និងទូរគមនាគមន៍នៅក្នុងតំបន់អាស៊ីប៉ាស៊ីហ្វិកមុនពេលចូលមើលការងារជាមួយ The Shanghai Commercial and Savings Bank, Ltd.។ លោកបានបញ្ចប់ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ និងថ្នាក់អនុបណ្ឌិតផ្នែកគ្រប់គ្រងអាជីវកម្ម នៅសាកលវិទ្យាល័យ Chicago ពីសហរដ្ឋអាមេរិក។

លោក CHETAN TANMAY អភិបាល សមាជិកគណៈកម្មាធិការវាយតម្លៃ តែងតាំង និងអភិបាលកិច្ច (“RNCG”) និងសមាជិកគណៈកម្មាធិការការងារសង្គម (“SPC”) លោក Chetan Tanmay ជាសហស្ថាបនិក និងប្រធាននាយកប្រតិបត្តិនៃក្រុមហ៊ុន Agora Group ជាកន្លែងដែលលោកគ្រប់គ្រងការវិនិយោគទុនភាគហ៊ុនរបស់ក្រុមហ៊ុននៅទូទាំងទ្វីបអាស៊ី និងអាហ្វ្រិក។ លោកមានបទពិសោធន៍ជាច្រើនរួមមានការផ្តល់ចំណាត់ថ្នាក់ឥណទានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ការប្រឹក្សាយោបល់ និងប្រតិបត្តិការ រួមទាំងនៅគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ អេ អឹម ខេ ដែលលោកជាប្រធាននាយកប្រតិបត្តិ ចាប់ពីឆ្នាំ ២០០៣ ដល់ ២០០៧។ លោក បានបញ្ចប់ការសិក្សាថ្នាក់អនុបណ្ឌិតផ្នែកគ្រប់គ្រងពាណិជ្ជកម្មពី IFM ប្រទេសឥណ្ឌា និងអនុបណ្ឌិតផ្នែករដ្ឋបាលសាធារណៈពីសាកលវិទ្យាល័យ Harvard Kennedy។

លោក គា បូរណ អភិបាល និងប្រធាននាយកប្រតិបត្តិ លោក បូរណ ត្រូវបានតែងតាំងជាប្រធាននាយកប្រតិបត្តិនៃអេ អឹម ខេ ក្នុងឆ្នាំ២០១២ ។ លោកបានចូលបម្រើការនៅ អេ អឹម ខេ អស់រយៈពេលជាង ១៥ ឆ្នាំមកហើយ។ ចាប់តាំងពីឆ្នាំ ២០០៤ មកលោកកាន់តំណែងថ្នាក់ដឹកនាំជាច្រើន ដើម្បីចូលរួមអភិវឌ្ឍន៍គ្រឹះស្ថានដូចជា ប្រធានផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ នាយកប្រតិបត្តិហិរញ្ញវត្ថុ (CFO) អនុប្រធាននាយកប្រតិបត្តិ។ មុនពេលដែលលោកចូលបម្រើការងារជាមួយ អេ អឹម ខេ លោកបានបម្រើការងារឱ្យគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុមួយផ្សេងទៀតក្នុងតួនាទីជានាយកគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុអស់រយៈពេលជាង៤ ឆ្នាំ។ លោក បូរណ ក៏កាន់តំណែងជាអភិបាលក្នុងស្ថាប័នផ្សេងទៀតដូចជាសមាគមធនធានការនៅកម្ពុជា សមាគមមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា និងការិយាល័យឥណទានកម្ពុជា (CBC)។ លោក បូរណ បានបញ្ចប់ការសិក្សាថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រហិរញ្ញវត្ថុ និងគណនេយ្យ។ លោកទទួលបានសញ្ញាបត្រ ជាគណនេយ្យករអាជីព ACCA (Association of Chartered Certified Accountants) ជាផ្លូវការ និងបានចូលសមាជិកគណនេយ្យករអាជីព ACCA ក្នុងឆ្នាំ ២០០៨។

លោក ទិញ ច័ន្ទវិបុល អភិបាលឯករាជ្យ និងប្រធានគណៈកម្មាធិការវាយតម្លៃ តែងតាំង និងអភិបាលកិច្ច (“RNCG”) លោកបណ្ឌិត ទិញ ច័ន្ទវិបុល ជាស្ថាបនិក និងជាដៃគូគ្រប់គ្រងជាន់ខ្ពស់របស់ក្រុមហ៊ុន Tip & Partner បាននាំមកនូវបទពិសោធន៍ផ្នែកច្បាប់រយៈពេលជាង ២០ ឆ្នាំដល់ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល អេ អឹម ខេ ។ លោក គឺជាមេធាវីដែលមានអាជ្ញាបណ្ណ ហើយជាសមាជិកគណៈមេធាវីកម្ពុជា។ លោក បានដឹកនាំទាំងប្រតិបត្តិការខ្នាតតូច និងខ្នាតធំប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងអតិថិជនជារូបវន្តបុគ្គល និងនីតិបុគ្គល ខណៈពេលដែលលោកគ្រប់គ្រងនិងត្រួតពិនិត្យលើការអនុវត្តច្បាប់និងបញ្ហាច្បាប់ពាក់ព័ន្ធនានា។ ពីមុនលោកបណ្ឌិត ទិញ ច័ន្ទវិបុល បានធ្វើការទាំងផ្នែកសាធារណៈ និងឯកជនក្នុងនាមជាអ្នកពិគ្រោះយោបល់ និងជាទីប្រឹក្សាផ្នែកច្បាប់សម្រាប់សហគ្រាសឯកជន ស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាល ភ្នាក់ងារអន្តរជាតិនានារួមទាំង គណៈកម្មាធិការអន្តរជាតិសម្រាប់

កាកបាទក្រហម ធនាគារពិភពលោក និងអង្គការសហប្រជាជាតិ។លោកទទួលបានសញ្ញាបត្របណ្ឌិតពីសាកលវិទ្យាល័យ California Coast University សញ្ញាបត្រអនុបណ្ឌិតពីសាកលវិទ្យាល័យ Massachusetts ទីក្រុង Lowell បរិញ្ញាបត្រពីសាកលវិទ្យាល័យ Maine ទីក្រុង Presque Isle និងទទួលបានវិញ្ញាបនបត្របណ្ឌិតបណ្ឌាលច្បាប់ជាច្រើនរួមមាន The Hague Academy of International Law និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការផ្នែកច្បាប់ និងតុលាការរបស់ JIC និងអង្គការសហប្រជាជាតិ។

លោកស្រី ហេង សិតា អភិបាលឯករាជ្យ ប្រធានគណៈកម្មាធិការសវនកម្ម និងហិរញ្ញវត្ថុ (“AFC”) និងសមាជិកគណៈកម្មាធិការគ្រប់គ្រងហានិភ័យក្រុមប្រឹក្សាភិបាល (“BRC”)លោកស្រី សិតា ជាគណនេយ្យករសាធារណៈអាជីព ហើយក៏ជាសមាជិកសកម្មនៃវិទ្យាស្ថានគណនេយ្យករសាធារណៈ ព្រមទាំងសវនករកម្ពុជា (KICPAA) និងជាសមាជិកនៃសមាគមគណនេយ្យករអាជីព (ACCA) នៃចក្រភពអង់គ្លេស ហើយបានទទួលស្គាល់ជាសវនករផ្ទៃក្នុងអាជីពពីសហរដ្ឋអាមេរិក។ លោកស្រីបានបញ្ចប់ការសិក្សាបរិញ្ញាបត្រផ្នែកគណនេយ្យ។ លោកស្រីមានបទ

ពិសោធន៍ជាង ១៩ ឆ្នាំ ក្នុងការគ្រប់គ្រងសវនកម្ម និងហិរញ្ញវត្ថុ។ លោកស្រី គឺជាដៃគូគ្រប់គ្រងនៃ FII & Associates ដែលទទួលខុសត្រូវចំពោះប្រតិបត្តិការទាំងមូលរបស់ក្រុមហ៊ុន ដើរតួជាដៃគូចុះហត្ថលេខា និងធានានូវគុណភាពខ្ពស់នៃសេវាកម្មដែលផ្តល់ដោយវិជ្ជាជីវៈ។ លោកស្រី ត្រូវបានបោះឆ្នោតជ្រើសរើស ធ្វើជាអនុប្រធាន និងជាប្រធាននៃ KICPAA ពីឆ្នាំ ២០១២-២០១៥ និង ២០១៥ -២០២០បន្តបន្ទាប់គ្នា។ ពីមុនលោកស្រី សិតា ធ្លាប់ជាអ្នកឯកទេសគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុនៅធនាគារពិភពលោកអស់រយៈពេល ៥ ឆ្នាំ និងជាអ្នកគ្រប់គ្រងសវនកម្មនៅក្នុងក្រុមហ៊ុនសវនកម្មធំមួយក្នុងចំណោមក្រុមហ៊ុនសវនកម្មធំៗទាំងបួន អស់រយៈពេល ៦ ឆ្នាំ លើការងារសេវាសវនកម្ម និងប្រឹក្សាយោបល់ក្នុងប្រទេសកម្ពុជា និងម៉ាឡេស៊ី។

លោកស្រី FANG-HUI HSIEH អភិបាល សមាជិកគណៈកម្មាធិការសវនកម្ម និង ហិរញ្ញវត្ថុ (“AFC”) និងជាសមាជិកគណៈកម្មាធិការ ទ្រព្យសកម្ម និងបំណុល កម្រិតក្រុមប្រឹក្សាភិបាល (“B.ALCO”) លោកស្រី Fang-Hui Hsieh ត្រូវបានទទួលបន្ទុកសំខាន់ក្នុងការគ្រប់គ្រងនូវបំណុលកិច្ចការច្បាប់ អនុលោមភាព និងទទួលខុសត្រូវផងដែរចំពោះ ការប្រឆាំងនឹងការសម្អាតប្រាក់ ហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម តាំងពីឆ្នាំ ២០១៥។ លោកស្រីក៏ត្រូវបានធនាគារ the Shanghai Commercial & Savings Bank, Ltd. តែងតាំងជាអភិបាលនៃក្រុមហ៊ុនពាក់ព័ន្ធផងដែរ។ អស់រយៈពេលមួយទសវត្សរ៍កន្លងមកនេះ លោកស្រី គឺជាប្រធាននៃគណៈកម្មាធិការបទបញ្ជា និងវិន័យនៃ សមាគម TAROC និងជាសមាជិកនៃបទបញ្ជា និងវិន័យហិរញ្ញវត្ថុនៃសមាគម BAROC។

លោក WEI-KUO YEN អភិបាល ប្រធានគណៈកម្មាធិការហានិភ័យក្រុមប្រឹក្សាភិបាល (“BRC”) សមាជិកគណៈកម្មាធិការសវនកម្ម និងហិរញ្ញវត្ថុ (“AFC”) និងសមាជិក និងគណៈកម្មាធិការ ទ្រព្យសកម្ម និងបំណុល កម្រិតក្រុមប្រឹក្សាភិបាល (“B.ALCO”) លោក WEI-KUO YEN បានបញ្ចប់ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចពីសាកលវិទ្យាល័យកាត់តូលិក Fu Jen នៅឆ្នាំ ១៩៨៤បន្ទាប់មកលោកបានបន្តថ្នាក់អនុបណ្ឌិតផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រពាណិជ្ជកម្មនៅសាកលវិទ្យាល័យ Wisconsin-Madison នៅសហរដ្ឋអាមេរិកបន្ទាប់ពី

លោកបានចូលរួមក្នុងវិស័យធនាគារបានរយៈពេលពីរបីឆ្នាំដំបូង។លោក WEI-KUO YEN បានចាប់ផ្តើមអាជីពរបស់លោកជាអនុប្រធានប្រតិបត្តិ និងប្រធាននាយកដ្ឋានរតនាភិបាល ដែលគ្រប់គ្រងទៅលើផ្នែកមូលធន ការជួញដូរ ការវិនិយោគផ្នែកមូលបត្រ និងរាល់អាជីវកម្មដទៃទៀតដែលទាក់ទងនឹងផ្នែករតនាភិបាលនៃធនាគារ The Shanghai Commercial and Savings Bank, Ltd.។ ក្រោយមក លោកត្រូវបានផ្ទេរទៅដឹកនាំនាយកដ្ឋានបរិច្ចាគបាលកិច្ច និងមើលការខុសត្រូវទៅលើរាល់អាជីវកម្មបរិច្ចាគបាលកិច្ចនៅក្នុងធនាគារ The Shanghai Commercial and Savings Bank, Ltd. ក្នុងនាមជាអនុប្រធានប្រតិបត្តិ និងជាប្រធាននាយកដ្ឋានបរិច្ចាគបាលកិច្ច ដែលទទួលបន្ទុកត្រួតពិនិត្យរាល់អាជីវកម្មបរិច្ចាគបាលកិច្ចរបស់ធនាគារ The Shanghai Commercial and Savings Bank, Ltd.បន្ទាប់មកទៀតលោកត្រូវបានផ្ទេរទៅនាយកដ្ឋានផែនការយុទ្ធសាស្ត្ររបស់ ការិយាល័យកណ្តាល ដោយយកចិត្តទុកដាក់លើបញ្ហាផែនការយុទ្ធសាស្ត្រដូចជាមើលការខុសត្រូវក្រុមហ៊ុនបុត្រសម្ព័ន្ធនៅក្រៅប្រទេស។ បច្ចុប្បន្ននេះលោកកំពុងបម្រើការជាអនុប្រធានប្រតិបត្តិនៃធនាគារ The Shanghai Commercial and Savings Bank, Ltd. ដែលមានការិយាល័យកណ្តាលនៅទីក្រុង តៃប៉ិ ដែល

ទទួលបន្ទុកគ្រប់គ្រងហានិភ័យ និងត្រួតពិនិត្យប្រតិបត្តិការទាំងអស់នៅទូទាំងប្រទេស។ លោកមានបទពិសោធន៍ក្នុងវិស័យធនាគាររយៈពេលជាង ៣០ ឆ្នាំមកហើយ។

លោក RU-HUNG WEIអភិបាល ប្រធានគណៈកម្មាធិការ ទ្រព្យសកម្ម និងបំណុល កម្រិតក្រុមប្រឹក្សាភិបាល (“B.ALCO”)និងជាសមាជិកគណៈកម្មាធិការហានិភ័យក្រុមប្រឹក្សាភិបាល បច្ចុប្បន្នលោក RU-HUNG WEI

កំពុងបម្រើការក្នុងមុខតំណែងជាអនុប្រធានប្រតិបត្តិជាន់ខ្ពស់ អ្នកគ្រប់គ្រងប្រចាំតំបន់នៅ The Shanghai Commercial and Savings Bank, Ltd. ដែលទទួលបន្ទុកកាន់សាខាក្រៅប្រទេសជាច្រើនរួមមាន សិង្ហបុរី វៀតណាម និងហុងកុង។ លោក បានបម្រើការងារជាមួយ The Shanghai Commercial and Savings Bank, Ltd. អស់ជាង ២៩ ឆ្នាំមកហើយ ជាមួយមុខតំណែងជាច្រើនទាក់ទងនឹង ការនាំចូល ការនាំចេញ ការប្តូររូបិយប័ណ្ណបរទេស និងការវិភាគតំណាង។ លោកបានបញ្ចប់ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រផ្នែកគ្រប់គ្រងពាណិជ្ជកម្មពីសាកលវិទ្យាល័យSoochow និងថ្នាក់អនុបណ្ឌិតផ្នែកគ្រប់គ្រងពាណិជ្ជកម្មនៅសាកលវិទ្យាល័យ New Haven។

លោកស្រី BLANDINE CLAUDIA MARIE PONS

អភិបាលឯករាជ្យ និងប្រធានគណៈកម្មាធិការការងារសង្គម (“SPC”)

លោកស្រី Dina ជានាយកប្រចាំតំបន់អាស៊ីបូព៌ា និងជាអ្នកគ្រប់គ្រងផ្នែកការងារសង្គមរបស់គ្រឹះស្ថាន Incofin ដែលមានទីតាំងនៅរាជធានីភ្នំពេញប្រទេសកម្ពុជា។ លោកស្រីក៏បានឈរឈ្មោះនៅក្នុងក្រុមប្រឹក្សាភិបាលនៃក្រុមការងារអនុវត្តការងារសង្គម (SPTF) និងជាសហប្រធានក្រុមការងារអ្នកវិនិយោគសង្គម។ លោកស្រី Dina បានគ្រប់គ្រងផលបត្រទំហំ ៨០លានដុល្លារអាមេរិក ដែលបានផ្តល់សេវាហិរញ្ញវត្ថុជាច្រើននៅទូទាំងតំបន់អាស៊ីបូព៌ា។ មុនពេលចូលបម្រើការងារជាមួយគ្រឹះស្ថាន Incofin លោក

ស្រី Dina បានរស់នៅប្រទេសហ្វីលីពីន ជាកន្លែងដែលលោកស្រីធ្វើការជាអ្នកវិភាគជាន់ខ្ពស់សម្រាប់ភ្នាក់ងារផ្តល់ចំណាត់ថ្នាក់មីក្រូហិរញ្ញវត្ថុរបស់ក្រុមហ៊ុន Planet Rating។ លោកស្រី Dina ធ្លាប់រស់នៅក្នុងប្រទេសចិនដែលនៅទីនោះលោកស្រីគឺជាសមាជិកនៃក្រុមការងាររៀបចំបង្កើត Micro Cred Nanchong នៅខេត្តស៊ីឈួន។ លោកស្រីក៏បានដឹកនាំគម្រោងកសាងសមត្ថភាពផងដែរ។

លោកស្រី FRANCES SINHA សមាជិកគណៈកម្មាធិការការងារសង្គម (“SPC”)

លោកស្រី Frances Sinha មានជំនាញខាងផ្នែកពិគ្រោះយោបល់ លើការងារអភិវឌ្ឍអស់រយៈពេលជាង៣០ឆ្នាំក្នុងនោះមានការងារពិគ្រោះយោបល់វិស័យហិរញ្ញវត្ថុផងដែរ។ លោកស្រីបានបញ្ចប់ការសិក្សាពីសាកលវិទ្យាល័យ Oxford និងសាលា London School of Economics នៅចក្រភពអង់គ្លេស។ ការិយាល័យរបស់លោកស្រីគឺនៅប្រទេសឥណ្ឌាជាទីកន្លែងដែលលោកស្រីជាសហស្ថាបនិក M-CRIL ដែល

ជាភ្នាក់ងារជំនាញលើការវាយតម្លៃ។ លោកស្រី ធ្វើជាអ្នកក្រុមប្រឹក្សាយោបល់សម្រាប់ក្រុមការងារកិច្ចការសង្គមនិងយុទ្ធនាការប្រជុំកំពូលផ្សព្វផ្សាយ Micro Credit ដោយរួមចំណែកលើរបាយការណ៍ការងារសង្គមស្តង់ដារ ការគ្រប់គ្រងកិច្ចការសង្គម ការគ្រប់គ្រងលទ្ធផល លើកកម្ពស់សេវាហិរញ្ញវត្ថុដែលគាំទ្រដល់ជនក្រីក្រនិងកិច្ចការពារអតិថិជន។ ប្រវត្តិការងាររបស់លោកស្រីរួមមាន ការវាយតម្លៃកម្មវិធី និងការវាយតម្លៃផលប៉ះពាល់ផ្សេងៗក្នុងប្រទេសឥណ្ឌា និងនៅទូទាំងអាស៊ី។

៣.១.៥ គណៈគ្រប់គ្រងរបស់គ្រឹះស្ថាន អេ អឹម ខេ

លោក គា បូរណ ប្រធាននាយកប្រតិបត្តិ

លោក បូរណ ត្រូវបានតែងតាំងជាប្រធាននាយកប្រតិបត្តិ គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ អេ អឹម ខេ ក្នុងឆ្នាំ ២០១២ ។ លោកបានចូលបម្រើការនៅ អេ អឹម ខេ អស់រយៈពេលជិត១០ ឆ្នាំមកហើយ ចាប់តាំងពីឆ្នាំ ២០០៤ មក លោកបានកាន់តំណែងថ្នាក់ដឹកនាំជាច្រើន ដើម្បីចូលរួមអភិវឌ្ឍគ្រឹះស្ថានដូចជា ប្រធានផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ នាយកប្រតិបត្តិហិរញ្ញវត្ថុ (CFO) អនុប្រធាននាយកប្រតិបត្តិ។ មុនពេលដែលលោកចូលរួមជាមួយ អេ អឹម ខេ លោកបានធ្វើការឱ្យគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុមួយផ្សេងទៀតក្នុង តួនាទីជានាយកហិរញ្ញវត្ថុ។ លោក បូរណ បានកាន់តំណែងជាប្រធាននាយកនៅក្នុងស្ថាប័នផ្សេងទៀតដូចជា សមាគមធនាគារកម្ពុជា សមាគមគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា និងការិយាល័យឥណទានកម្ពុជា (CBC) ។ លោក បូរណ បានបញ្ចប់ការសិក្សាថ្នាក់បរិញ្ញាប័ត្រហិរញ្ញវត្ថុ និងគណនេយ្យ។ លោកទទួលបានសញ្ញាប័ត្រ ជាគណនេយ្យករអាជីព “ACCA” (Association of Chartered Certified Accountants) ជាផ្លូវការ និងបានចូលជាសមាជិកគណនេយ្យករអាជីព “ACCA” ក្នុងឆ្នាំ២០០៨។

លោក សួន ពិសី ប្រធាននាយកប្រតិបត្តិអាជីវកម្ម

លោក ពិសី បានចូលបម្រើការងារនៅ អេ អឹម ខេ ក្នុងឆ្នាំ២០០៩ ក្នុងតួនាទីជាប្រធានភូមិភាគ និងត្រូវបានតែងតាំងជានាយកប្រតិបត្តិឥណទាន នៅឆ្នាំ២០១២។ នៅឆ្នាំ ២០១៧ លោកត្រូវបានដំឡើងតំណែងជា ប្រធាននាយកប្រតិបត្តិអាជីវកម្ម ដែលលោកទទួលបានបន្តគ្រប់គ្រងប្រតិបត្តិការអាជីវកម្មលក់រាយ ដូចជា អាជីវកម្មឥណទាន ប្រាក់សន្សំ ផ្ទេរប្រាក់ និងធានារ៉ាប់រងខ្នាតតូច។ លោកមានបទពិសោធន៍ដប់ប្រាំឆ្នាំ ក្នុងវិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ជាមួយនឹងជំនាញដ៏ច្បាស់លាស់ ផ្នែកប្រតិបត្តិការអាជីវកម្ម សវនកម្ម អភិវឌ្ឍន៍ផលិតផល និងគ្រប់គ្រងសាខា។ លោកបានចូលរួមវគ្គបណ្តុះបណ្តាលក្នុងប្រទេស និងក្រៅប្រទេសពីមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុជាច្រើន។ លោក ពិសី ទទួលបានបរិញ្ញាប័ត្រ និងអនុបណ្ឌិតផ្នែកគ្រប់គ្រង ពីសាកលវិទ្យាល័យមួយនៅក្នុងទីក្រុងភ្នំពេញ។

លោក សុខ កុសល ប្រធាននាយកប្រតិបត្តិព័ត៌មានវិទ្យា

លោក កុសល បានចូលបម្រើការងារនៅ អេ អឹម ខេ នៅខែមេសា ឆ្នាំ២០១៥ ជាប្រធាននាយកប្រតិបត្តិព័ត៌មានវិទ្យា។ គាត់មានបទពិសោធន៍ជាង១៤ឆ្នាំ នៅលើវិស័យព័ត៌មានវិទ្យាដោយកាន់តំណែងពីមន្ត្រីគាំទ្រផ្នែកបច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មានរហូតក្លាយជាអ្នកគ្រប់គ្រងជាន់ខ្ពស់ផ្នែកបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាននៅក្រុម ហ៊ុនពហុជាតិជាច្រើន។ ក្នុងដំណើរជីវិតឆ្ងាយដែលពោរពេញទៅដោយការ ប្រកួតប្រជែងនិងការផ្លាស់ប្តូរលោកបានសម្របខ្លួនទៅនឹងស្ថានភាពទាំងនោះ ប្រកបដោយជោគជ័យ។ លោក កុសល បានទទួលសញ្ញាប័ត្រ អនុបណ្ឌិតផ្នែកគ្រប់គ្រងបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន ពី INNOTECH-CBAM។

ប្រកបដោយជោគជ័យ។ លោក កុសល បានទទួលសញ្ញាប័ត្រ អនុបណ្ឌិតផ្នែកគ្រប់គ្រងបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន ពី INNOTECH-CBAM។

លោក LUCAS R MORO ប្រធាននាយកប្រតិបត្តិហិរញ្ញវត្ថុ

Lucas បានចូលបម្រើការងារនៅ អេ អឹម ខេ ជាប្រធាននាយកប្រតិបត្តិហិរញ្ញវត្ថុ ក្នុងឆ្នាំ ២០២០។ លោកមានបទពិសោធន៍ជាង ១៥ឆ្នាំ ផ្នែកគណនេយ្យ នៅ ក្រុមហ៊ុនលក់រាយ រោងចក្រផលិតកម្ម ក្រុមហ៊ុនផ្តល់សេវាកម្មផ្សេងៗអង្គការ ក្រៅរដ្ឋាភិបាល និងមិនមែនរដ្ឋាភិបាល។ Lucas បានកាន់តួនាទីហិរញ្ញវត្ថុជាន់ ខ្ពស់ទាំងនៅក្នុងប្រទេសអូស្ត្រាលី និងប្រទេសកម្ពុជារួមទាំងជាប្រធានផ្នែករាយ ការណ៍ នៅក្រុមហ៊ុនចុះបញ្ជី ASX នៅអូស្ត្រាលីនិងជា ជាប្រធាននាយក

ប្រតិបត្តិហិរញ្ញវត្ថុ នៅក្រុមហ៊ុនផលិតផលអន្តរជាតិមួយនៅកម្ពុជា។

លោកស្រី ពាំង ពិសាខ ប្រធាននាយិកាប្រតិបត្តិគ្រប់គ្រងធនធានមនុស្ស និងអភិវឌ្ឍន៍

លោកស្រី ពាំង ពិសាខត្រូវបានតែងតាំងជាប្រធាននាយិកា ប្រតិបត្តិគ្រប់គ្រងធនធានមនុស្ស និងអភិវឌ្ឍន៍ នៅខែមករា ឆ្នាំ២០២៣។ អ្នកស្រីបានចូលបម្រើការងារនៅ គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ អេ អឹម ខេ ភីអិលស៊ី ជាប្រធានផ្នែកបណ្តុះបណ្តាលនៅឆ្នាំ២០១១ និងត្រូវបានតែងតាំង ជានាយិកាប្រតិបត្តិបណ្តុះបណ្តាលក្នុងឆ្នាំ ២០១២ និងជានាយិកាប្រតិបត្តិ ធនធានមនុស្សក្នុងឆ្នាំ ២០១៣។ អ្នកស្រី ពិសាខ មានបទពិសោធន៍ជាង ២០ឆ្នាំ នៅក្នុងវិស័យផ្សេងៗគ្នាជាច្រើនរួមមាន ក្រុមហ៊ុនឯកជន គ្រឹះស្ថាន មីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ អង្គការជាតិ និងអន្តរជាតិ ក្នុងតួនាទីជាអ្នកបណ្តុះបណ្តាល

និងគ្រប់គ្រងធនធានមនុស្ស។ បច្ចុប្បន្ននេះ អ្នកស្រី ពិសាខ ជាសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាភិបាលសមាគមបុគ្គលិក អេ អឹម ខេ (AMK-SA) និងជាប្រធានក្លឹបធនធានមនុស្សរបស់សមាគមមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជាផងដែរ។ អ្នក ស្រី ពិសាខ ទទួលបានបរិញ្ញាប័ត្រផ្នែកទីផ្សារ និងអនុបណ្ឌិតផ្នែកគ្រប់គ្រង ពីសាកលវិទ្យាល័យជាតិគ្រប់គ្រង

លោក អ៊ុក កុសល ប្រធាននាយកប្រតិបត្តិច្បាប់ និងប្រតិបត្តិតាម លោក អ៊ុក កុសល ត្រូវបានតែងតាំងជាប្រធាននាយកប្រតិបត្តិច្បាប់ និងប្រតិបត្តិតាម នៅខែមករា ឆ្នាំ២០២៣។ លោកបានចាប់ផ្តើមការងារជាមួយគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ អេ អឹម ខេ ក៏អិលស៊ី ជានាយកប្រតិបត្តិច្បាប់ និងប្រតិបត្តិតាម កាលពីខែមេសា ឆ្នាំ២០១៨។ លោក កុសល មានបទពិសោធន៍ច្រើនជាង ១០ ឆ្នាំ នៅក្នុងវិស័យធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុ។ តាមរយៈការបំពេញការងារកន្លងមក និងការងារក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ន លោក កុសល ទទួលបានបទពិសោធន៍វិជ្ជាជីវៈទាក់ទងនឹងការចាត់ចែងកិច្ចការផ្លូវច្បាប់របស់ក្រុមហ៊ុនកិច្ចការលេខាធិការក្រុមហ៊ុននិងកិច្ចការពាក់ព័ន្ធនឹងផ្នែកអនុលោមភាព។ លោក កុសល បានបញ្ចប់ការសិក្សាថ្នាក់អនុបណ្ឌិតច្បាប់ពី Transnational Laws and Business University ប្រទេសកូរ៉េខាងត្បូង។ លោក កុសល គឺជាអ្នកជំនាញប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ ទទួលស្គាល់ដោយ ACAMS និង ICA ។

៣.១.៦ ភាគទុនិក

ភាគទុនិកនៃគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ អេ អឹម ខេ គឺជាអ្នកនាំផ្លូវស្ថាប័នឱ្យសម្រេចបាននូវបេសកកម្មរបស់ខ្លួនលើលទ្ធផលការងាររវាងកិច្ចការសង្គម និងហិរញ្ញវត្ថុ។ ភាគទុនិកទាំងនោះគឺជាអ្នកថែរក្សាគុណតម្លៃរបស់ អេ អឹម ខេ ក្នុងការស្វែងរកប្រាក់ចំណេញ និងលទ្ធភាពជោគជ័យអាជីវកម្មគុណតម្លៃដែលអាចផ្តល់ជាដំណោះស្រាយ និងយុទ្ធសាស្ត្រពីការលើកទឹកចិត្តបុគ្គលិកព្រមទាំងធានាថាអតិថិជនមានភាពប្រសើរ។

ធនាគារសៀងហៃ ខម័រសេស & សេវីង (អេស ស៊ី អេស ប៊ី) [ធនាគារសៀងហៃ ខម័រសេស & សេវីង \(SCSB\)](#): ត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅទីក្រុងស៊ាងហៃក្នុងឆ្នាំ ១៩១៥ ក្នុងគោលបំណងដើម្បី “បម្រើសង្គម គាំទ្រឧស្សាហកម្ម និងលើកកម្ពស់ពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ”។ ធនាគារនេះ គឺជាជម្រើសដ៏ល្អបំផុតសម្រាប់សហគ្រាស

ធុនតូច និងមធ្យម ហើយត្រូវបានគេទទួលស្គាល់ចំពោះហិរញ្ញប្បទានពាណិជ្ជកម្ម និងសេវាផ្ទេរប្រាក់ ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។ ជាមួយនឹងបុគ្គលិកម្ពុជានិរន្តរ៍របស់ខ្លួនធនាគារសៀងហៃខម័រសេសល & សេរីង (SCB) នៅក្នុងទីក្រុងហុងកុង ធនាគារ SCSB គ្រប់គ្រងទ្រព្យសកម្មសរុបជាង ៥៨ ពាន់លានដុល្លារសហរដ្ឋអាមេរិក និងទុនជាង ១.៣ ពាន់លានដុល្លារសហរដ្ឋអាមេរិក ហើយមានហ៊ុនភាគទុនិកជាង ៥.៥ ពាន់លានដុល្លារ សហរដ្ឋអាមេរិក។ ធនាគារ SCSB មានបុគ្គលិកជាង ៤០០០ នាក់ និងមានការិយាល័យប្រតិបត្តិការចំនួន ១២៧ ទូទាំងពិភពលោក។ គ្រាន់តែនៅលើកោះតៃវ៉ាន់តែមួយ ធនាគារ SCSB មានការិយាល័យ ៦៩ និង បុគ្គលិកជាង ២៤០០ នាក់ និងមានការិយាល័យចំនួន ៣ ទៀតនៅហុងកុង វៀតណាម និងសិង្ហបុរី និងមាន ការិយាល័យតំណាងចំនួន ៣ នៅប្រទេសថៃ កម្ពុជា និងឥណ្ឌូនេស៊ី។ តាមរយៈធនាគារ SCB យើងប្រតិបត្តិ ការចំនួន ៤៥ សាខានៅទីក្រុងហុងកុង និង ៧ សាខានៅក្រៅប្រទេស (ក្រុងស៊ាងហៃ សិនជិន តំបន់ពាណិជ្ជ កម្មសេរី នៅស៊ាងហៃ ទីក្រុងឡុង ញូវយ៉ក សាន់ហ្វ្រាន់ស៊ីស្កូ និងឡូស អេនចេឡេស)។ ធនាគារ SCSB និង SCB បានធ្វើការជាដៃគូជិតស្និទ្ធជាមួយធនាគារស៊ាងហៃនៃសាធារណៈរដ្ឋប្រជាមានិតចិនដែលគេស្គាល់ថា ជាសម្ព័ន្ធធនាគារស៊ាងហៃទាំងបី។

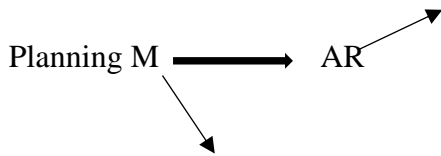
អេ អឹម ខេ អេសអេ

សមាគមបុគ្គលិក អេ អឹម ខេ លីមីតធីត (AMK-SA) ជា ក្រុមហ៊ុនឯកជនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិតមួយដែលមាន លេខចុះបញ្ជីក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ០០០០៨៥៥១ ចុះ ថ្ងៃទី ២១ ខែកក្កដា ឆ្នាំ ២០១១ អនុលោមតាមច្បាប់ ជាធរមាននៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ ក្រុមហ៊ុន AMK-SA នេះ បានចុះបញ្ជីដោយមានអាសយដ្ឋាននៅអគារ លេខ ២៨៥ ផ្លូវ ២៧១ សង្កាត់ ទំនប់ទឹក ខណ្ឌ បឹង កេងកង រាជធានីភ្នំពេញ កម្ពុជា។

៣.២ នីតិវិធីនៃការធ្វើសវនកម្មលើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់គ្រឹះស្ថាន

៣.២.១ នីតិវិធីនៃការធ្វើសវនកម្ម

ការរៀបចំផែនការទាន់ពេលវេលា គឺមានសារៈសំខាន់បំផុតនៅក្នុងការអនុវត្តសវនកម្មឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពនិង ទទួលបានលទ្ធផល យើងត្រូវយល់ដឹងអំពី ប្រភេទអាជីវកម្មកិច្ចប្រតិបត្តិការ និងបរិយាកាសរបស់អង្គការ។

AR

AR Test

IR

1. Test of Control

a. Business Acknowledge

b. Test of Control (TOC)

CR

2. Substantive Test

c. Test of Transaction (TOT)

d. Test of Balance (TOB)

e. Analytical Procedure (AP)

DR

៣.២.២ ការអនុវត្តនីតិវិធីវិភាគសវនកម្ម

ការអនុវត្តនីតិវិធីវិភាគសវនកម្មបែងចែកចេញជា៥ដូចខាងក្រោម៖

១. Business Acknowledge (ការយល់ដឹងពីអាជីវកម្មរបស់អង្គការ)

Business Acknowledge គឺមាននីតិវិធី៣គឺ៖

- Entity Environment
- The Nature of Entity
- Objective, Strategy, and Business Risk

ដើម្បីយល់ដឹងពីប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុងរបស់អង្គការមួយសវនករត្រូវប្រើនីតិវិធី៣យ៉ាងដូចខាងក្រោម៖

- ១. Inquiry ៖ សួររដ្ឋាល់មាត់ទៅកាន់បុគ្គលិក ជួនកាលសួរអ្នកគ្រប់គ្រងតែម្តង
- ២. Inspection ៖ ការត្រួតពិនិត្យឯកសារ
- ៣. Observation ៖ អង្កេតការណ៍មើលរឿងរ៉ាវជាក់ស្តែង

២. Test of Control (TOC) វិធីសាស្ត្រឆែកឆេរលើឯកសារ (Documentation) មាននីតិវិធី៦យ៉ាង

- 1. Existences ៖ សក្ខីបត្រទាំងអស់តំណាងឱ្យភាពពិតឬទេ ?
- 2. Completeness ៖ សក្ខីបត្រមានដាក់លេខរៀងឬទេ ?
- 3. Accuracy ៖ សក្ខីបត្រមានទឹកប្រាក់ត្រឹមត្រូវឬទេ ?
- 4. Classification ៖ សក្ខីបត្រមានរៀបចំឯកសារបានត្រឹមត្រូវតាមថ្ងៃខែឬទេ ?
- 5. Timing ៖ សក្ខីបត្រមានដាក់ថ្ងៃខែហើយស៊ីគ្នានឹងសក្ខីបត្រផ្សេងទៀតឬទេ ?
- 6. Posting & Summarization ៖ សក្ខីបត្រទាំងអស់មានកត់ត្រាចូលក្នុងគណនីរង (Posting to subledger) ហើយឬនៅ ? មានកត់ត្រាក្នុងតារាងលម្អិតសរុបប្រចាំថ្ងៃនិងប្រចាំខែដែរឬទេ ?

.Test of Transaction (TOT) វិធីសាស្ត្រឆែកឆេរលើកំណត់ត្រាប្រតិបត្តិការមាននីតិវិធី៦យ៉ាងគឺ៖

- 1. Existences ៖ ប្រតិបត្តិការដែលកត់ត្រា គឺពិតជាបានកើតឡើងមែនឬទេ? (Journal to Invoice)
- 2. Completeness ៖ ប្រតិបត្តិការដែលកើតឡើង ត្រូវបានកត់ត្រាទាំងអស់ហើយឬនៅ? (Invoicing to Journal)

- 3. Accuracy ៖ ប្រតិបត្តិការដែលកត់ត្រា គឺត្រូវទៅតាមទឹកប្រាក់ក្នុងសក្ខីបត្រដែរឬទេ ?
- 4. Classification ៖ ប្រតិបត្តិការទាំងនោះត្រូវបានកត់ត្រាបំបែកទៅតាមទិន្នន័យប្រភេទដែរឬទេ ?
- 5. Timing ៖ ប្រតិបត្តិការទាំងនោះ ត្រូវបានកត់ត្រាទៅតាមលំដាប់នៃថ្ងៃខែដែលវាកើត ឡើងឬទេ ?
- 6. Posting & Summarization ៖ ប្រតិបត្តិការទាំងនោះមានកត់ត្រាបន្តចូលក្នុងគណនីធំ គណនីរង តើត្រឹមត្រូវឬទេ ? តើប្រតិបត្តិការទាំងនោះមានបានដកស្រង់វាទៅធ្វើតារាងសរុបបានត្រឹមត្រូវដែរឬទេ ?

៤. Test of Balance (TOB) ធ្វើការលើសមតុល្យនៃរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុមាននីតិវិធី៩យ៉ាងគឺ៖

- 1. Existences ៖ សមតុល្យគណនីទាំងអស់ ពិតជាមានជាក់ស្តែងមែននៅថ្ងៃតុល្យការ
- 2. Completeness ៖ រាល់បណ្តាសមតុល្យគណនីទាំងអស់ដែលកើតមានពិតជាត្រូវបាន បង្ហាញក្នុង របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុទាំងអស់។
- 3. Accuracy ៖ សមតុល្យគណនីទាំងអស់ពិតជាមានលេខនព្វន្ត ត្រឹមត្រូវមែន។
- 4. Classification ៖ សមតុល្យគណនីទាំងអស់ចាត់ថ្នាក់ត្រឹមត្រូវ: Assets, Liabilities, Equity, Revenues, and Expenses.
- 5. Cut-off ៖ សមតុល្យគណនីទាំងអស់ ត្រូវបានកាត់ត្រឹមថ្ងៃ BS Date។
- 6. Detail tie-in ៖ សមតុល្យគណនីទាំងអស់ គឺវាស៊ីគ្នាទាំងអស់ (Master File, Sub-ledger, GL, TB, Job, BS, IS, CFS...)។
- 7. Realizable Value ៖ សមតុល្យគណនីទាំងអស់ ត្រូវបានវាយតម្លៃឡើងវិញ នៅថ្ងៃ BS Date តាម វិធីសាស្ត្រនានា ស្របទៅតាម US GAAP or IAS/IFRS។
- 8. Rights or Obligations ៖ សមតុល្យគណនី Assets ទាំងអស់ពិតជាកម្មសិទ្ធិ ឬគណនីបំណុល ពិត ជាបំណុលរបស់អង្គការមែន។
- 9. Presentation & Disclosures ៖ សមតុល្យគណនីទាំងអស់ ត្រូវបានបង្ហាញក្នុង FS and Note to FS ស្របទៅតាម US GAAP or IAS/IFRS។

៥. Analytical Procedure (AP) នីតិវិធីវិភាគសំដៅដល់ហិរញ្ញវត្ថុ និងមិនមែនហិរញ្ញវត្ថុ

-ហិរញ្ញវត្ថុ (Finance):

- ❖ Current Ratio,
- ❖ Quick Ratio,
- ❖ Working Capital
- ❖ Return on Equity Ratio

- មិនមែនហិរញ្ញវត្ថុ (Non-Finance):

- ❖ Employee number
- ❖ Square of warehouse
- ❖ Units produces
- ❖ Square of selling space

របាយការណ៍ដែលធ្វើសវនកម្មរួចមានសមាសធាតុ៦យ៉ាងគឺ៖

- 1. របាយការណ៍របស់សវនករឯករាជ្យ
- 2. របាយការណ៍ស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុ

- 3. របាយការណ៍លទ្ធផល
- 4. របាយការណ៍បម្រែបម្រួលមូលធន
- 5. របាយការណ៍លំហូរសាច់ប្រាក់
- 6. កំណត់សម្គាល់លើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ

៣.៣ ផលប្រយោជន៍នៃការធ្វើសវនកម្មទៅលើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ អេ អិម ខេ

សវនកម្ម គឺជាមធ្យោបាយវាយតម្លៃដែលមានប្រសិទ្ធភាពនៃការគ្រប់គ្រងរបស់គ្រឹះស្ថាន ឬក្រុមហ៊ុន ហើយការថែរក្សាប្រព័ន្ធ ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព គឺមានសារៈសំខាន់ណាស់សម្រេចគោលដៅអាជីវកម្ម របស់គ្រឹះស្ថាន ដើម្បីទទួលបាននូវរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុមួយដែលអាចទុកចិត្តបានទៅលើប្រតិបត្តិការរបស់ ខ្លួនការពារការលួចបន្លំ និងការយកទ្រព្យសម្បត្តិព្រមទាំងកាត់បន្ថយចំណាយដើមទុនទៀតផង។ ការធ្វើសវនកម្មបានផ្តល់ផលប្រយោជន៍ជាច្រើនដល់គ្រឹះស្ថានដូចខាងក្រោម៖

- បង្កើនកេរ្តិ៍ឈ្មោះគ្រឹះស្ថាន
- បង្កើនប្រាក់ចំណូលក្នុងអាជីវកម្ម
- មានស្ថិរភាពអាជីវកម្ម និងរីកចម្រើន
- ថ្នាក់ដឹកនាំមានទំនុកចិត្តចំពោះប្រតិបត្តិការក្នុងគ្រឹះស្ថាន
- កំណត់បាននូវភាពទន់ខ្សោយនៅក្នុងប្រព័ន្ធគណនេយ្យ
- កសាងទំនុកចិត្តរវាងម្ចាស់ភាគហ៊ុន
- ជួយពង្រឹងការគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុងឱ្យបានល្អ
- វិស្វកម្មកំហុស និងការពារការរំលោភបំពាន
- កែតម្រូវរាល់ចំណុចខ្វះខាតរបស់គ្រឹះស្ថាន និងកត់ត្រាតាមស្តង់ដារគណនេយ្យ
- មិនមានការកេងប្រវ័ញ្ចពីបុគ្គលិកថ្នាក់ក្រោម
- ងាយស្រួលរកទុនពីខាងក្រៅ ដើម្បីវិនិយោគបន្ថែមទៀត
- ផ្តល់ព័ត៌មានអំពីប្រាក់ចំណេញ បន្ទាប់ពីធ្វើសវនកម្មរួច
- ធ្វើឱ្យសាធារណជនជឿទុកចិត្តលើគ្រឹះស្ថានតាមរយៈរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុដែលបានបោះផ្សាយ

បន្ទាប់ពីធ្វើសវនកម្ម

- ជួយបំពេញរាល់កង្វះខាតរបស់គ្រឹះស្ថានដែលកើតមានឡើងនៅពេលរៀបចំរបាយការណ៍
- ជួយក្រើនរំលឹកដល់គណនេយ្យករឱ្យបានភាពច្បាស់លាស់ក្នុងពេលបំពេញការងារ និងអនុវត្តតាមស្តង់ដារជាប់ជានិច្ច

ស្តង់ដារជាប់ជានិច្ច

- រៀបចំផែនការអនាគត រាល់របាយការណ៍ដែលធ្វើសវនកម្មរួច
- ទទួលបាននូវការយល់ដឹងអំពីការគ្រប់គ្រងដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការធ្វើសវនកម្មក្នុងគោលបំណងដើម្បីរៀបចំនីតិវិធីសវនកម្មដែលសមស្រប ប៉ុន្តែមិនមែនក្នុងគោលបំណង ដើម្បីបញ្ចេញយោបល់លើប្រសិទ្ធភាពនៃការគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុងរបស់គ្រឹះស្ថានឡើយ

- ការវាយតម្លៃលើភាពសមស្របនៃគោលនយោបាយគណនេយ្យដែលគ្រឹះស្ថានបានប្រើប្រាស់និងភាពសមហេតុផលនៃការប៉ាន់ស្មានគណនេយ្យសំខាន់ៗព្រមទាំងការលាតត្រដាងព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធដែលបានធ្វើឡើងដោយអ្នកគ្រប់គ្រង។

សរុបមក ការធ្វើសវនកម្មគឺ ពិតជាបានដើរតួយ៉ាងសំខាន់ដែលត្រូវបានឆ្លុះបញ្ចាំងនៅក្នុងសេចក្តីថ្លែងការណ៍អំពីភាពត្រឹមត្រូវរបស់គ្រឹះស្ថាន។ មួយវិញទៀត សវនកម្មផ្ទៃក្រៅបានផ្តល់នូវអត្ថប្រយោជន៍ជាច្រើនសម្រាប់ម្ចាស់អាជីវកម្មទាំងអស់ដោយកាត់បន្ថយនូវហានិភ័យទាំងឡាយ ដែលអាចនឹងកើតមានឡើងនៅក្នុងគ្រឹះស្ថានព្រមទាំងធ្វើឱ្យគ្រឹះស្ថានកាន់តែមានការរីកចម្រើន និងបង្កើននូវភាពជឿទុកចិត្តសម្រាប់អតិថិជនរបស់ខ្លួនថែមទៀតផង។

ជំពូកទី៤

ការវិភាគលើចំណុចខ្លាំង និងចំណុចខ្សោយ

ក្រោយពីបានសិក្សាទៅលើប្រធានបទនៃ “ការធ្វើសវនកម្មផ្ទៃក្រៅទៅលើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់ គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ អេ អឹម ខេ ក្នុងឆ្នាំ២០២២” រួចមកនាងខ្ញុំអាចវិភាគឃើញថា គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ អេ អឹម ខេ មានការរីកចម្រើនគួរឱ្យកត់សម្គាល់ ប៉ុន្តែទន្ទឹមនឹងការរីកចម្រើននេះទៀតសោត គ្រឹះស្ថានមីក្រូ ហិរញ្ញវត្ថុ អេ អឹម ខេ ក៏នៅតែមានចំណុចខ្លះខាតមួយចំនួនផងដែរ។

៤.១ ការវិភាគលើចំណុចខ្លាំង

- ផ្តល់សេវាមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុដល់ប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្រនៅកម្ពុជា ព្រោះអតិថិជនរបស់ អេ អឹម ខេ ភាគច្រើន ជា ប្រជាពលរដ្ឋនៅតាមជនបទដែលមានចំណូលទាប
- អេ អឹម ខេ ក៏ជាគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុដែលមានចំនួនអតិថិជនច្រើនជាងគេបំផុតផងដែរ បើយោង ទៅតាមប្រសាសន៍របស់លោក គា បូរាណ នាយកប្រតិបត្តិ នៃគ្រឹះស្ថាន អេ អឹម ខេ
- អេ អឹម ខេ ត្រូវបានទទួលស្គាល់ជាគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុដែលបានប្រើប្រាស់ប្រាក់រៀលច្រើនជាងគេ ពីធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា (NBC) និងសមាគមសហគ្រិនវ័យក្មេងកម្ពុជា (YEAC)
- អេ អឹម ខេ គឺជាគ្រឹះស្ថានដែលទទួលបានពានរង្វាន់និយោជកឆ្នើមដែលមានបរិយាកាសការងារល្អ សម្រាប់បុគ្គលិក ដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍អាជីពការងារនៅថ្ងៃខាងមុខពីស្ថាប័នអន្តរជាតិ World HRD Congress

៤.២. ការវិភាគលើចំណុចខ្សោយ

- សេវាកម្មផ្តល់ជូនអតិថិជនតាមរយៈប្រព័ន្ធឌីជីថលនៅមានភាពខ្លះខាត ដោយសារតែមានបញ្ហាដែល ទាក់ទងទៅនឹង System វាអាចមានភាពអាក់អន្តរនៅពេលដំណើរការប្រតិបត្តិការ
- កំហុសអចេតនារបស់គណនេយ្យករតែងតែកើតមានឡើងក្នុងពេលកត់ត្រាប្រតិបត្តិការ ពីព្រោះអាច មានកំហុសទាក់ទងទៅនឹងការគណនាលេខខុស ឬការកត់ត្រាខុស

ជំពូកទី៥

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងការផ្តល់អនុសាសន៍

៥.១ សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ក្រោយពីបានធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវកន្លងមក នាងខ្ញុំសង្កេតឃើញថា គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ អេ អឹម ខេ គឺពិតជាបានដើរតួយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការរួមចំណែកអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចប្រទេសកម្ពុជាឱ្យមានភាពរីកចម្រើន ព្រមទាំងជួយលើកកម្ពស់ស្ត្រី និងបានផ្តល់សេវាហិរញ្ញវត្ថុជូនទៅ ប្រជាពលរដ្ឋក្រីក្រឱ្យទទួលបាននូវការកម្ចី ដើម្បីរួមចំណែកធ្វើប្រជាជនកម្ពុជាមានលទ្ធភាពខ្លីក្នុងការបំពេញនូវគោលបំណងរបស់ពួកគេ។ ផ្អែកទៅលើ ការសិក្សាស្រាវជ្រាវកន្លងមក និងការវិភាគទៅលើចំណុចខ្លាំង ចំណុចខ្សោយ លើការធ្វើសវនកម្មផ្ទៃក្រៅទៅ លើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ អេ អឹម ខេ ក្នុងឆ្នាំ២០២២ រួចមកនាងខ្ញុំយល់ឃើញ ថា គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ អេ អឹម ខេ ពិតជាបានឆ្លងកាត់ការធ្វើសវនកម្មពីសវនករឯករាជ្យ ដោយមានទាំង របាយការណ៍ពីសវនករថែមទៀតផង។ ប៉ុន្តែការធ្វើសវនកម្មមិនប្រាកដថាមានភាពត្រឹមត្រូវ១០០% នោះទេ ហេតុផលដែលយើងមិនត្រូវជឿទុកចិត្តទាំងស្រុងទៅលើសវនករ គឺមានមូលហេតុដូចជា 1.Accounting Limitation (ដែនកំណត់គណនេយ្យ), Accounting Policies (FIFO, LIFO) គោលនយោបាយគណនេយ្យ Accounting Estimate (ការប្រើគណនេយ្យប៉ាន់ស្មាន) 2. Accounting Procedure (នីតិវិធីគណនេយ្យ) Sampling Test ៖ ធ្វើចោះៗ, កិច្ចការគណនេយ្យគឺធ្វើរយៈពេល១ឆ្នាំ ក៏ប៉ុន្តែសវនករ ធ្វើសវនកម្មតែ១០ថ្ងៃ ប៉ុណ្ណោះ 3. National Law (ច្បាប់ធម្មជាតិ) Human Weakness (ភាពអស់កម្លាំង ការងារច្រើនហួសហេតុ) ការស្រឡាញ់ ការស្អប់ ការខ្លាញ់...។ ប៉ុន្តែ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុដែលបានឆ្លងកាត់ នូវការធ្វើសវនកម្មពីសវនករផ្ទៃក្រៅវា គឺជារបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុមួយដែលបានផ្តល់នូវភាពជឿទុកចិត្តទៅ ដល់អ្នកប្រើប្រាស់ខាងក្រៅ ដើម្បីធ្វើការសម្រេចចិត្តខាងផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច (Making Economic Decision)។

សរុបសេចក្តីមក យើងឃើញថា ការធ្វើសវនកម្មផ្ទៃក្រៅទៅលើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់គ្រឹះស្ថាន មីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ អេ អឹម ខេ គឺពិតជាមានសារៈសំខាន់ខ្លាំងណាស់ក្នុងការយល់ដឹងឱ្យកាន់តែច្បាស់អំពីការផ្តល់ សេវាកម្មផ្សេងៗទៀតទៅកាន់អតិថិជនរួមទាំងយល់អំពីរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុព្រមទាំងកាត់បន្ថយនូវកំហុស ដែលកើតឡើងដោយចេតនា និងអចេតនារបស់គណនេយ្យករផងដែរ។

៥.២ ការផ្តល់អនុសាសន៍

ដោយឆ្លងកាត់ការធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋាន និងបកស្រាយអំពីប្រធានបទខាងលើរួចមក នាងខ្ញុំសូមផ្តល់ នូវអនុសាសន៍មួយចំនួនបន្ថែមទៀត ក្នុងន័យស្ថាបនា កែលម្អព្រមទាំងស្វែងរកនូវភាពរីកចម្រើន និងមាន ភាពប្រសើរឡើងចំណុចទាំងអស់នោះមានដូចខាងក្រោម៖

- ✓ ត្រូវពិនិត្យឱ្យបានហ្មត់ចត់ទៅលើរបាយការណ៍ ដែលបានបោះផ្សាយទៅឱ្យអ្នកប្រើប្រាស់ព្រោះវាអាច ធ្វើឱ្យមានផលប៉ះពាល់ដល់អ្នកប្រើប្រាស់ខាងក្រៅ និងបាត់បង់នូវភាពជឿទុកចិត្តថែមទៀតផង
- ✓ ត្រូវពង្រឹង និងស្ថាបនាដល់គណនេយ្យករឱ្យមានការប្រុងប្រយ័ត្នឱ្យកាន់តែខ្ពស់
- ✓ ពង្រឹងសមត្ថភាពរបស់សវនករផ្ទៃក្នុង ដើម្បីបញ្ជ្រាញសវនករកេងប្រវ័ញ្ចផ្សេងៗ
- ✓ ធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងជានិរន្តរ៍ទាក់ទងទៅប្រព័ន្ធដីជម្រក និងបន្តលើកស្ទួយការប្រើប្រាស់ប្រាក់រៀលខ្មែរ

ឯកសារយោង

- <https://www.amkcambodia.com>
- <http://student10.weebly.com>
- <https://microfinanceinfo.com/history-of-microfinance/>
- <https://in.indeed.com/career-advice/career-development/what-is-microfinance>
- ឯកសារដែលបានមកពីបណ្ណាល័យនៃវិទ្យាស្ថាន វ៉ាន់ដា

ឧបសម្ព័ន្ធ

Ank អេ អឹម ខេ

របាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំ ២០២២

សេវាហិរញ្ញវត្ថុ
នៅជិតលោកអ្នកបំផុត

Amk អេ អឹម ខេ

អេ អឹម ខេ លើកកម្ពស់ស្ត្រី

អេ អឹម ខេ ត្រូវបានទទួលស្គាល់ជា
គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុល្អបំផុត
នៅកម្ពុជាក្នុងឆ្នាំ២០១៩
 ពី GLOBAL BUSINESS OUTLOOK

អបអរសាទរ អេ អឹម ខេ ទទួលបានការងារល្អបំផុត
គ្រប់សោកាហិរញ្ញវត្ថុល្អបំផុតនៅកន្លែងតែមួយ
 ពីស្ថាប័ន World Business Outlook

អបអរសាទរ អេ អឹម ខេ ទទួលបានពានរង្វាន់ឆ្នើម

គ្រប់សេវាហិរញ្ញវត្ថុផ្តល់ជូននៅកន្លែងតែមួយ

ពីស្ថាប័ន World Business Outlook

Amk លោក គា បូរាណ

ប្រធាននាយកប្រតិបត្តិ អេ អឹម ខេ

អបអរសាទរ អេ អឹម ខេ

ទទួលបានរង្វាន់ និយោជកឆ្នើម

ឆ្នាំ២០២២ នៅកម្ពុជា

CAMBODIA
BEST EMPLOYER BRAND
AWARDS 2022

របាយការណ៍របស់ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល

ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល (អភិបាល) សូមធ្វើការបង្ហាញនូវ របាយការណ៍របស់ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល និង របាយការណ៍ ហិរញ្ញវត្ថុ ដែលបានធ្វើសវនកម្ម របស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ អេ អឹម ខេ ភីអិលស៊ី (ហៅកាត់ថា “ក្រុមហ៊ុន”) សម្រាប់ការិយបរិច្ឆេទដែលបានបញ្ចប់ ថ្ងៃទី ៣១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០២២។

សកម្មភាពសំខាន់ៗ

សកម្មភាពចម្បងរបស់ក្រុមហ៊ុនគឺការផ្តល់ឥណទាន ប្រាក់សន្សំនិងសេវាកម្មហិរញ្ញវត្ថុពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតតាម រយៈការិយាល័យកណ្តាលរបស់ខ្លួននៅរាជធានីភ្នំពេញ និង ការិយាល័យផ្សេងៗទៀតនៅក្នុងព្រះរាជាណាចក្រ កម្ពុជា។

លទ្ធផលហិរញ្ញវត្ថុ

លទ្ធផលហិរញ្ញវត្ថុ របស់ក្រុមហ៊ុន ក្នុងការិយបរិច្ឆេទដែលបានបញ្ចប់នាថ្ងៃទី ៣១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០២២ ត្រូវបាន បង្ហាញនៅក្នុង របាយការណ៍លទ្ធផលលម្អិតនៅទំព័រទី ១១។

ទុនបម្រុង និងសំវិធានធន

ពុំមានបម្រែបម្រួលជាសារវន្តលើទុនបម្រុងនិងសំវិធានធននៅក្នុងការិយបរិច្ឆេទនេះទេលើកលែងតែបម្រែបម្រួល ដែលត្រូវបានបង្ហាញក្នុងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ។

ភាគលាភ

ពុំមានភាគលាភបានប្រកាសឬបានបង់នៅក្នុងអំឡុងការិយបរិច្ឆេទនេះទេ (ឆ្នាំ ២០២១៖ គ្មាន)។

ដើមទុន

ដើមទុនរបស់ក្រុមហ៊ុន នាថ្ងៃទី ៣១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០២២ គឺ ២៧៣.៦៦២.៥៥០ ពាន់រៀល ឬ ប្រហាក់ប្រហែលទៅ នឹង ៦៦.៤៧១.៣២៦ ដុល្លារអាមេរិក (ឆ្នាំ ២០២១គឺ ១៨១.៩៧៤.៩៥០ ពាន់រៀល ឬ ប្រហាក់ប្រហែលទៅនឹង ៤៤.៦៦៧.៣៩១ ដុល្លារអាមេរិក)។

ឥណទានលក្រក់ និងជាប់សង្ស័យ

មុនពេលដែលរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់ក្រុមហ៊ុនត្រូវបានរៀបចំឡើង ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល បានចាត់វិធានការ សមស្រប ដើម្បីឈានដល់ការអះអាងថា នីតិវិធីពាក់ព័ន្ធជាមួយនឹង ការលុបចេញពីបញ្ជីនូវឥណទានអាក្រក់ និងការធ្វើសំវិធានធនលើឥណទានអាក្រក់ និងជាប់សង្ស័យ ត្រូវបានយកមកអនុវត្ត ហើយជឿជាក់ថា រាល់ ឥណទានអាក្រក់ត្រូវបានលុបចេញពីបញ្ជី និង សំវិធានធនមានភាពគ្រប់គ្រាន់ ចំពោះឥណទានអាក្រក់ និង ជាប់ សង្ស័យ។

ទ្រព្យសកម្ម

មុនពេលដែលរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ របស់ក្រុមហ៊ុនត្រូវបានរៀបចំឡើង ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលបានចាត់វិធានការសមស្រប ដើម្បីឈានដល់ការអះអាងថា នីតិវិធីពាក់ព័ន្ធជាមួយទ្រព្យសកម្ម ដែលទំនងជាមិនអាចទទួលស្គាល់ក្នុងតម្លៃដើមក្នុងប្រតិបត្តិការអាជីវកម្មធម្មតា ដូចដែលបានកត់ត្រាក្នុងបញ្ជីគណនេយ្យរបស់ក្រុមហ៊ុននោះ ត្រូវបានកាត់បន្ថយតម្លៃត្រឹមតម្លៃដែលគេរំពឹងទុកថាអាចលក់បាន។

នាកាលបរិច្ឆេទនៃរបាយការណ៍នេះ ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលពុំបានដឹងពីព្រឹត្តិការណ៍ណាមួយដែលអាច បណ្តាលឲ្យការកំណត់តម្លៃនៃទ្រព្យសកម្ម នៅក្នុងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់ក្រុមហ៊ុនមានការយល់ច្រឡំ ឬមានភាពមិនសមស្របជាសារវន្តនោះទេ។

វិនិយោគបំណុលតម្លៃ

នាកាលបរិច្ឆេទនៃរបាយការណ៍នេះ ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលពុំបានដឹងពី ហេតុការណ៍ណាមួយដែលបានកើតឡើង ដែលធ្វើឲ្យប៉ះពាល់ដល់ វិនិយោគបំណុលតម្លៃទ្រព្យសកម្ម និងបំណុលនៅក្នុងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់ក្រុមហ៊ុន ដែលនាំឲ្យមានការយល់ច្រឡំ ឬ មានភាពមិនសមស្របជាសារវន្តនោះទេ។

បំណុលយថាហេតុ និងបំណុលផ្សេងៗ

នាកាលបរិច្ឆេទនៃរបាយការណ៍នេះ៖

- ពុំមានការដាក់បន្ទុក លើទ្រព្យសកម្មណាមួយរបស់ក្រុមហ៊ុន បានកើតមានឡើងចាប់តាំងពីចុងការិយបរិច្ឆេទនៃហិរញ្ញវត្ថុ សម្រាប់ការធានាបំណុលរបស់បុគ្គលណាមួយ លើកលែងតែត្រូវបានបង្ហាញនៅក្នុងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ និង
- ពុំមានបំណុលយថាហេតុណាមួយកើតមានឡើងចំពោះក្រុមហ៊ុន តាំងពីថ្ងៃចុងការិយបរិច្ឆេទនៃហិរញ្ញវត្ថុ ក្រៅពីប្រតិបត្តិការអាជីវកម្មធម្មតារបស់ក្រុមហ៊ុនទេ។

ផ្អែកតាមទស្សនៈរបស់ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល ពុំមានបំណុលយថាហេតុ ឬ បំណុលផ្សេងៗរបស់ក្រុមហ៊ុន ដែលអាចឬទំនងក្លាយជាកាតព្វកិច្ចក្នុងអំឡុងការិយបរិច្ឆេទ ១២ ខែ ខាងមុខ បន្ទាប់ពីចុងការិយបរិច្ឆេទហិរញ្ញវត្ថុ ដែលនឹងមាន ឬអាចមានឥទ្ធិពលជាសារវន្តដល់លទ្ធភាព របស់ក្រុមហ៊ុនក្នុងការបំពេញកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួននៅពេលបំណុលនោះដល់កាលកំណត់សង។

ការប្រែប្រួលនៃហេតុការណ៍

នាកាលបរិច្ឆេទនៃរបាយការណ៍នេះ ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល ពុំបានដឹងពីហេតុការណ៍ណាមួយ (លើកលែងតែហេតុការណ៍ ដែលបានលើកឡើងនៅក្នុងរបាយការណ៍នេះ ឬក៏របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់ក្រុមហ៊ុន) ដែលបានកើតឡើង ហើយធ្វើឲ្យមានការយល់ច្រឡំជាសារវន្ត លើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុនោះទេ។

ធាតុដែលមានលក្ខណៈមិនប្រក្រតី

ផ្អែកតាមទស្សនៈរបស់ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល លទ្ធផលនៃប្រតិបត្តិការរបស់ក្រុមហ៊ុន សម្រាប់ការិយបរិច្ឆេទ មិនបានទទួលរងឥទ្ធិពលពីធាតុណាមួយ ប្រតិបត្តិការ ឬក៏ ព្រឹត្តិការណ៍ ទាំងឡាយណាដែលមានលក្ខណៈមិនប្រក្រតី។

ផ្អែកតាមទស្សនៈរបស់ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល ពុំមានធាតុណាមួយ ប្រតិបត្តិការ ឬក៏ ព្រឹត្តិការណ៍ទាំងឡាយណាដែលមានលក្ខណៈមិនប្រក្រតី បានកើតឡើងចន្លោះពីចុងការិយបរិច្ឆេទ និង កាលបរិច្ឆេទនៃរបាយការណ៍នេះ ដែលទំនង ជាមានផលប៉ះពាល់យ៉ាងខ្លាំងទៅលើលទ្ធផលនៃប្រតិបត្តិការ របស់ក្រុមហ៊ុនសម្រាប់ឆ្នាំហិរញ្ញវត្ថុបច្ចុប្បន្នដែលរបាយការណ៍នេះត្រូវបានរៀបចំឡើង។

ព្រឹត្តិការណ៍ក្រោយចុងការិយបរិច្ឆេទ

មិនមានព្រឹត្តិការណ៍គួរឱ្យកត់សម្គាល់ណាមួយកើតឡើងទេ បន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃរបាយការណ៍ស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុ ដែលតម្រូវឱ្យមានការបង្ហាញឬកែតម្រូវ ក្រៅពីអ្វីដែលបានបង្ហាញនៅក្នុងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុប្រសិនបើមាន។

ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល

សមាសភាពនៃក្រុមប្រឹក្សាភិបាលនៅក្នុងអំឡុងការិយបរិច្ឆេទនិងនាកាលបរិច្ឆេទនៃរបាយការណ៍នេះរួមមាន៖

លោក John Con-Sing Yung	ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាភិបាល
លោក Tanmay Chetan	អភិបាល
លោក គា បូរណ	អភិបាល
លោក Shih-Pang Chang	អភិបាល (ត្រូវបានតែងតាំងនៅថ្ងៃទី២៦ ខែមករា ឆ្នាំ២០២៣)
លោក Chien-Chin Cheng	អភិបាល (ត្រូវបានតែងតាំងនៅថ្ងៃទី២៦ ខែមករា ឆ្នាំ២០២៣)
លោក Chien-Ling Cheng	អភិបាល (ត្រូវបានតែងតាំងនៅថ្ងៃទី២៦ ខែមករា ឆ្នាំ២០២៣)
លោក Ru-Hong Wei	អភិបាល (ត្រូវបានលាលែងនៅថ្ងៃទី២៦ ខែមករា ឆ្នាំ២០២៣)
លោក Wei-Kuo Yen	អភិបាល (ត្រូវបានលាលែងនៅថ្ងៃទី២៦ ខែមករា ឆ្នាំ២០២៣)
កញ្ញា Fang-Hui Hsieh	អភិបាល (ត្រូវបានលាលែងនៅថ្ងៃទី២៦ ខែមករា ឆ្នាំ២០២៣)
លោក ទិព្វ ច័ន្ទវិបុល	អភិបាល ឯករាជ្យ
កញ្ញា ហេង សិតា	អភិបាល ឯករាជ្យ
កញ្ញា Blandine Claudia Marie Pons	អភិបាល ឯករាជ្យ

ភាគហ៊ុនរបស់ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល

ពុំមានសមាជិកនៃក្រុមប្រឹក្សាភិបាលណាម្នាក់ មានចំណែកភាគហ៊ុនដោយផ្ទាល់នៅក្នុងក្រុមហ៊ុននោះទេ។ ពុំមានការរៀបចំដែលកើតឡើងដោយក្រុមហ៊ុនជាភាគីមួយ ក្នុងគោលបំណងធ្វើឱ្យអភិបាលទទួលបានភាគហ៊ុននៅក្នុងក្រុមហ៊ុន ឬអង្គភាពសាជីវកម្មឡើយ។

អត្ថប្រយោជន៍របស់ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល

នៅចុងការិយបរិច្ឆេទ ឬនៅក្នុងអំឡុងការិយបរិច្ឆេទហិរញ្ញវត្ថុនេះ ពុំមានការរៀបចំណាមួយដែលមានក្រុមហ៊ុន ជាគូភាគីមួយ ក្នុងគោលបំណងជួយដល់សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាភិបាល ដើម្បីទទួលបាននូវអត្ថប្រយោជន៍ដោយ មធ្យោបាយទិញយកភាគហ៊ុនទេ ។

ចាប់តាំងពីចុងការិយបរិច្ឆេទហិរញ្ញវត្ថុមុន ពុំមានសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាភិបាលណាម្នាក់បានទទួល ឬមានសិទ្ធិ ទទួលបាននូវអត្ថប្រយោជន៍ណាមួយ (ក្រៅពីអត្ថប្រយោជន៍ដែលបានទទួល ដូចបានបង្ហាញនៅក្នុង របាយ ការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ) តាមរយៈការចុះកិច្ចសន្យាធ្វើឡើងដោយក្រុមហ៊ុន ឬដោយក្រុមហ៊ុនពាក់ព័ន្ធមួយ ជាមួយនឹង ក្រុមហ៊ុន ដែលសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាភិបាលនោះជាសមាជិក ឬក៏ជាមួយក្រុមហ៊ុនដែលសមាជិក ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលនោះ មានផលប្រយោជន៍ ផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុច្រើនជាមួយនោះទេ លើកលែងតែការបង្ហាញនៅក្នុងរបាយការណ៍ ហិរញ្ញវត្ថុ។

របាយការណ៍ស្តីពីការទទួលខុសត្រូវរបស់ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលចំពោះរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ

ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល ជាអ្នកទទួលខុសត្រូវដើម្បីធ្វើអោយប្រាកដថារបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុផ្តល់នូវទិដ្ឋភាពពិត និង ត្រឹមត្រូវអំពីស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុរបស់ក្រុមហ៊ុន នាថ្ងៃទី ៣១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០២១ និងលទ្ធផលហិរញ្ញវត្ថុ ហើយនិង លំហូរសាច់ប្រាក់របស់ក្រុមហ៊ុន សម្រាប់ការិយបរិច្ឆេទដែលបានបញ្ចប់។ ក្នុងការរៀបចំរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ ទាំងនេះ ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលត្រូវបានតម្រូវឲ្យ៖

- អនុម័ត គោលនយោបាយគណនេយ្យសមស្របដោយមានការវិនិច្ឆ័យ និងការប៉ាន់ស្មានដោយសមហេតុ ផល និងប្រុងប្រយ័ត្ន ហើយធ្វើការអនុវត្តប្រកបដោយសង្គតិភាព។
- អនុវត្តតាម តាមការតម្រូវនៃស្តង់ដាររបាយការណ៍ទាក់ទងនឹងហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិនៃកម្ពុជា (ហៅកាត់ថា "CIFRS") ឬប្រសិនបើមានគម្លាតនៃការអនុវត្តស្តង់ដារ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់ការបង្ហាញនូវភាពពិត និង ត្រឹមត្រូវរបស់របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុនោះ គម្លាតទាំងនោះ ត្រូវបានបង្ហាញ ពន្យល់ និងកំណត់ចំនួនទឹកប្រាក់ ក្នុងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ ឲ្យបានសមរម្យ។
- រក្សាទុកបញ្ជីគណនេយ្យឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់ និងធានាថាប្រព័ន្ធនៃការគ្រប់គ្រងផ្ទៃក្នុងមានប្រសិទ្ធភាព។
- រៀបចំរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុដោយឈរលើ មូលដ្ឋាននិរន្តរភាព លើកលែងតែក្នុងករណីដែលក្រុមហ៊ុន មិន អាចបន្តសកម្មភាពអាជីវកម្មរបស់ខ្លួននាពេលអនាគត។
- បង្កើតគោលនយោបាយទូទៅសម្រាប់ក្រុមហ៊ុន អនុម័តរាល់ការសម្រេចចិត្ត និងសកម្មភាពទាំងឡាយរបស់ ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលដែលមានឥទ្ធិពលលើប្រតិបត្តិការអាជីវកម្ម និងលទ្ធផលនៃប្រតិបត្តិការរបស់ ក្រុមហ៊ុន និង ធានាថាគោល នយោបាយនិងការសម្រេចចិត្តទាំងនោះ ត្រូវបានឆ្លុះបញ្ចាំងយ៉ាងសមស្របក្នុងរបាយការណ៍ ហិរញ្ញវត្ថុ។

ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលបញ្ជាក់ថា ក្រុមហ៊ុនបានអនុវត្តតាម លក្ខខណ្ឌតម្រូវចាំបាច់នានា ដូចដែលបានបញ្ជាក់ខាង លើ ក្នុងការរៀបចំរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ។

សេចក្តីផ្តើមការណ៍របស់ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល

របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ បានបង្ហាញនូវភាពត្រឹមត្រូវនៃស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុ របស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ អេស៊ីម ខេ ភីអិលស៊ី នាថ្ងៃទី ៣១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០២២ ព្រមទាំងលទ្ធផលហិរញ្ញវត្ថុ និងលំហូរសាច់ប្រាក់ សម្រាប់ ការិយបរិច្ឆេទដែលបានបញ្ចប់ ដោយអនុលោមទៅតាម ស្តង់ដាររបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ អន្តរជាតិនៃកម្ពុជា ហើយគិតត្រឹមកាលបរិច្ឆេទចេញផ្សាយរបាយការណ៍នេះ ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលជឿជាក់ថា ក្រុមហ៊ុនមានលទ្ធភាព គ្រប់គ្រាន់ក្នុងការទូទាត់បំណុលនៅពេលដល់កំណត់សង។

តំណាងក្រុមប្រឹក្សាភិបាល

លោក John Con-Sing Yung
ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាភិបាល

ធ្វើនៅ រាជធានីភ្នំពេញ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
កាលបរិច្ឆេទ៖ ២៧ ៦/២០២៣

របាយការណ៍របស់សវនករឯករាជ្យ

ជូនចំពោះ ភាគទុនិកនៃ គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ អេ អឹម ខេ ភីអិលស៊ី

មតិយោបល់

យើងខ្ញុំបានធ្វើសវនកម្មទៅលើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់ គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ អេ អឹម ខេ ភីអិលស៊ី (ហៅកាត់ថា "ក្រុមហ៊ុន") ដែលមាន របាយការណ៍ស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុ នាថ្ងៃទី៣១ ខែធ្នូឆ្នាំ២០២២ និង របាយការណ៍លទ្ធផលសម្រេច របាយការណ៍បម្រែបម្រួលមូលធន និង របាយការណ៍លំហូរសាច់ប្រាក់សម្រាប់ ការិយបរិច្ឆេទដែលបានបញ្ចប់ និងកំណត់សម្គាល់លើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ និង សេចក្តីសង្ខេបនៃ គោលនយោបាយគណនេយ្យសំខាន់ៗដែលបានបង្ហាញនៅទំព័រទី ១០ ដល់១០៨។

តាមមតិយោបល់របស់យើងខ្ញុំ របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុដែលភ្ជាប់ជាមួយ បង្ហាញនូវភាពត្រឹមត្រូវជាសារវន្តនៃ ស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុរបស់ក្រុមហ៊ុន នាថ្ងៃទី៣១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០២២ ព្រមទាំងលទ្ធផលហិរញ្ញវត្ថុ និង លំហូរ សាច់ប្រាក់សម្រាប់ការិយបរិច្ឆេទ ដែលបានបញ្ចប់ដោយអនុលោមទៅតាមស្តង់ដាររបាយការណ៍ទាក់ទងនឹង ហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិនៃកម្ពុជា (ហៅកាត់ថា "CIFRSs")។

មូលដ្ឋានសម្រាប់មតិយោបល់

យើងខ្ញុំបានធ្វើសវនកម្មដោយអនុលោមទៅតាមស្តង់ដារសវនកម្មអន្តរជាតិនៃកម្ពុជា (ហៅកាត់ថា "CISAs")។ ការទទួលខុសត្រូវរបស់យើងខ្ញុំដោយអនុលោមទៅតាមស្តង់ដារទាំងនេះ គឺត្រូវបានរៀបរាប់នៅក្នុងផ្នែក ការ ទទួលខុសត្រូវរបស់សវនករចំពោះការធ្វើសវនកម្មលើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ នៃរបាយការណ៍របស់យើងខ្ញុំ។ យើងខ្ញុំឯករាជ្យពីក្រុមហ៊ុន ដោយអនុលោមទៅតាមការតម្រូវក្រមសីលធម៌ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការធ្វើសវនកម្ម លើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុនៅប្រទេសកម្ពុជា ព្រមទាំងបានបំពេញនូវការទទួលខុសត្រូវលើក្រមសីលធម៌ផ្សេងៗ ទៀត ដោយអនុលោមទៅតាមការតម្រូវទាំងនេះ។ យើងខ្ញុំជឿជាក់ថាការស្តង់ដារសវនកម្មដែលយើងបានទទួល គឺ មានភាពគ្រប់គ្រាន់ និងសមរម្យ ដើម្បីធ្វើជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ការផ្តល់មតិយោបល់របស់យើងខ្ញុំ។

ព័ត៌មានផ្សេងៗក្រៅពីរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុនិងរបាយការណ៍របស់សវនករ

គណៈគ្រប់គ្រង ទទួលខុសត្រូវទៅលើព័ត៌មានផ្សេងៗ។ ព័ត៌មានផ្សេងៗរបស់ក្រុមហ៊ុនរួមមាន របាយការណ៍ របស់ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលនៅទំព័រទី១ ដល់ទំព័រទី៥ ប៉ុន្តែពុំបានរួមបញ្ចូលរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ និងរបាយការណ៍ របស់សវនកររបស់យើងខ្ញុំទេ។

មតិយោបល់របស់យើងខ្ញុំលើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ មិនគ្របដណ្តប់លើព័ត៌មានផ្សេងៗនោះទេ ហើយយើងខ្ញុំ ពុំបានធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានធានាអះអាងលើព័ត៌មានផ្សេងៗនេះឡើយ។

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/kh/about to learn more about our global network of member firms.

Deloitte.

ជាផ្នែកមួយនៃការធ្វើសវនកម្មដោយអនុលោមតាម CISAs យើងខ្ញុំបានធ្វើការវិនិច្ឆ័យ និង រក្សាភាពរៀងរាល់ប្រកបដោយវិជ្ជាជីវៈ ក្នុងការបំពេញការងារសវនកម្មរបស់យើងខ្ញុំ។ ហើយយើងខ្ញុំបាន៖

- កំណត់ និងវាយតម្លៃលើហានិភ័យនៃកំហុសឆ្គងជាសារវន្តនៃរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុដែលអាចបណ្តាលមកពីការកែប្រែបន្ត ឬការកាន់ច្រឡំ ដោយរៀបចំ និងអនុវត្តនីតិវិធីសវនកម្ម ដែលឆ្លើយតបទៅនឹងហានិភ័យទាំងនោះ និងដើម្បីទទួលបានភស្តុតាងសវនកម្មគ្រប់គ្រាន់និងសមរម្យ សម្រាប់ជាមូលដ្ឋានក្នុងការផ្តល់មតិយោបល់របស់យើងខ្ញុំ។ ហានិភ័យដែលពុំបានរកឃើញកំហុសឆ្គងជាសារវន្តដែលបណ្តាលមកពីការកែប្រែបន្ត គឺធំជាងហានិភ័យដែលបណ្តាលមកពីការកាន់ច្រឡំ ដោយសារតែការកែប្រែបន្តអាចបណ្តាលមកពីការយូបយឺត ការកែប្រែឯកសារ ការលុបចោលដោយចេតនា ការផ្លែងខុស ឬការបំពានលើប្រព័ន្ធគ្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុង។
- ទទួលបានការយល់ដឹងពីប្រព័ន្ធគ្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុងដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការធ្វើសវនកម្ម ដើម្បីរៀបចំនីតិវិធីសវនកម្មដែលសមស្របទៅតាមកាលៈទេសៈ ប៉ុន្តែពុំមែនដើម្បីបញ្ចេញមតិយោបល់ទៅលើប្រសិទ្ធភាពនៃប្រព័ន្ធគ្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុងរបស់ក្រុមហ៊ុនឡើយ។
- វាយតម្លៃភាពសមស្របនៃគោលនយោបាយគណនេយ្យដែលបានប្រើប្រាស់ និងភាពសមហេតុផលនៃការប៉ាន់ស្មានគណនេយ្យ និងការលាតត្រដាងពាក់ព័ន្ធនានាដែលគណៈគ្រប់គ្រងបានធ្វើឡើង។
- សន្និដ្ឋានលើភាពសមស្របនៃការប្រើប្រាស់មូលដ្ឋានគណនេយ្យនិរន្តរភាពអាជីវកម្ម របស់គណៈគ្រប់គ្រង និងផ្អែកទៅលើភស្តុតាងសវនកម្មដែលបានទទួល ថាគឺមានភាពមិនប្រាកដប្រជា ជាសារវន្តដែលពាក់ព័ន្ធនឹងព្រឹត្តិការណ៍ ឬលក្ខខណ្ឌ ដែលអាចមានការសង្ស័យជាសារវន្តទៅលើលទ្ធភាពរបស់ក្រុមហ៊ុន ដើម្បីបន្តនិរន្តរភាពអាជីវកម្ម។ ប្រសិនបើយើងខ្ញុំសន្និដ្ឋានថា មានភាពមិនប្រាកដប្រជាជាសារវន្ត នោះយើងខ្ញុំត្រូវធ្វើការទាញចំណាប់អារម្មណ៍នៅក្នុងរបាយការណ៍សវនកម្មរបស់យើងខ្ញុំ ទៅលើការលាតត្រដាងដែលពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ ឬប្រសិនបើការលាតត្រដាងមិនគ្រប់គ្រាន់ យើងខ្ញុំត្រូវធ្វើការកែប្រែនៅក្នុងមតិយោបល់របស់យើងខ្ញុំ។ សេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់យើងខ្ញុំ អាស្រ័យទៅលើភស្តុតាងសវនកម្មដែលទទួលបានរហូតដល់កាលបរិច្ឆេទនៃរបាយការណ៍សវនកម្មរបស់យើងខ្ញុំ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ព្រឹត្តិការណ៍ ឬលក្ខខណ្ឌនាពេលអនាគត អាចបណ្តាលអោយក្រុមហ៊ុនបញ្ឈប់ការបន្តនិរន្តរភាពអាជីវកម្ម។
- វាយតម្លៃការបង្ហាញជាទូទៅ រចនាសម្ព័ន្ធ និងខ្លឹមសារ ក្នុងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ រួមទាំងការលាតត្រដាង និងថាគឺជារបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ បង្ហាញពីប្រតិបត្តិការ និងព្រឹត្តិការណ៍ដែលពាក់ព័ន្ធដើម្បីសម្រេចបាននូវការបង្ហាញដែលត្រឹមត្រូវ។

Deloitte.

យើងខ្ញុំទាក់ទងជាមួយអ្នកទទួលបន្ទុកខាងអភិបាលកិច្ច ពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហាផ្សេងៗ ដូចជាវិសាលភាព និង ពេលវេលានៃការធ្វើសវនកម្ម និងការរកឃើញពីសវនកម្ម រួមទាំងកង្វះខាតសំខាន់ៗនៃការត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុង ដែលបានរកឃើញនៅក្នុងអំឡុងពេលធ្វើសវនកម្មរបស់យើងខ្ញុំ។

តំណាងក្រុមហ៊ុន **ឌីឡាយ៍ (ខេមបូឌា) ខូ អិលធីឌី**

អ៊ឹង គឹមសុភ័ក្រ្តា
Partner

រាជធានីភ្នំពេញ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
កាលបរិច្ឆេទ៖ ថ្ងៃទី២៧ ខែមីនា ឆ្នាំ២០២៣